

Warszawa, dnia 7 lutego 2019 r.

Poz. 235

USTAWA

z dnia 14 grudnia 2018 r.

o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:

- 1) dyrektywy Rady 89/629/EWG z dnia 4 grudnia 1989 r. w sprawie ograniczenia emisji hałasu z cywilnych poddźwiękowych samolotów odrzutowych (Dz. Urz. WE L 363 z 13.12.1989, str. 27; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 284);
- 2) dyrektywy Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty (Dz. Urz. WE L 272 z 25.10.1996, str. 36, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 2, str. 496, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Rady 2000/79/WE z dnia 27 listopada 2000 r. dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym, zawartego przez Stowarzyszenie Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF), Europejskie Stowarzyszenie Cockpit (ECA), Stowarzyszenie Linii Lotniczych Regionów Europy (ERA) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Przewoźników Lotniczych (IACA) (Dz. Urz. WE L 302 z 01.12.2000, str. 57; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 75);
- 4) dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003, str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 381);
- 5) dyrektywy 2004/82/WE Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie zobowiązania przewoźników do przekazywania danych pasażerów (Dz. Urz. UE L 261 z 06.08.2004, str. 24; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 74);
- 6) dyrektywy 2006/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie określenia zasad wykonywania operacji przez samoloty objęte częścią II rozdział 3 tom I załącznika 16 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, wydanie 2 (1988 r.) (Dz. Urz. UE L 374 z 27.12.2006, str. 1);
- 7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/12/WE z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie opłat lotniskowych (Dz. Urz. UE L 70 z 14.03.2009, str. 11);
- 8) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywy w sprawie ADR o sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63).”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

2) w art. 1:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów prawa lotniczego nie stosuje się do lotnictwa państwowego, z wyjątkiem przepisów art. 1 ust. 6, art. 2–9, art. 14, art. 17 ust. 17, 22 pkt 2 i ust. 23, art. 33, art. 35 ust. 2, art. 43, art. 44, art. 59a ust. 6, art. 60, art. 66 ust. 1a–1d i 3, art. 66a, art. 66b, art. 68 ust. 2, 2e i 2f, art. 69 ust. 1–3, art. 74–76, art. 82 ust. 1 pkt 6–8, ust. 1a, 1b i 3–8, art. 87, art. 87¹ ust. 1–8 i 10, art. 87², art. 87⁴ ust. 1, 2, 4 i 5, art. 87⁵ ust. 1–4, art. 87⁶–87a, art. 89, art. 92, art. 93a ust. 1 pkt 5, art. 104 ust. 4–9, art. 119–126, art. 128, art. 130, art. 133, art. 134 ust. 1–1f, art. 135 ust. 3 pkt 3, art. 135a ust. 2 pkt 8, art. 136, art. 137 ust. 1–4, art. 140–140e, art. 149, art. 149a, art. 150, art. 153a ust. 2–4, art. 153b, art. 193 ust. 5 oraz art. 207 ust. 8, z zastrzeżeniem ust. 5.”,

b) uchyla się ust. 8;

3) w art. 2:

a) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) przewozem lotniczym jest lot lub seria lotów, w których przewozi się pasażerów, towary lub pocztę, za wynagrodzeniem, w tym na podstawie umowy o czasowym oddaniu lub wzięciu statku powietrznego do użytkowania;”,

b) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) EASA jest Agencją Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1);”;

4) w art. 5 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d przecinek zastępuje się średnikiem i uchyla się lit. e;

5) w art. 16 w ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, z późn. zm.)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 oraz z 2019 r. poz. 60)”;

6) w art. 21:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień EASA w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 2018/1139/UE.”,

b) w ust. 2:

– w pkt 15 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) nadzór nad wdrażaniem w podmiotach prowadzących działalność w zakresie lotnictwa cywilnego zasady *just culture*, o której mowa w art. 2 pkt 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylenia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007 (Dz. Urz. UE L 122 z 24.04.2014, str. 18);”;

– pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) wydawanie wytycznych i instrukcji związanych ze stosowaniem przepisów lotniczych w dziedzinie lotnictwa cywilnego;”;

– pkt 27 i 28 otrzymują brzmienie:

„27) przetwarzanie danych osobowych, w tym także danych medycznych oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, wyłącznie dla potrzeb rejestrów i postępowań określonych w niniejszej ustawie, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;

28) uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniowanie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów ramowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa, w zakresie przewidzianym w ustawie.”,

- c) ust. 2b i 2c otrzymują brzmienie:

„2b. W zakresie objętym rozporządzeniem nr 2018/1139/UE oraz rozporządzeniami delegowanymi lub wykonawczymi do niego, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, rozstrzyga o odstępstwach od istotnych wymagań ustanowionych w tych rozporządzeniach, na warunkach określonych w art. 71 rozporządzenia nr 2018/1139/UE.

2c. W sprawach, o których mowa w ust. 2b, Prezes Urzędu może, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60), zawiadomić o decyzjach i innych czynnościach podjętych w toku postępowania w drodze obwieszczenia lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa Urzędu.”

- d) po ust. 2c dodaje się ust. 2d i 2e w brzmieniu:

„2d. W zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 923/2012 z dnia 26 września 2012 r. ustanawiającego wspólne zasady w odniesieniu do przepisów lotniczych i operacyjnych dotyczących służb i procedur żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (WE) nr 1035/2011 oraz rozporządzenia (WE) nr 1265/2007, (WE) nr 1794/2006, (WE) nr 730/2006, (WE) nr 1033/2006 i (UE) nr 255/2010 (Dz. Urz. UE L 281 z 13.10.2012, str. 1), Prezes Urzędu, z urzędu albo na wniosek zainteresowanego podmiotu, w drodze decyzji administracyjnej, zwalnia z przestrzegania szczegółowych wymogów tego rozporządzenia.

2e. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zatwierdza indywidualne programy określania czasu lotu odbiegające od obowiązujących specyfikacji certyfikacyjnych wydanych przez EASA zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 76 ust. 7 rozporządzenia nr 2018/1139/UE.”;

- 7) w art. 21a:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioski o dokonanie czynności, o których mowa w art. 145a ust. 1, art. 153a ust. 1, art. 191 ust. 5 i art. 193 ust. 1 i 2, przedstawiane Prezesowi Urzędu dokumenty, o których mowa w art. 201a ust. 1 i 2, a także zawiadomienie Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 196b ust. 1, mogą być składane w języku angielskim.”

- b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) określone w art. 37 ust. 3, art. 192a ust. 2 pkt 1 i art. 195 ust. 1 pkt 2”

- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wnioski o dokonanie czynności, o których mowa w art. 153a ust. 1 i art. 193 ust. 1 i 2, dokumenty, o których mowa w art. 201a ust. 1 i 2, a także zawiadomienie Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 196b ust. 1, mogą być kopiami.”

- d) w ust. 5 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) określone w art. 192a ust. 2 pkt 1 oraz w art. 195 ust. 1 pkt 2,

3) określone w przepisach wydanych na podstawie art. 153b oraz art. 202”;

- 8) w art. 23 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wytyczne i instrukcje związane ze stosowaniem przepisów lotniczych w dziedzinie lotnictwa cywilnego, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 16;”;

- 9) w art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Urzędu nadzoruje działalność Naczelnego Lekarza w zakresie zgodności stosowanych procedur i trybu postępowania przy orzekaniu z wymaganiami określonymi przez prawo lotnicze, przepisy międzynarodowe oraz przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie medycyny lotniczej.”;

- 10) w art. 26a:

- a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) sprawowanie nadzoru nad podmiotami posiadającymi certyfikat, innymi niż określone w pkt 2, w tym w zakresie działalności wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) sprawowanie nadzoru nad podmiotami posiadającymi wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłaszającymi wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłaszającymi wykonywanie operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub posiadającymi zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka,”

b) w ust. 6 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) ust. 1 pkt 3a – są pobierane od podmiotów posiadających wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłaszających wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłaszających wykonywanie operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub posiadających zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Nie pobiera się opłat lotniczych od funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej, w przypadku gdy uzyskiwane przez nich kwalifikacje lub uprawnienia, związane z uzyskaniem certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa, są niezbędne do wykonywania czynności nadzoru nad kontrolą bezpieczeństwa, o których mowa w art. 186b ust. 3.”;

11) w art. 26d ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpłatę lotniczą ustala się jako koszty określone w art. 6 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 391/2013 z dnia 3 maja 2013 r. ustanawiającego wspólny system opłat za korzystanie ze służb żeglugi powietrznej (Dz. Urz. UE L 128 z 09.05.2013, str. 31).”;

12) w art. 26e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę lotniczą za czynności urzędowe, o których mowa w art. 26a ust. 1 pkt 1, 4 i 5, wnosi się z chwilą złożenia wniosku o dokonanie czynności urzędowej.”,

b) uchyla się ust. 2;

13) w art. 26g ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do rocznej opłaty lotniczej za sprawowanie bieżącego nadzoru nad:

- 1) budową w pojedynczym egzemplarzu lotni, paralotni, spadochronu, motolotni lub ultralekkiego statku powietrznego;
- 2) podmiotami posiadającymi wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłaszającymi wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłaszającymi wykonywanie operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub posiadającymi zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka.”;

14) w art. 27:

a) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podmioty prowadzące działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, użytkownicy statków powietrznych oraz użytkownicy cywilnych statków powietrznych niewpisanych do rejestru statków powietrznych,”,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) członkowie personelu lotniczego i pokładowego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Kontrole, o których mowa w ust. 2, mogą być niezapowiedziane.”,

c) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pracownikom Urzędu oraz innym osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli przysługuje prawo:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wstępu do obiektów i nieruchomości, pomieszczeń oraz miejsc operacji lotniczych lub środków transportu kontrolowanej jednostki organizacyjnej;”,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii lub pobierania wyciągów;”,

– dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

- „7) wstępu na podkład statku powietrznego i pozostawania w nim podczas operacji lotniczych;
- 8) żądania ustnych wyjaśnień na miejscu kontroli.”,

d) w ust. 3a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

- „4) wstrzymania lub ograniczenia prowadzonej działalności szkoleniowej wykonywanej w ramach certyfikowanej organizacji szkolenia w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poziomu 1, o której mowa w ARA.GEN.350 lit. b załącznika VI do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 311 z 25.11.2011, str. 1, z późn. zm.), do czasu podjęcia przez tę organizację skutecznych działań naprawczych;
- 5) wstrzymania lub ograniczenia prowadzonej działalności w ramach certyfikatu przewoźnika lotniczego, organizacji zgłaszających działalność oraz operacji specjalistycznych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poziomu 1, o której mowa w ARO.GEN.350 lit. b załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 296 z 25.10.2012, str. 1, z późn. zm.), do czasu podjęcia przez podmiot skutecznych działań naprawczych.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Czynności kontrolne przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej albo dowodu tożsamości oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Prezesa Urzędu.”,

f) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Prezes Urzędu może w formie pisemnej upoważnić pracowników Urzędu do wydawania, w jego imieniu, upoważnień, o których mowa w ust. 5.

7. Kontrole niezapowiedziane statków powietrznych i ich załóg oraz lotnisk przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej albo dowodu tożsamości oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Prezesa Urzędu.”;

15) w art. 28:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Po przeprowadzeniu kontroli pracownik Urzędu albo osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli sporządza protokół kontroli.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:

„5a. W protokole kontroli podmiotów posiadających certyfikat określa się zakres naruszenia oraz poucza o treści art. 161 ust. 5 i 6, z zastrzeżeniem art. 29b i art. 59b ust. 3.

5b. W protokole kontroli podmiotów zgłaszających działalność, posiadających zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka albo wpisanych do rejestru podmiotów szkółących, o którym mowa w art. 95a ust. 1, określa się zakres naruszenia oraz poucza odpowiednio o treści art. 161 ust. 5 i 6 albo art. 95e.

5c. W protokole kontroli podmiotów innych niż określone w ust. 5a i 5b określa się zakres naruszenia oraz termin usunięcia nieprawidłowości.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Protokół kontroli podpisuje także kierownik kontrolowanej jednostki lub osoba przez niego upoważniona albo kontrolowana osoba fizyczna. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez te osoby pracownik Urzędu albo osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli umieszcza informację o tym fakcie w protokole.”;

16) uchyla się art. 29;

17) po art. 29a dodaje się art. 29b i art. 29c w brzmieniu:

„Art. 29b. 1. W protokole kontroli w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów lub decyzji z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego określa się zakres tego naruszenia oraz zamieszcza zalecenia pokontrolne.

2. W przypadku określenia w protokole kontroli naruszenia, o którym mowa w ust. 1, podmiot kontrolowany jest obowiązany do przygotowania programu naprawczego oraz przekazania go do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu, nie później niż w terminie 21 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

3. W programie naprawczym, o którym mowa w ust. 2, podmiot kontrolowany określa termin usunięcia poszczególnych niezgodności oraz sposób wykonania przewidywanych działań naprawczych. Do programu naprawczego podmiot kontrolowany może dołączyć dokumenty potwierdzające realizację działań naprawczych, jeżeli częściowo lub w całości zrealizował te działania.

4. Prezes Urzędu zatwierdza program naprawczy. Przy zatwierdzeniu programu naprawczego Prezes Urzędu może zmienić termin usunięcia poszczególnych niezgodności lub sposób wykonania przewidywanych działań naprawczych ze względu na uzasadniony interes ochrony lotnictwa cywilnego.

5. W przypadku nieprzekazania programu naprawczego przez podmiot kontrolowany w terminie, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu wyznacza termin na usunięcie poszczególnych niezgodności i określa sposób ich usunięcia, w tym dokumenty potwierdzające usunięcie stwierdzonych niezgodności.

6. Podmiot kontrolowany jest obowiązany pisemnie zawiadomić Prezesa Urzędu o zakończeniu realizacji programu naprawczego.

7. Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę mającą na celu zweryfikowanie realizacji programu naprawczego przez podmiot kontrolowany, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 189 ust. 2.

8. W przypadku przekazania przez podmiot kontrolowany Prezesowi Urzędu dokumentów, określonych w zatwierdzonym programie naprawczym lub określonych przez Prezesa Urzędu w trybie ust. 5, które potwierdzają w sposób niebudzący wątpliwości prawidłowe wykonanie działań naprawczych oraz usunięcie stwierdzonych niezgodności, Prezes Urzędu może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 7.

9. W przypadku stwierdzenia w trakcie kontroli, o której mowa w ust. 7, że podmiot kontrolowany nie usunął w terminie stwierdzonych niezgodności, Prezes Urzędu nakłada na podmiot kontrolowany karę administracyjną, zgodnie z art. 209a ust. 1.

Art. 29c. Protokół kontroli nie stanowi informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 i 1669).”;

18) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób wykonywania kontroli, stosowane przy tym dokumenty i ich wzory oraz sposób planowania kontroli, w tym opracowania planu kontroli, z uwzględnieniem zachowania wymogów bezpieczeństwa działalności lotniczej oraz dążąc do uproszczenia procedur kontrolnych.”;

19) w art. 31 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Nadzór, o którym mowa w ust. 2, jest wykonywany z uwzględnieniem kompetencji EASA określonych w przepisach rozporządzenia nr 2018/1139/UE.”;

20) w art. 33 w ust. 2 wyrazy „edukacji i sportu” zastępuje się wyrazami „kultury fizycznej”;

21) w art. 37 w ust. 3 uchyla się pkt 1 i 4;

22) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zatwierdza umowę, o której mowa w:

1) ARO.OPS.110 załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE, jeżeli spełnione zostały wymagania określone w tym przepisie;

2) ARO.OPS.155 załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE, jeżeli spełnione zostały wymagania określone w ORO.SPO.100 załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

2. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zawiesza albo cofa zatwierdzenie, o którym mowa w:

1) ust. 1 pkt 1, w przypadkach, o których mowa w ARO.OPS.110 lit. b i c załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE;

2) ust. 1 pkt 2, w przypadkach, o których mowa w ARO.OPS.155 lit. b załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, podlega natychmiastowej wykonalności.”;

23) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. W zakresie niezastrzeżonym dla EASA, zdadność do lotu statków powietrznych objętych nadzorem EASA oraz zdadność ich silników, śmigieł, części, wyposażenia nieinstalowanego i wyposażenia do zdalnego sterowania statkami powietrznymi jest sprawdzana przez Prezesa Urzędu w toku ich produkcji i eksploatacji w zakresie i na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 2018/1139/UE, rozporządzeniu Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiającym przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdadności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących (Dz. Urz. UE L 224 z 21.08.2012, str. 1, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdadności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania (Dz. Urz. UE L 362 z 17.12.2014, str. 1, z późn. zm.).

2. W zakresie niezastrzeżonym dla EASA, dla statków powietrznych objętych nadzorem EASA, kierując się względami bezpieczeństwa, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) wydaje, zmienia, zawiesza albo cofa świadectwo zdadności do lotu i ograniczone świadectwo zdadności do lotu na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 748/2012/UE;
- 2) wydaje, zawiesza albo cofa poświadczenie przeglądu zdadności do lotu dla świadectw zdadności do lotu i ograniczonych świadectw zdadności do lotu wydanych zgodnie z rozporządzeniem nr 748/2012/UE na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 1321/2014/UE, o ile rozporządzenie nr 1321/2014/UE nie stanowi inaczej;
- 3) zatwierdza warunki lotu, wydaje zezwolenie na wykonanie lotu dla statków powietrznych nieposiadających ważnego świadectwa zdadności do lotu, zawiesza je albo cofa na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 748/2012/UE, o ile rozporządzenie nr 748/2012/UE nie stanowi inaczej.”;

24) w art. 47:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zawiadomić o decyzjach i innych czynnościach podjętych w toku postępowania w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Decyzje, o których mowa w ust. 1, podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego.”;

25) w art. 49:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Dla statków powietrznych nieobjętych nadzorem EASA Prezes Urzędu stwierdza zgodność stanu technicznego statku powietrznego zarejestrowanego w rejestrze statków z wymaganiami określonymi w certyfikacie typu wydanym lub uznanym przez Prezesa Urzędu oraz ustanowionymi przepisami prawa w zakresie ciągłej zdadności do lotu statku powietrznego przez wydanie świadectwa zdadności do lotu.

2. Świadectwo zdadności do lotu wydaje się, kierując się względami bezpieczeństwa, na czas określony nie dłuższy niż 24 miesiące.”;

b) uchyla się ust. 6,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wydanie świadectwa zdadności do lotu, jego odnowienie, zawieszenie albo cofnięcie następuje w drodze decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu.”;

26) po art. 49 dodaje się art. 49a i art. 49b w brzmieniu:

„Art. 49a. Obowiązki użytkowników statków powietrznych i podmiotów wykonujących czynności w zakresie ciągłej zdadności do lotu statków powietrznych lub obsługi technicznej i napraw oraz warunki przeprowadzania modyfikacji i napraw określają przepisy wydane na podstawie art. 53c ust. 3.

Art. 49b. 1. Dla statku powietrznego, silnika lub śmigła, przeznaczonego na eksport do państwa trzeciego, Prezes Urzędu stwierdza zgodność statku powietrznego, silnika lub śmigła z:

- 1) wymaganiami określonymi w certyfikacie typu wydanym albo uznanym przez:
 - a) EASA – w przypadku statku powietrznego objętego nadzorem EASA,
 - b) Prezesa Urzędu – w przypadku statku powietrznego nieobjętego nadzorem EASA,
 - 2) przepisami prawa w zakresie ciągłej zdatości do lotu, z uwzględnieniem specjalnych wymagań państwa trzeciego
- przez wydanie eksportowego świadectwa zdatości do lotu.

2. Dla nowo budowanego statku powietrznego Prezes Urzędu stwierdza zgodność stanu technicznego statku powietrznego z wymaganiami określonymi w certyfikacie typu wydanym albo uznanym przez:

- 1) EASA – w przypadku statku powietrznego objętego nadzorem EASA,
- 2) Prezesa Urzędu – w przypadku statku powietrznego nieobjętego nadzorem EASA

– przez wydanie eksportowego świadectwa zdatości do lotu.

3. Wydanie eksportowego świadectwa zdatości do lotu następuje w drodze decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu.”;

- 27) w art. 50 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dla statków powietrznych nieobjętych nadzorem EASA Prezes Urzędu może, w drodze decyzji administracyjnej, zezwolić na wykonanie lotu przez statek powietrzny nieposiadający ważnego świadectwa zdatości do lotu, pozwolenia na wykonywanie lotów albo innego równoważnego dokumentu lub w warunkach nieprzewidzianych w tych dokumentach lub dokumentach z nimi związanych w celu: przeprowadzenia prób w locie, lotów próbnych, eksportu statku powietrznego, przemieszczenia statku powietrznego do miejsca, gdzie ma być naprawiony, a także w innych okolicznościach związanych ze sprawdzaniem zdatości do lotu statku powietrznego, gdy statek powietrzny jest w stanie wykonać bezpieczny lot w określonych warunkach i ograniczeniach.”;

- 28) w art. 53 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zawiesza na czas określony świadectwo zdatości w zakresie hałasu, o którym mowa w ust. 2, w przypadku niespełnienia wymagań określonych w ust. 1.

3b. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, cofa świadectwo zdatości w zakresie hałasu, o którym mowa w ust. 2, jeżeli w okresie zawieszenia tego świadectwa nie została przywrócona zgodność z wymaganiami, o których mowa w ust. 1.”;

- 29) w art. 53b dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. W zakresie niezastrzeżonym dla EASA, Prezes Urzędu uznaje certyfikat typu albo uzupełniający certyfikat typu, wydany zgodnie z Załącznikiem 8 do Konwencji, o której mowa w art. 3 ust. 2, o ile istnieje odpowiednio posiadacz certyfikatu typu albo uzupełniającego certyfikatu typu.

3. Uznanie certyfikatu, o którym mowa w ust. 2, następuje w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek podmiotu, który składa zgłoszenie o wpisanie statku powietrznego do rejestru statków. We wniosku wskazuje się posiadacza certyfikatu oraz numer certyfikatu nadany przez organ państwa projektu typu.”;

- 30) w art. 53c dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze konieczność zapewnienia ciągłej zdatości do lotu statków powietrznych, określi, w zakresie niezastrzeżonym dla EASA, w drodze rozporządzenia:

- 1) obowiązki użytkowników statków powietrznych, podmiotów wykonujących czynności w zakresie ciągłej zdatości do lotu statków powietrznych lub obsługi technicznej i napraw;
- 2) wymagania dotyczące umowy o zarządzanie ciągłą zdatością do lotu statków powietrznych;
- 3) wymagania dotyczące programu obsługi technicznej statku powietrznego;
- 4) warunki przeprowadzania modyfikacji i napraw;
- 5) rodzaj dokumentów potwierdzających zapewnianie ciągłej zdatości do lotu statków powietrznych oraz sposób ich prowadzenia;
- 6) standardy obsługi technicznej dotyczące danych obsługowych, wykonywania obsługi technicznej statków powietrznych, silników, śmigieł, części i akcesoriów, usuwania albo odraczania usuwania usterek statku powietrznego oraz poświadczania obsługi technicznej;

- 7) klasyfikację działalności wykonywanej przez jednostki obsługi technicznej i napraw oraz organizacje zarządzające ciągłą zdolnością do lotu.”;
- 31) w art. 54:
- a) w ust. 2a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „W odniesieniu do lotnisk niepodlegających wymogom rozporządzenia nr 2018/1139/UE dopuszcza się tworzenie lotnisk użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji.”;
- b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
- „2b. W odniesieniu do lotnisk, którym przyznano odstępstwo, o którym mowa w art. 2 ust. 7 rozporządzenia nr 2018/1139/UE, nie stosuje się przepisów art. 55 ust. 5, art. 64a, art. 68 ust. 3 pkt 5 i 7, art. 77b, art. 84 ust. 2 pkt 3, art. 173 ust. 1 i art. 175 ust. 7 pkt 3, a w przypadku gdy lotniska takie obsługują nie więcej niż 5 000 000 pasażerów w ciągu roku, liczonych zgodnie z art. 77g ust. 1, nie stosuje się również przepisów art. 77, art. 77a i art. 77h ust. 1.”;
- c) ust. 7c otrzymuje brzmienie:
- „7c. Do lotnisk, o których mowa w ust. 7, stosuje się przepisy ust. 6, art. 59a ust. 4 oraz przepisy wydane na podstawie art. 59a ust. 7, art. 83 ust. 1 w zakresie lotnisk użytku wyłącznego, art. 85 i art. 92 ust. 2 pkt 1–8.”;
- 32) w art. 55:
- a) w ust. 3:
- pkt 8 otrzymuje brzmienie:
- „8) mapę z naniesionymi powierzchniami ograniczającymi przeszkody na lotnisku i w jego otoczeniu, z uwzględnieniem istniejących przeszkód lotniczych.”;
- w pkt 9 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 11,
- b) w ust. 12 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) uzgadnianiu projektów planów, projektów decyzji, opiniowaniu projektów studiów oraz wydawaniu opinii, o których mowa w art. 87⁷.”;
- 33) w art. 57 ust. 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a. Do wniosku o wydanie promesy zezwolenia wnioskodawca dołącza dokumenty określone w art. 55 ust. 3 pkt 1–4 oraz 7–9.”;
- 34) w art. 59:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Wpisanie lotniska do rejestru lotnisk następuje na wniosek zakładającego lotnisko po sprawdzeniu przez Prezesa Urzędu lub przez osoby przez niego upoważnione, czy lotnisko odpowiada wymaganiom technicznym i eksploatacyjnym określonym na podstawie ustawy, warunkom określonym w zezwoleniu na założenie lotniska oraz czy spełnione są wymagania określone w art. 55.”;
- b) w ust. 6 część wspólna otrzymuje brzmienie:
- „– jeżeli lotnisko spełnia warunki określone w art. 59a i art. 80a, a w przypadku lotniska, o którym mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 i 2 – również w art. 174 ust. 2 i 3, a w przypadku lotniska, o którym mowa w art. 54 ust. 7 i art. 59a ust. 1 pkt 3 – również w art. 55 ust. 2.”;
- 35) w art. 59a:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Potwierdzenie spełnienia wymagań związanych z eksploatacją i zarządzaniem lotniskiem użytku publicznego, z wyłączeniem lotnisk, o których mowa w art. 54 ust. 7, następuje poprzez wydanie certyfikatu zgodnie z wymaganiami określonymi w:
- 1) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 139/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. ustanawiającym wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 44 z 14.02.2014, str. 1), a w przypadku wydania na podstawie art. 3 ust. 4 pkt 4 przepisów dotyczących lotnisk także w tych przepisach – w przypadku lotnisk dla samolotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 2018/1139/UE, ubiegających się o certyfikat, o którym mowa w art. 34 ust. 1 tego rozporządzenia;

- 2) przepisach wydanych na podstawie ust. 5, art. 83 ust. 1, art. 85 i art. 92 ust. 2 pkt 1 i 2 – w przypadku lotnisk, którym przyznano zwolnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 7 rozporządzenia nr 2018/1139/UE, oraz lotnisk dla śmigłowców, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 2018/1139/UE;
- 3) przepisach wydanych na podstawie ust. 6, art. 83 ust. 1, art. 85 i art. 92 ust. 2 pkt 1 i 2 – w przypadku lotnisk, dla których Prezes Urzędu wydał decyzję o ograniczonej certyfikacji.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Na wniosek zakładającego lotnisko, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 2018/1139/UE, albo zarządzającego takim lotniskiem Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, przyznaje zwolnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 7 rozporządzenia nr 2018/1139/UE, jeżeli wnioskodawca spełnia warunki, o których mowa w tym przepisie.

1b. We wniosku, o którym mowa w ust. 1a, wskazuje się lotnisko, którego ma dotyczyć zwolnienie, oraz dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 2 ust. 7 rozporządzenia nr 2018/1139/UE.”,

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne w rozumieniu Załącznika 14 do Konwencji, o której mowa w art. 3 ust. 2, dla lotnisk, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mając na uwadze bezpieczną eksploatację lotnisk.

6. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne w stosunku do lotnisk, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mając na uwadze bezpieczną eksploatację lotnisk oraz potrzebę zróżnicowania tych wymagań w zależności od typu i charakterystyk technicznych lotniska, jak i rodzaju ruchu lotniczego.”;

36) po art. 59a dodaje się art. 59b w brzmieniu:

„Art. 59b. 1. Prezes Urzędu, na wniosek zarządzającego lotniskiem, akceptuje albo zmienia w odniesieniu do lotniska użytku publicznego, o którym mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1, alternatywne sposoby spełnienia wymagań, o których mowa w ADR.AR.A.015 lit. d załącznika II do rozporządzenia nr 139/2014/UE, na zasadach określonych w ADR.AR.A.015 lit. d załącznika II do rozporządzenia nr 139/2014/UE, o ile te alternatywne sposoby spełnienia wymagań nie zostały zaakceptowane w procesie certyfikacji lub nie są uwzględnione w zatwierdzonej instrukcji operacyjnej lotniska, o której mowa w ADR.OR.E.005 załącznika III do rozporządzenia nr 139/2014/UE.

2. Alternatywne sposoby spełnienia wymagań Prezes Urzędu akceptuje, zmienia albo cofa w drodze decyzji administracyjnej. Prezes Urzędu z urzędu albo na wniosek zarządzającego lotniskiem cofa alternatywne sposoby spełnienia wymagań.

3. Prezes Urzędu cofa alternatywne sposoby spełnienia wymagań, jeżeli zarządzający lotniskiem w terminie wskazanym w protokole kontroli, o którym mowa w art. 28 ust. 5, nie usunął stwierdzonych w tym protokole nieprawidłowości dotyczących alternatywnych sposobów spełnienia wymagań.”;

37) w art. 67:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu zapewnienia konsultacji i właściwej reprezentacji interesów stron w portach lotniczych w sprawach z zakresu koordynacji rozkładów lotów, obsługi naziemnej, opłat lotniskowych, a także opłat związanych z obsługą pasażerów niepełnosprawnych i pasażerów o ograniczonej sprawności ruchowej tworzy się:

- 1) komitet koordynacyjny;
- 2) komitet przewoźników lotniczych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3d w brzmieniu:

„3a. Komitet koordynacyjny tworzy się w portach lotniczych, w których wprowadzono koordynację rozkładów lotów. W takim porcie lotniczym może być utworzony jeden komitet koordynacyjny.

3b. Komitet koordynacyjny nie może prowadzić działalności gospodarczej.

3c. Komitet przewoźników lotniczych tworzy się w portach lotniczych, w których roczna wielkość ruchu, ustalona na podstawie danych Eurostat dla ostatniego roku kalendarzowego, wynosi co najmniej 2 000 000 pasażerów lub 50 000 ton towarów. Prezes Urzędu publikuje corocznie w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego i na stronie internetowej Urzędu wykaz portów lotniczych, o których mowa w zdaniu pierwszym.

3d. Komitet przewoźników lotniczych może być utworzony w portach lotniczych innych niż wymienione w ust. 3c. Do komitetu przewoźników lotniczych stosuje się przepisy ust. 3a zdanie drugie i ust. 3b.”,

c) w ust. 4 po wyrazie „rozporządzeniu” dodaje się wyrazy „Rady (EWG)”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Użytkownik statku powietrznego wykonuje operację lotniczą w przydzielonym czasie na start lub lądowanie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 95/93/WE, oraz w sposób wskazany w chwili przydzielenia.”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, z uwzględnieniem zasad przejrzystości, obiektywizmu i niedyskryminacji oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie koordynacji rozkładów lotów, obsługi naziemnej oraz opłat związanych z obsługą pasażerów niepełnosprawnych i pasażerów o ograniczonej sprawności ruchowej, szczegółowy sposób i tryb tworzenia i działania komitetów, o których mowa w ust. 3.”;

38) art. 67b otrzymuje brzmienie:

„Art. 67b. 1. W porcie lotniczym, w którym wprowadzono koordynację rozkładów lotów, Prezes Urzędu powołuje i odwołuje koordynatora zgodnie z rozporządzeniem nr 95/93/WE.

2. Koordynator musi spełniać następujące warunki:

- 1) posiadać wykształcenie wyższe i wiedzę lub doświadczenie w zakresie planowania rozkładów lotów lub siatki połączeń;
- 2) posiadać biegłą znajomość języka polskiego i angielskiego;
- 3) nie być skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne: karne skarbowe, przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, bezpieczeństwu powszechnemu, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, prawom osób wykonujących pracę zarobkową oraz wiarygodności dokumentów (wymóg dobrej reputacji);
- 4) być niezależny w rozumieniu art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 95/93/WE;
- 5) swoją dotychczasową działalnością dawać rękojmię należytego sprawowania funkcji.

3. Koordynator, powołany w przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia nr 95/93/WE, nie musi posiadać znajomości języka polskiego.

4. Jeżeli koordynatorem jest osoba prawna, warunki, o których mowa w ust. 2, stosuje się do osób działających w jej imieniu w zakresie koordynacji rozkładów lotów oraz osób faktycznie pełniących działalność koordynacyjną.

5. Nadzór nad działalnością koordynatora sprawuje Prezes Urzędu. Prezes Urzędu ocenia działalność koordynatora w szczególności pod względem:

- 1) spełniania przez koordynatora oraz osoby, o których mowa w ust. 4, warunków, o których mowa w ust. 2;
- 2) zgodności działań z prawem;
- 3) niedyskryminacji, niezależności, neutralności i przejrzystości działania;
- 4) zgodności wydatkowania środków z celami wynikającymi z budżetu koordynatora.

6. W zakresie nadzoru Prezes Urzędu jest uprawniony do:

- 1) żądania udzielenia przez koordynatora wszelkich wyjaśnień i informacji dotyczących jego działalności;
- 2) dostępu do wszelkich pomieszczeń, materiałów, dokumentów oraz innych danych związanych z działalnością koordynatora, a także żądania kopii tych materiałów i dokumentów.

7. Prezes Urzędu odwołuje koordynatora, w przypadku gdy:

- 1) została zniesiona koordynacja rozkładów lotów albo
- 2) koordynator:
 - a) przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 2,
 - b) nie pełni swoich obowiązków w sposób określony w art. 67c ust. 2a,
 - c) wydatkuje środki niezgodnie z celami wynikającymi z budżetu koordynatora,
 - d) utracił trwałą zdolność do wykonywania czynności w zakresie koordynacji lub
 - e) zrezygnował z pełnienia swoich obowiązków, lub
- 3) osoby, o których mowa w ust. 4, przestały spełniać warunki, o których mowa w ust. 2.

8. Prezes Urzędu odwołuje koordynatora w przypadku trzykrotnej odmowy zatwierdzenia budżetu koordynatora na ten sam okres.

9. W przypadku odwołania koordynatora lub braku możliwości pełnienia przez dotychczasowego koordynatora obowiązków, Prezes Urzędu wyznacza koordynatora zastępującego, pełniącego obowiązki do czasu powołania koordynatora zgodnie z ust. 1 i przepisami wydanymi na podstawie art. 67g albo do czasu ustania przeszkód uniemożliwiających wykonywanie czynności przez dotychczasowego koordynatora. Koordynator zastępujący działa na podstawie budżetu dotychczasowego koordynatora.

10. Koordynatorem zastępującym może być koordynator lub organizator rozkładów lotów powołany dla innego portu lotniczego.

11. Do koordynatora zastępującego nie stosuje się przepisów dotyczących wyboru i powoływania koordynatora oraz opracowywania, zatwierdzania i odmowy zatwierdzania budżetu koordynatora.”;

39) w art. 67c:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Koordynator działa w sposób niezależny, neutralny, niedyskryminacyjny i przejrzysty.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Koordynator ponosi odpowiedzialność za szkodę spowodowaną wyłącznie z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa.”;

40) art. 67d otrzymuje brzmienie:

„Art. 67d. 1. Koszty koordynacji rozkładów lotów w porcie lotniczym są pokrywane z opłat za koordynację rozkładów lotów wnoszonych do budżetu koordynatora. Budżet nowo powołanego koordynatora rozkładów lotów nie może przekraczać kwoty przewidzianej w planie gospodarczym załączonym do zgłoszenia kandydata ubiegającego się o powołanie na koordynatora rozkładów lotów. W kosztach koordynacji rozkładów lotów stanowiących podstawę ustalenia opłat za koordynację rozkładów lotów nie mogą być uwzględniane kary pieniężne, o których mowa w ustawie.

2. Opłaty za koordynację rozkładów lotów są wnoszone przez:

- 1) przewoźników lotniczych – za każdą wykonaną operację lotniczą, dla której zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 95/93/WE przyznane zostały czasy na start lub lądowanie – w wysokości obliczonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 67g;
- 2) zarządzającego lotniskiem, w porcie lotniczym, w którym wprowadzono koordynację rozkładów lotów i powołano koordynatora – w łącznej wysokości 50% budżetu koordynatora.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia nr 95/93/WE, opłatę za koordynację rozkładów lotów w wysokości budżetu koordynatora ponosi zarządzający lotniskiem w porcie lotniczym, w którym wprowadzono koordynację rozkładów lotów i powołano koordynatora na czas określony.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia nr 95/93/WE, zarządzający lotniskiem ma prawo do rekompensaty za okres, na który wprowadzono koordynację rozkładów lotów, od podmiotów, którym przyznane zostały czasy na start lub lądowanie w rozumieniu rozporządzenia nr 95/93/WE, w łącznej wysokości 50% budżetu koordynatora.

5. Koordynator przedstawia Prezesowi Urzędu do zatwierdzenia projekt budżetu, opracowany po zasięgnięciu opinii podmiotów, o których mowa w ust. 2. W przypadku budżetu nowo powołanego koordynatora, koordynator przedstawia do zatwierdzenia projekt budżetu, opracowany po zasięgnięciu opinii przewoźników lotniczych regularnie korzystających z portu lotniczego, ich reprezentatywnych organizacji oraz zarządzającego lotniskiem, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 95/93/WE. W przypadku prowadzenia koordynacji rozkładów lotów przez koordynatora w więcej niż jednym porcie lotniczym koordynator przedstawia do zatwierdzenia projekt budżetu dla każdego z portów lotniczych oddzielnie.

6. Prezes Urzędu odmawia zatwierdzenia projektu budżetu, jeżeli został on ustalony niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 67g dotyczącymi budżetu koordynatora oraz gdy:

- 1) budżet przewiduje nadmierne obciążenie podmiotów, o których mowa w ust. 2;
- 2) budżet nie daje gwarancji zachowania ciągłości wykonywania działalności przez koordynatora;
- 3) nie zasięgnięto opinii, o których mowa w ust. 5.

7. Zatwierdzenie projektu budżetu przez Prezesa Urzędu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

8. W przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia nr 95/93/WE, projekt budżetu przedstawia każdy z podmiotów ubiegających się o powołanie na koordynatora, a Prezes Urzędu zatwierdza budżet koordynatora wraz z jego powołaniem, po zasięgnięciu opinii przewoźników lotniczych i zarządzającego lotniskiem w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 67g. Przepisu ust. 5 nie stosuje się.

9. W przypadku istotnej, uzasadnionej i niemożliwej do przewidzenia na etapie przedstawienia Prezesowi Urzędu budżetu do zatwierdzenia zmiany kosztów koordynacji w okresie, na który zatwierdzono budżet, koordynator przedstawia do zatwierdzenia projekt nowego budżetu. Do momentu zatwierdzenia projektu nowego budżetu koordynator działa na podstawie budżetu zatwierdzonego.

10. Zarządzający lotniskiem dokonuje wpłaty zaliczki do budżetu koordynatora w łącznej wysokości 30% budżetu koordynatora na podstawie otrzymanej faktury lub innego równoważnego dokumentu.”;

41) w art. 67e ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do organizatora rozkładów lotów stosuje się odpowiednio przepisy art. 67b ust. 2 i 4–11, art. 67c oraz art. 67d ust. 1, 2, 5–7, 9 i 10, z zastrzeżeniem że w zakresie art. 67d ust. 2 pkt 1 opłaty są wnoszone przez przewoźników lotniczych za każdą operację wykonaną w czasie obowiązywania organizacji rozkładów lotów.”;

42) po art. 67fa dodaje się art. 67fb–67fd w brzmieniu:

„Art. 67fb. Zarządzający lotniskiem w porozumieniu z koordynatorem lub organizatorem rozkładów lotów przed każdym sezonem rozkładowym wyznacza parametry koordynacyjne, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia nr 95/93/WE, i przekazuje je koordynatorowi lub organizatorowi rozkładów lotów.

Art. 67fc. Prezes Urzędu może zarezerwować czasy na start lub lądowanie w przypadkach, o których mowa w art. 9 rozporządzenia nr 95/93/WE.

Art. 67fd. 1. Dotychczasowy koordynator albo organizator rozkładów lotów jest obowiązany, w ciągu 30 dni od dnia powołania nowego koordynatora albo organizatora rozkładów lotów, przekazać nieodpłatnie odpowiednio koordynatorowi albo organizatorowi rozkładów lotów posiadane przez siebie dane, w tym co najmniej odpowiednio:

- 1) koordynator rozkładów lotów – dane dotyczące monitoringu zgodności operacji z czasami na start lub lądowanie przydzielonymi dla tych operacji, a w przypadku toczącego się procesu koordynacji rozkładów lotów na kolejne sezony – także dane dotyczące otrzymanych zapytań o czasy na start lub lądowanie, przedstawionych przez koordynatora ofert oraz przyznanych czasów na start lub lądowanie,
- 2) organizator rozkładów lotów – dane dotyczące monitoringu zgodności operacji z zaleconymi rozkładami lotów oraz dane wspomagające ustalenie przydzielonych i wykorzystanych czasów na start lub lądowanie w przeszłości, pozwalające na sprawdzenie spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 95/93/WE

– oraz dokumenty niezbędne nowemu koordynatorowi albo organizatorowi rozkładów lotów w celu skutecznej koordynacji albo organizacji rozkładów lotów. Forma przekazania i format danych oraz dokumentów powinny uwzględniać możliwość przetwarzania i dalszego udostępniania tych danych oraz dokumentów przez nowego koordynatora albo organizatora rozkładów lotów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadkach, o których mowa w art. 67f ust. 1 i 2.”;

43) art. 67g otrzymuje brzmienie:

„Art. 67g. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) wprowadzenia oraz znoszenia koordynacji i organizacji rozkładów lotów – mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie przyznawania czasów na start lub lądowanie w portach lotniczych, konieczność przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz przejrzystość postępowania;
- 2) wyboru, powoływania oraz odwoływania koordynatora i organizatora rozkładów lotów oraz dokumenty i informacje, jakie powinny zostać złożone przez kandydata ubiegającego się o powołanie na koordynatora lub organizatora rozkładów lotów – mając na uwadze przejrzystość procesu wyboru koordynatora i organizatora rozkładów lotów;
- 3) opracowywania i opiniowania projektu budżetu koordynatora i organizatora rozkładów lotów, termin złożenia projektu budżetu koordynatora i organizatora rozkładów lotów do zatwierdzenia oraz dokumenty i informacje, jakie powinny być złożone do tych projektów – mając na uwadze przejrzystość procesu sporządzania budżetu;
- 4) obliczania wysokości opłat za koordynację i organizację rozkładów lotów wnoszonych przez przewoźników lotniczych – mając na uwadze zasadę niedyskryminacji oraz dostępność informacji umożliwiających ustalenie wysokości opłat;
- 5) postępowania Prezesa Urzędu w przypadku zniesienia organizacji i koordynacji rozkładów lotów – mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie przyznawania czasów na start lub lądowanie w portach lotniczych, konieczność przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz przejrzystość postępowania;

- 6) wyznaczania parametrów koordynacyjnych – mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie przyznawania czasów na start lub lądowanie w portach lotniczych oraz przejrzystość procesu wyznaczania tych parametrów;
- 7) obliczania rekompensaty, o której mowa w art. 67d ust. 4 – mając na uwadze zasadę niedyskryminacji oraz dostępność informacji umożliwiających ustalenie wysokości rekompensaty.”;

44) w art. 68:

- a) w ust. 2 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:
„14) monitorować teren w granicach powierzchni ograniczających przeszkody pod względem obecności przeszkód lotniczych i innych zagrożeń dla statków powietrznych.”;
- b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:
„2d. Wymogu uzyskania zgody, o której mowa w ust. 2c, nie stosuje się do wykonywania międzynarodowych lotów niehandlowych w granicach obszaru Schengen, jeżeli nie została tymczasowo przywrócona kontrola graniczna zgodnie z art. 25 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.).”;
- c) w ust. 3 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) przeprowadzić analizę przepustowości, o której mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 95/93/WE, w przypadkach i terminie określonych w tym przepisie albo na pisemne żądanie Prezesa Urzędu w terminie określonym w tym żądaniu, nie krótszym niż 3 miesiące od dnia otrzymania żądania.”;

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Prezes Urzędu żąda, zgodnie z ust. 3 pkt 8, przeprowadzenia analizy przepustowości w przypadku:

- 1) przypuszczenia, że dostępna przepustowość jest niewystarczająca dla obecnych lub planowanych operacji;
- 2) uznania, że istnieją potencjalne, w szczególności środowiskowe, ograniczenia dla wykonywania operacji lotniczych, których istnienie może wymagać zmiany statusu portu lotniczego na port koordynowany albo z organizacją rozkładów lotów;
- 3) przypuszczenia, że przepustowość portu lotniczego lub inne czynniki, które były podstawą do wyznaczenia portu jako koordynowanego albo z organizacją rozkładów lotów, nie uzasadniają dalszej koordynacji albo organizacji rozkładów lotów.

3b. W przypadku gdy zarządzający lotniskiem nie wykona obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 8, egzekucja tego obowiązku odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w formie wykonania zastępczego. Prezes Urzędu rekomenduje podmioty mogące zrealizować ten obowiązek.”;

e) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Zarządzający lotniskiem, na którym funkcjonuje lotnicze przejście graniczne, po uprzednim uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem placówki Straży Granicznej, jest obowiązany do zapewnienia fizycznego oddzielenia pasażerów lotów wewnętrznych, określonych w art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2016/399/UE, od pasażerów innych lotów podlegających odprawie granicznej, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr VI pkt 2 do tego rozporządzenia.

5. Zarządzający lotniskiem, przewoźnik lotniczy lub agent obsługi naziemnej wykonujący czynności obsługi pasażerów i transportu między statkiem powietrznym a obiektami portu lotniczego jest obowiązany skierować pasażerów do wyznaczonych części portu lotniczego, z uwzględnieniem wymogu oddzielenia pasażerów lotów wewnętrznych określonych w art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2016/399/UE, niepodlegających odprawie granicznej, od pasażerów innych lotów podlegających odprawie granicznej według zasad określonych w załączniku nr VI pkt 2 do tego rozporządzenia.”;

45) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

„Art. 69a. Do lotnisk, o których mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1, nie stosuje się art. 69 ust. 1, 3 i 4 oraz wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63 pkt 4 i 5 oraz art. 83 ust. 1, z wyjątkiem przepisów dotyczących udzielania niezbędnej pomocy medycznej na lotnisku.”;

46) art. 71a–71e otrzymują brzmienie:

„Art. 71a. 1. Prezes Urzędu, na wniosek zarządzającego lotniskiem lub na wniosek wojewody właściwego miejscowo dla portu lotniczego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 598/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia zasad i procedur w odniesieniu do wprowadzenia ograniczeń operacyjnych odnoszących się do poziomu hałasu w portach lotniczych Unii w ramach zrównoważonego podejścia oraz uchylającego dyrektywę 2002/30/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 65), może, w drodze decyzji administracyjnej, wprowadzić w porcie lotniczym ograniczenia operacyjne, o których mowa w art. 2 ust. 6 tego rozporządzenia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) określenie portu lotniczego;
- 2) propozycję ograniczenia operacyjnego, które ma być wprowadzone w porcie lotniczym;
- 3) uzasadnienie określające cel środowiskowy, jaki ma zostać osiągnięty poprzez wprowadzenie ograniczenia operacyjnego wraz z przewidywanymi skutkami ekonomiczno-społecznymi dla regionu;
- 4) informacje o realizacji art. 6 ust. 2 lit. a–c rozporządzenia nr 598/2014/UE – w przypadku wniosku zarządzającego portem lotniczym.

3. Jeżeli w trakcie postępowania prowadzonego na podstawie ust. 1 zostanie złożony wniosek o wprowadzenie ograniczeń operacyjnych dotyczący tego samego portu lotniczego, Prezes Urzędu zawiesza postępowanie wszczęte na podstawie tego wniosku do czasu zakończenia wcześniejszego postępowania, o czym informuje wnioskodawcę. W przypadku wniosków złożonych w tym samym dniu, jako pierwszy rozpatrywany jest wniosek, który wcześniej wpłynął do Prezesa Urzędu.

Art. 71b. 1. Decyzję, o której mowa w art. 71a ust. 1, wydaje się w uzgodnieniu z wojewodą właściwym miejscowo ze względu na położenie portu lotniczego oraz po przeprowadzeniu przez zarządzającego tym portem lotniczym konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. d rozporządzenia nr 598/2014/UE.

2. Zarządzający portem lotniczym przeprowadza konsultacje zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71e, po otrzymaniu od Prezesa Urzędu informacji o toczącym się na podstawie art. 71a postępowaniu.

3. Zarządzający portem lotniczym przedkłada w ramach konsultacji informacje, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71e, oraz propozycje ograniczeń operacyjnych, które mają być wprowadzone w porcie lotniczym.

4. Organy i jednostki właściwe ze względu na rodzaj informacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71e, są obowiązane do dostarczenia stosownych informacji zarządzającemu portem lotniczym, na jego wniosek.

5. Decyzję, o której mowa w art. 71a ust. 1, Prezes Urzędu wydaje w oparciu o przedstawiony przez zarządzającego portem lotniczym wynik konsultacji.

6. Od decyzji, o której mowa w art. 71a ust. 1, zarządzającemu portem lotniczym, którego dotyczą ograniczenia, służy odwołanie do ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 71c. 1. Ograniczenia operacyjne wprowadzone decyzją, o której mowa w art. 71a ust. 1, Prezes Urzędu zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu nie później niż w terminie 6 miesięcy przed wprowadzeniem ograniczeń operacyjnych i nie później niż na 2 miesiące przed określeniem parametrów koordynacyjnych przydzielów czasu na start i lądowanie, o których mowa w art. 2 lit. m rozporządzenia nr 95/93/WE, dla danego portu lotniczego w odpowiednim sezonie rozkładowym.

2. W przypadku wprowadzenia ograniczeń operacyjnych w porcie lotniczym i na czas ich obowiązywania, zarządzający lotniskiem jest obowiązany do zamieszczenia na swojej stronie internetowej:

- 1) danych zebranych przez system pomiaru hałasu;
- 2) zasad zarządzania ruchem lotniczym w porcie lotniczym w zakresie jego wpływu na poziom hałasu.

Art. 71d. 1. Prezes Urzędu na wniosek zainteresowanego podmiotu wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, zwolnienia, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia nr 598/2014/UE.

2. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze wyjątkowy charakter zwolnień, o których mowa w ust. 1, oraz zasadę niedyskryminacji, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz państw, z których przewoźnicy lotniczy mogą ubiegać się o uzyskanie zwolnienia, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 598/2014/UE;
- 2) szczegółowe warunki uzyskania zwolnień, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia nr 598/2014/UE;

- 3) dokumenty dołączane do wniosków o wydanie zwolnień, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia nr 598/2014/UE;
- 4) wzór wniosków o wydanie zwolnień, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia nr 598/2014/UE.

Art. 71e. Minister właściwy do spraw transportu, mając na względzie potrzebę ograniczenia lub zmniejszenia uciążliwości hałasu w porcie lotniczym, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji wymaganych do przeprowadzenia konsultacji w celu wprowadzenia ograniczeń operacyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 6 rozporządzenia nr 598/2014/UE;
- 2) tryb i sposób prowadzenia konsultacji, o których mowa w art. 71b ust. 1;
- 3) katalog podmiotów uprawnionych do uczestnictwa w konsultacjach;
- 4) szczegółowy sposób oraz terminy, w jakich podmioty, o których mowa w art. 71b ust. 4, przekazują zarządzającemu portem lotniczym informacje określone zgodnie z pkt 1.”;

47) w art. 75:

- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Na lotniskach użytku publicznego, na których występują problemy dotyczące ochrony środowiska związane z ochroną:

- 1) powierzchni ograniczających przeszkody przed naruszeniem ich przez drzewa lub krzewy,
 - 2) wzrokowych pomocy nawigacyjnych przed zakłóceniami ich funkcjonowania przez drzewa lub krzewy
- zarządzający lotniskiem może ustalić dopłaty do opłat lotniskowych, o których mowa w ust. 1, albo wyodrębnić opłatę środowiskową. W takim przypadku zarządzający lotniskiem ma obowiązek utworzenia funduszu celowego w wysokości pobieranych dopłat albo opłat związanych z ochroną środowiska, którego środki są przeznaczane wyłącznie na pokrycie kosztów ochrony środowiska związanych z prowadzeniem działań zapobiegawczych, kosztów usuwania drzew lub krzewów oraz kosztów opinii biegłych, usług prawnych i zasądzonych odszkodowań z tym związanych.”,

- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Środki funduszy, o których mowa w ust. 4 i 4a, są przechowywane na wyodrębnionych oprocentowanych rachunkach bankowych. Uzyskane odsetki bankowe powiększają środki tych funduszy.”;

48) w art. 79 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Prezes Urzędu wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, wytyczne w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w ADR.AR.A.040 załącznika II do rozporządzenia nr 139/2014/UE.”;

49) w art. 82:

- a) w ust. 1 pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) wnioskuje o wydanie decyzji:

- a) w sprawie usunięcia drzewa lub krzewu stanowiącego przeszkodę lotniczą do starosty właściwego dla nieruchomości, na której znajduje się przeszkoda lotnicza,
- b) w sprawie usunięcia przeszkody lotniczej, która nie jest obiektem budowlanym, drzewem lub krzewem, a stanowi zagrożenie bezpieczeństwa ruchu lotniczego, do:
 - Prezesa Urzędu – w przypadku lotniska wpisanego do rejestru lotnisk cywilnych,
 - Ministra Obrony Narodowej – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych,
 - ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego;

- 8) zawiadamia niezwłocznie:

- a) w przypadku stwierdzenia, że na terenie znajdującym się w granicach powierzchni ograniczających przeszkody są wznoszone lub znajdują się obiekty mogące stanowić przeszkody lotnicze albo że istniejące przeszkody lotnicze nie są oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2:
 - Prezesa Urzędu – w przypadku lotniska wpisanego do rejestru lotnisk cywilnych,
 - Ministra Obrony Narodowej – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych,

- ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego,
 - b) właściwy organ nadzoru budowlanego – w przypadku, o którym mowa w lit. a, w zakresie obiektów budowlanych oraz urządzeń związanych z prowadzoną budową.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 6–8, w odniesieniu do lotnisk wpisanych wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanych wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego wykonuje jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego.
- 1b. Zadanie starosty określone w ust. 1 pkt 7 lit. a jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.”,
- c) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:
- „2. Do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, jest uprawniony również zakładający lotnisko, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 1–3, i Polska Agencja Żeglugi Powietrznej.
3. Do usuwania drzewa lub krzewu znajdującego się na nieruchomościach objętych decyzją, o której mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, z wyjątkiem drzewa lub krzewu usuwanego z nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów art. 33 i rozdziału 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340).
4. Do gruntów rolnych i leśnych objętych decyzją, o której mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161) oraz art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125).”,
- d) dodaje się ust. 5–8 w brzmieniu:
- „5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, wnioskodawca jest obowiązany dołączyć:
- 1) dokumentację geodezyjną określającą wysokość nad poziomem morza i współrzędne drzewa lub krzewu, które ma zostać usunięte, oraz mapę poglądową obejmującą obszar objęty wnioskiem;
 - 2) wypisy i wyrisy z operatu ewidencji gruntów i budynków lub odpisy z księgi wieczystej dla nieruchomości, na której znajduje się drzewo lub krzew objęte wnioskiem;
 - 3) dowody potwierdzające, że drzewo lub krzew objęte wnioskiem stanowi przeszkodę lotniczą.
6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. b, wnioskodawca jest obowiązany dołączyć:
- 1) dokumentację geodezyjną określającą wysokość nad poziomem morza i współrzędne przeszkody lotniczej, która ma zostać usunięta, oraz mapę poglądową obejmującą obszar objęty wnioskiem;
 - 2) wypisy i wyrisy z operatu ewidencji gruntów i budynków lub odpisy z księgi wieczystej dla nieruchomości, na której znajduje się przeszkoda lotnicza.
7. Posiadacz nieruchomości zapewnia geodecie posiadającemu uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, działającemu na rzecz zakładającego lotnisko, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 1–3, zarządzającego lotniskiem, jednostki organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego albo Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, dostęp do nieruchomości umożliwiający dokonanie pomiarów drzew, krzewów lub obiektów mogących stanowić przeszkody lotnicze.
8. W sprawie usunięcia przeszkody lotniczej, która nie jest obiektem budowlanym, drzewem lub krzewem, a stanowi zagrożenie bezpieczeństwa ruchu lotniczego, rozstrzyga, w drodze decyzji administracyjnej:
- 1) Prezes Urzędu – w przypadku lotniska wpisanego do rejestru lotnisk cywilnych;
 - 2) Minister Obrony Narodowej – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych;
 - 3) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego.”;
- 50) w art. 84 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zarządzający lotniskiem jest obowiązany zapewnić ochronę przeciwpożarową lotniska, w tym znajdujących się na jego terenie obiektów budowlanych.”;

51) w art. 86 dodaje się ust. 7–13 w brzmieniu:

„7. Prezes Urzędu uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniuje projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekty ramowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa, dla terenów, na których znajduje się lotnicze urządzenie naziemne, wyznaczono powierzchnie ograniczające zabudowę lub wydał decyzję o wprowadzeniu zmian w systemie funkcjonalnym pod względem bezpieczeństwa ruchu lotniczego i prawidłowego funkcjonowania lotniczych urządzeń naziemnych.

8. W terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia otrzymania decyzji o wpisie lotniczego urządzenia naziemnego do rejestru lotniczych urządzeń naziemnych, decyzji o wprowadzeniu zmian w systemie funkcjonalnym lub każdej innej decyzji o zmianie powierzchni ograniczających zabudowę, właściciel lotniczego urządzenia naziemnego przekazuje do organu samorządu terytorialnego właściwego w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego na terenie, na którym wyznaczono powierzchnie ograniczające zabudowę, oraz do wojewody właściwego miejscowo dla terenu, na którym wyznaczono powierzchnie ograniczające zabudowę, mapę w skali 1:25 000 z tymi powierzchniami, w celu uwzględnienia wskazanych ograniczeń wysokości zabudowy przy planowaniu przestrzennym.

9. Przepisów ust. 7 i 8, w zakresie powierzchni ograniczających zabudowę, nie stosuje się do nieruchomości obiektów:

- 1) o wysokości do 15 m nad poziomem otaczającego terenu lub wody, położonych w odległości większej niż 600 m od urządzenia;
- 2) o konstrukcjach kratowych, położonych w odległości większej niż 600 m od urządzenia;
- 3) których rzut poziomy głównej konstrukcji zawiera się w okręgu o promieniu 5 m (w tym maszt z odciegami), położonych w odległości większej niż 600 m od urządzenia.

10. Powierzchnie ograniczające zabudowę wyznacza się z uwzględnieniem istniejących obiektów budowlanych o wysokości powyżej 15 m nad poziomem otaczającego terenu lub wody oraz ukształtowania terenu.

11. Prezes Urzędu wydaje opinie o możliwości lokalizacji inwestycji ze względu na wysokość zabudowy na obszarze obowiązywania powierzchni ograniczających zabudowę.

12. Informacje o zewnętrznych granicach zasięgu poziomego powierzchni ograniczających zabudowę są udostępniane na stronie internetowej Urzędu.

13. Prezes Urzędu udziela zgody na odstąpienie od wymogów dotyczących powierzchni ograniczających zabudowę po zasięgnięciu opinii właściciela lotniczego urządzenia naziemnego, jeżeli Prezes Urzędu uzna, że obiekt nie będzie zakłócał działania lotniczego urządzenia naziemnego.”;

52) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. 1. Obiekty naturalne i sztuczne, w tym obiekty budowlane, położone w granicach powierzchni ograniczających przeszkody nie mogą być wyższe niż wysokości określone przez te powierzchnie, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 92 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 4. Powierzchnie ograniczające przeszkody wyznaczają granice, w ramach których obiekty mogą wystawać w przestrzeni powietrznej.

2. Przy obliczaniu wysokości obiektu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się także umieszczone na nim kominy, reklamy, anteny oraz inne urządzenia, a w przypadku dróg lub linii kolejowych również ich skrajnie.

3. Zgody na powstanie obiektu stałego o charakterze trwałym, którego wysokość przekracza wysokość wyznaczoną przez powierzchnie ograniczające przeszkody, udziela, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) Prezes Urzędu – w przypadku lotniska wpisanego do rejestru lotnisk cywilnych,
- 2) Minister Obrony Narodowej – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych,
- 3) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku lotniska wpisanego wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego

– jeżeli uzna – po zasięgnięciu opinii odpowiednio zarządzającego lotniskiem albo jednostki organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego i instytucji zapewniającej służbę ruchu lotniczego, o ile taka służba funkcjonuje na lotnisku – że obiekt ten nie stanowi niedopuszczalnego zagrożenia dla ruchu statków powietrznych oraz zostaną spełnione warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2.

4. Dopuszcza się powstanie obiektu stałego o charakterze czasowym lub obiektu ruchomego przekraczającego wysokość wyznaczoną przez powierzchnie ograniczające przeszkody, jeżeli zostaną spełnione warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2 oraz lokalizacja obiektu zostanie uzgodniona odpowiednio z zarządzającym lotniskiem albo jednostką organizacyjną zarządzającą lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego oraz z instytucją zapewniającą służbę ruchu lotniczego – o ile taka służba funkcjonuje na lotnisku.”;

53) po art. 87 dodaje się art. 87¹–87⁸ w brzmieniu:

„Art. 87¹. 1. Przeszkodami lotniczymi są obiekty:

- 1) wyższe niż wysokości określone przez wyznaczone powierzchnie ograniczające przeszkody;
- 2) o wysokości od 100 m powyżej poziomu otaczającego terenu lub wody, zlokalizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) występujące w pasie drogi startowej bez względu na ich wysokość;
- 4) inne niż obiekty, o których mowa w pkt 1–3, które zostały uznane przez Prezesa Urzędu, Ministra Obrony Narodowej albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych za przeszkodę lotniczą ze względu na potencjalne zagrożenie dla ruchu statków powietrznych.

2. Uznanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, następuje w drodze decyzji administracyjnej. Postępowanie może być wszczęte z urzędu albo na wniosek zarządzającego lotniskiem albo jednostki organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego lub instytucji zapewniającej służbę ruchu lotniczego. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Prezes Urzędu, Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzą w zakresie swojej właściwości ewidencję przeszkód lotniczych.

4. Ewidencja przeszkód lotniczych jest jawna w zakresie informacji podlegających udostępnieniu zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 92 ust. 2.

5. Wpisu do ewidencji przeszkód lotniczych dokonuje się na podstawie zgłoszenia zawierającego informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2.

6. Zgłoszenia przeszkody lotniczej do Prezesa Urzędu, Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych dokonuje:

- 1) właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty albo osoba, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, na której znajduje się przeszkoda lotnicza;
- 2) zarządzający lotniskiem albo jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, w którego granicach powierzchni ograniczających przeszkody znajduje się przeszkoda lotnicza – w przypadku braku osoby, o której mowa w pkt 1, albo gdy miejsce pobytu tej osoby nie jest znane i nie jest możliwe do ustalenia na podstawie katastru nieruchomości w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne; zarządzający lotniskiem ma prawo dostępu do nieruchomości, na której znajduje się przeszkoda lotnicza w granicach powierzchni ograniczających przeszkody, celem pomiaru i weryfikacji danych o tej przeszkodzie;
- 3) podmiot, który doprowadził do powstania obiektu, o którym mowa w art. 87 ust. 4;
- 4) podmiot, który uzyskał pozwolenie na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, wydane na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125) – w przypadku przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

7. W przypadku zmiany w zakresie informacji podlegających zgłoszeniu podmiot obowiązany do zgłoszenia przeszkody lotniczej przekazuje uaktualnione informacje do Prezesa Urzędu, Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

8. Nie wymagają zgłoszenia przeszkody lotnicze określone w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2.

9. Prezes Urzędu przekazuje informacje o przeszkodach lotniczych do opublikowania w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3.

10. Obowiązkowi zgłoszenia do Prezesa Urzędu, Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych podlegają także urządzenia, które ze względu na emisję silnych powietrznych fal uderzeniowych lub wyrzut dużych ilości gazu ziemnego do atmosfery mogą stanowić potencjalne zagrożenie dla ruchu lotniczego, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2, zwane dalej „urządzeniami o charakterze niebezpiecznym”. Przepisy ust. 4–9 stosuje się odpowiednio.

Art. 87². 1. Przeszkody lotnicze oznakowuje się, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 92 ust. 2, chyba że nie podlegają oznakowaniu na podstawie tych przepisów albo zostały zwolnione z obowiązku oznakowania przez:

- 1) Ministra Obrony Narodowej – w przypadku:
 - a) przeszkód lotniczych, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 1 i 3 – w zakresie lotnisk wpisanych wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych,
 - b) obiektów uznanych za przeszkody lotnicze przez Ministra Obrony Narodowej zgodnie z art. 87¹ ust. 1 pkt 4;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w przypadku:
 - a) przeszkód lotniczych, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 1 i 3 – w zakresie lotnisk wpisanych wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego,
 - b) obiektów uznanych za przeszkody lotnicze przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych zgodnie z art. 87¹ ust. 1 pkt 4;
- 3) Prezesa Urzędu – w przypadkach innych niż określone w pkt 1 i 2, z tym że zwolnienie z obowiązku oznakowania przeszkód lotniczych, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 2, następuje po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

2. Do oznakowania przeszkody lotniczej jest obowiązany:

- 1) właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty albo osoba, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, na której znajduje się przeszkoda lotnicza;
- 2) zarządzający lotniskiem albo jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, w którego granicach powierzchni ograniczających przeszkody znajduje się przeszkoda lotnicza – w przypadku braku osoby, o której mowa w pkt 1, albo gdy miejsce pobytu tej osoby nie jest znane i nie jest możliwe do ustalenia na podstawie katastru nieruchomości w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) zarządzający lotniskiem albo jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, w którego granicach powierzchni ograniczających przeszkody znajduje się przeszkoda lotnicza, jeżeli obiekt wcześniej niebędący przeszkodą lotniczą stał się nią w wyniku budowy, rozbudowy lub zmiany cech lotniska;
- 4) wnioskodawca w sprawach, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 4, a w przypadku gdy postępowanie zostało wszczęte z urzędu – posiadacz nieruchomości, na której znajduje się przeszkoda lotnicza;
- 5) podmiot, który uzyskał pozwolenie na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, wydane na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej – w przypadku przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Prezes Urzędu, Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, zwalnia z obowiązku oznakowania przeszkody lotniczej albo zezwala na zmianę sposobu lub rodzaju jej oznakowania, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 2, jeżeli nie spowoduje to obniżenia bezpieczeństwa żeglugi powietrznej lub wynika to ze względów technicznych przeszkody lotniczej.

4. Zarządzającemu lotniskiem, jednostce organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego oraz instytucji zapewniającej służbę ruchu lotniczego, w przypadku gdy jest ona wnioskodawcą w sprawach, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 4, przysługuje prawo dostępu do nieruchomości, na której znajduje się przeszkoda lotnicza, w celu jej oznakowania, po poinformowaniu o tym fakcie, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego albo osoby, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością.

5. W przypadku nieudostępnienia nieruchomości Prezes Urzędu, Minister Obrony Narodowej albo minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, zobowiązuje właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego albo osobę, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, do udostępnienia nieruchomości w celu oznakowania przeszkody lotniczej. Przepisy art. 124b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

Art. 87³. 1. Prezes Urzędu sprawuje nadzór nad zgłaszaniem i oznakowaniem przeszkód lotniczych, w tym prowadzi kontrole, o których mowa w dziale II rozdziale 3, którym podlegają także podmioty obowiązane do zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych oraz zgłaszania urządzeń o charakterze niebezpiecznym.

2. Jeżeli w ramach nadzoru Prezes Urzędu ustali, że informacje podane w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 87¹ ust. 5, nie odpowiadają stanowi faktycznemu, w szczególności w zakresie położenia, wysokości lub oznakowania przeszkody lotniczej, przekazuje do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3, zastrzeżenie o przeszkodzie lotniczej uwzględniające wynik ustaleń.

Art. 87⁴. 1. Zabrania się na terenie znajdującym się w granicach powierzchni ograniczających przeszkody sadzenia, uprawy lub dopuszczania do wzrostu drzewa lub krzewu stanowiącego przeszkodę lotniczą oraz drzewa lub krzewu zasłaniającego świetlne systemy podejścia, o których mowa w Załączniku 14 do Konwencji, o której mowa w art. 3 ust. 2.

2. Obowiązek i koszt usunięcia albo odpowiedniego przycięcia drzewa lub krzewu, o którym mowa w ust. 1, obciąża:

- 1) właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego albo osobę, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, na której znajduje się taka przeszkoda;
- 2) zarządzającego lotniskiem albo jednostkę organizacyjną zarządzającą lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, w którego granicach powierzchni ograniczających przeszkody znajduje się przeszkoda, albo podmiot, o którym mowa w art. 82 ust. 2 – w przypadku braku osoby, o której mowa w pkt 1, albo gdy miejsce pobytu tej osoby nie jest znane i nie jest możliwe do ustalenia na podstawie katastru nieruchomości w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, dla nieruchomości będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwanego dalej „Lasami Państwowymi”, na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Lasy Państwowe są obowiązane do dokonania nieodpłatnie usunięcia i uprzątnięcia drzewa lub krzewu w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu albo umowie z zarządzającym lotniskiem użytku publicznego albo podmiotem, o którym mowa w art. 82 ust. 2. Koszty usunięcia drzewa lub krzewu w wieku do 20 lat oraz ich uprzątnięcia z nieruchomości będących w zarządzie Lasów Państwowych ponosi zarządzający lotniskiem użytku publicznego albo podmiot, o którym mowa w art. 82 ust. 2.

4. Na wniosek podmiotów, o których mowa w ust. 2, starosta właściwy dla nieruchomości, na której znajduje się drzewo lub krzew, o którym mowa w ust. 1, wydaje decyzję zezwalającą na usunięcie albo odpowiednie przycięcie drzewa lub krzewu. Przepisy art. 82 ust. 3 i 4 stosuje się.

5. W przypadku niewystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, przez podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 1, starosta właściwy dla nieruchomości, na której znajduje się drzewo lub krzew, o którym mowa w ust. 1, wydaje, na wniosek zarządzającego lotniskiem albo jednostki organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, zakładającego lotnisko, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 1–3, albo Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, decyzję administracyjną zezwalającą na usunięcie albo odpowiednie przycięcie drzewa lub krzewu. Obowiązek i koszt usunięcia tego drzewa lub krzewu obciąża:

- 1) właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego albo osobę, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, na której znajduje się taka przeszkoda;
- 2) wnioskującego o wydanie decyzji – w przypadku braku osób, o których mowa w pkt 1, albo gdy miejsce pobytu tych osób nie jest znane i nie jest możliwe do ustalenia na podstawie katastru nieruchomości w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Art. 87⁵. 1. Jeżeli w wyniku budowy, rozbudowy lub zmiany cech lotniska obiekt naturalny w postaci drzewa lub krzewu stał się przeszkodą lotniczą, jego usunięcia lub odpowiedniego przycięcia po uzyskaniu decyzji starosty, o której mowa w art. 82 ust. 1 pkt 7 lit. a, dokonuje na własny koszt:

- 1) zakładający lotnisko – w przypadku budowy lotniska;
- 2) zarządzający lotniskiem albo jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego – w przypadku rozbudowy lub zmiany cech lotniska.

Decyzja starosty staje się wykonalna nie wcześniej niż w dniu, w którym można przystąpić do użytkowania obiektu lotniskowego zgodnie z art. 54 albo art. 55 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276, 1496, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 51).

2. Posiadacz nieruchomości zapewnia dostęp do nieruchomości w celu wykonania czynności związanych z usunięciem albo odpowiednim przycięciem drzewa lub krzewu. W przypadku niedostępności nieruchomości przepisy art. 124b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, usunięcie drzewa lub krzewu albo jego odpowiednie przycięcie następuje za odszkodowaniem zakładającego lotnisko w przypadku budowy lotniska albo zarządzającego lotniskiem, Ministra Obrony Narodowej albo jednostki organizacyjnej zarządzającej lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego w przypadku rozbudowy lub zmiany cech lotniska na rzecz właściciela, użytkownika wieczystego albo osoby, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, w zależności od tego, kto faktycznie włada nieruchomością, na której znajduje się drzewo lub krzew, albo w przypadku ich braku – posiadacza nieruchomości. Wysokość odszkodowania ustala się w drodze umowy stron.

4. W przypadku braku umowy stron zawartej w terminie 3 miesięcy od dnia usunięcia albo odpowiedniego przycięcia drzewa lub krzewu wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 3, ustala, z zastosowaniem zasad przewidzianych przy wywłaszczaniu nieruchomości, określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, starosta właściwy ze względu na miejsce, w którym znajdowało się drzewo lub krzew.

5. W przypadku lasów stanowiących własność Skarbu Państwa odszkodowania, o których mowa w ust. 3, stanowią środki funduszu leśnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Art. 87⁶. Zabrania się:

- 1) w stosunku do lotnisk użytku publicznego, o których mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 i 2, oraz lotnisk wpisanych wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych:
 - a) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych w odległości do 7 km od punktu odniesienia lotniska ujawnionego w rejestrze lotnisk,
 - b) hodowania lub wypuszczania ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych w odległości do 3 km od progu i końca drogi startowej lotniska i 1,5 km od osi drogi startowej lotniska, po obu stronach tej drogi;
- 2) w stosunku do lotnisk innych niż lotniska, o których mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 i 2:
 - a) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych w odległości do 4 km od punktu odniesienia lotniska ujawnionego w rejestrze lotnisk,
 - b) hodowania lub wypuszczania ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych w odległości do 3 km od progu i końca drogi startowej lotniska i 1,5 km od osi drogi startowej lotniska, po obu stronach tej drogi.

Art. 87⁷. W zakresie swojej właściwości Prezes Urzędu, Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, w celu ochrony lotnisk przed działaniami i zdarzeniami, które mogą powodować niedopuszczalne zagrożenia dla ruchu statków powietrznych korzystających z lotniska:

- 1) uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniuje projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekty ramowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa, dla terenów, na których:
 - a) znajduje się lotnisko,
 - b) wyznaczono powierzchnie ograniczające przeszkody,
 - c) wydano promesę zezwolenia, o której mowa w art. 57 ust. 1, dla inwestycji, o której mowa w ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego,
 - d) wydano zezwolenie na założenie lotniska;
- 2) wydaje opinie inne niż opinie, o których mowa w pkt 1, dotyczące możliwości lokalizacji inwestycji ze względu na wysokość zabudowy.

Art. 87⁸. 1. W terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia otrzymania decyzji o wpisie lotniska do rejestru lotnisk, rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych, rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego, zezwolenia na założenie lotniska lub każdej decyzji o zmianie cech lotniska wpływającej na zmianę powierzchni ograniczających przeszkody, zarządzający lotniskiem albo jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego przekazuje mapy w skali 1:25 000 z naniesionymi powierzchniami ograniczającymi przeszkody, świetlnymi systemami podejścia, punktem odniesienia lotniska, progiem i końcem drogi startowej oraz osią drogi startowej do:

- 1) organu samorządu terytorialnego właściwego w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego na terenie, na którym wyznaczono powierzchnie ograniczające przeszkody, oraz do wojewody właściwego miejscowo dla terenu, na którym wyznaczono powierzchnie ograniczające przeszkody, w celu uwzględnienia przy planowaniu przestrzennym;
- 2) starosty właściwego miejscowo dla terenu, na którym wyznaczono powierzchnie ograniczające przeszkody, w celu uwzględnienia przy wydawaniu decyzji, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 7 lit. a.

2. Mapy, o których mowa w ust. 1, są publicznie dostępne w siedzibie organów samorządu terytorialnego. Zarządzający lotniskiem oraz jednostka organizacyjna zarządzająca lotniskiem wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk wojskowych albo wpisanym wyłącznie do rejestru lotnisk i lądowisk lotnictwa służb porządku publicznego udostępnia te mapy w swojej siedzibie lub na stronie internetowej.”;

54) w art. 87a:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na użycie lasera lub światła z innych źródeł w strefach, o których mowa w ust. 1, może zostać wydana zgoda przez Ministra Obrony Narodowej albo instytucję zapewniającą służbę ruchu lotniczego, zgodnie z właściwością określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 – jeżeli użycie to nie będzie zagrażało bezpieczeństwu statku powietrznego oraz życiu i zdrowiu załogi i pasażerów na jego pokładzie. Strefy, o których mowa w ust. 1, są nanoszone na mapę, która jest zamieszczana na stronie internetowej Urzędu, a także publikowana w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczej, o którym mowa w art. 121 ust. 3.”;

b) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw transportu oraz Minister Obrony Narodowej określą, w drodze rozporządzenia, z uwzględnieniem przepisów międzynarodowych.”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sposób wyznaczania stref przestrzeni powietrznej wykorzystywanych do żeglugi powietrznej, o których mowa w ust. 1;”;

– w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) właściwość podmiotów, o których mowa w ust. 2, w zakresie wydawania zgody na użycie lasera lub światła z innych źródeł w strefach, o których mowa w ust. 1;

5) sposób naniesienia stref, o których mowa w ust. 1, na mapę.”;

55) w art. 88:

a) w ust. 3 uchyla się pkt 4,

b) w ust. 5:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, wnioskodawca jest obowiązany dołączyć lub przedstawić.”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dokument potwierdzający wybudowanie i oddanie do użytku lotniczego urządzenia naziemnego zgodnie z przepisami prawa budowlanego i przepisami wydanymi na podstawie art. 92 ust. 1 pkt 3;”;

– w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) dane wektorowe dotyczące granic poziomych i pionowych wraz z wartościami atrybutowymi, przedstawiające powierzchnie ograniczające zabudowę wokół urządzenia, w wersji elektronicznej, odniesione przestrzennie w układzie współrzędnych Światowego Systemu Geograficznego 1984 (WGS-84).”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Prezes Urzędu odmawia wpisania lotniczego urządzenia naziemnego do rejestru lotniczych urządzeń naziemnych, jeżeli załączone do wniosku dokumenty są niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym albo lotnicze urządzenie naziemne nie odpowiada warunkom technicznym określonym w tych dokumentach lub warunkom technicznym ustalonym w przepisach wydanych na podstawie art. 92 ust. 1 pkt 3.”;

56) w art. 91 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli urządzenie nie spełnia wymagań technicznych lub eksploatacyjnych, określonych na podstawie art. 92 ust. 1 pkt 3.”;

57) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. 1. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, z uwzględnieniem zasad bezpiecznej eksploatacji lotniczych urządzeń naziemnych, funkcji lotniczych urządzeń naziemnych oraz bezpieczeństwa operacji lotniczych:

- 1) klasyfikację lotniczych urządzeń naziemnych;
- 2) zadania zarządzającego lotniczym urządzeniem naziemnym;
- 3) warunki techniczne, jakie powinny spełniać lotnicze urządzenia naziemne, oraz warunki ich eksploatacji;
- 4) szczegółowy zakres danych ujęty we wniosku o wpis lotniczego urządzenia naziemnego do rejestru w zależności od rodzaju lotniczego urządzenia naziemnego;
- 5) szczegółowe informacje dotyczące charakterystyki technicznej lotniczego urządzenia naziemnego;
- 6) szczegółowy sposób prowadzenia rejestru lotniczych urządzeń naziemnych z uwzględnieniem wymagań dotyczących dokumentacji rejestrowej;
- 7) sposób określania i wyznaczania granic przestrzennych powierzchni ograniczających zabudowę oraz nanoszenia ich na mapy;
- 8) warunki, jakie powinny spełniać obiekty na obszarze powierzchni ograniczających zabudowę.

2. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, mając na uwadze bezpieczeństwo ruchu statków powietrznych, z uwzględnieniem potrzeb bezpiecznej eksploatacji lotnisk i bezpieczeństwa żeglugi powietrznej oraz mając na uwadze wymagania dla jakości danych lotniczych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób wyznaczania powierzchni ograniczających przeszkody;
- 2) sposób i rodzaj oznakowania przeszkód lotniczych;
- 3) sposób i warunki udzielania zwolnień z obowiązku oznakowania przeszkód lotniczych i zezwoleń na zmianę sposobu lub rodzaju ich oznakowania;
- 4) rodzaje przeszkód lotniczych niepodlegających zgłoszeniu lub oznakowaniu;
- 5) sposób i warunki uznawania za przeszkody lotnicze obiektów, o których mowa w art. 87¹ ust. 1 pkt 4, oraz zakres informacji i dokumentów dołączanych do wniosku, o którym mowa w art. 87¹ ust. 2;
- 6) sposób i warunki udzielania zgody, o której mowa w art. 87 ust. 3, oraz dokumenty dołączane do wniosku o udzielenie takiej zgody;
- 7) warunki powstawania obiektów, o których mowa w art. 87 ust. 4;
- 8) sposób i terminy zgłaszania przeszkód lotniczych oraz urządzeń o charakterze niebezpiecznym, zakres informacji podlegających zgłoszeniu oraz sposób przekazywania informacji do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3;
- 9) sposób prowadzenia ewidencji przeszkód lotniczych;
- 10) informacje ujęte w ewidencji przeszkód lotniczych podlegające udostępnieniu;
- 11) urządzenia o charakterze niebezpiecznym, o których mowa w art. 87¹ ust. 10.”;

58) w art. 93a w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) prowadzenia szkoleń z zakresu operacji śmigłowcowej służby ratownictwa medycznego.”;

59) w art. 94:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych są uprawnieni wyłącznie członkowie personelu lotniczego, członkowie personelu pokładowego, o których mowa w art. 2 pkt 11 rozporządzenia nr 1178/2011/UE, osoby uczestniczące w szkoleniu lotniczym prowadzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 4 lit. e i ust. 1a pkt 4 lit. e oraz osoby uczestniczące w zajęciach rekreacyjnych na lotniach i paralotniach prowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 2.”,

b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) personel wchodzący w skład załóg statków powietrznych:

- a) pilot samolotowy rekreacyjny,
- b) pilot samolotowy turystyczny,
- c) pilot samolotowy zawodowy,
- d) pilot samolotowy liniowy,
- e) pilot samolotowy w załodze wieloosobowej,
- f) pilot śmigłowcowy rekreacyjny,
- g) pilot śmigłowcowy turystyczny,
- h) pilot śmigłowcowy zawodowy,
- i) pilot śmigłowcowy liniowy,
- j) pilot wiatrakowcowy turystyczny,
- k) pilot wiatrakowcowy zawodowy,
- l) pilot sterowcowy turystyczny,
- m) pilot sterowcowy zawodowy,
- n) pilot balonowy rekreacyjny,
- o) pilot balonowy,
- p) pilot szybowcowy rekreacyjny,
- q) pilot szybowcowy,
- r) nawigator lotniczy,
- s) mechanik pokładowy;”

c) uchyla się ust. 6a,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Z wyjątkiem licencji dyspozytora lotniczego, w licencji wpisuje się stanowiące jej część i związane z nią uprawnienia.”;

60) art. 95e otrzymuje brzmienie:

„Art. 95e. 1. Prezes Urzędu wzywa podmiot szkolący do przywrócenia stanu zgodnego z przepisami prawa, w terminie określonym przez Prezesa Urzędu zależnym od stopnia stwierdzonych naruszeń bezpieczeństwa prowadzonej działalności szkoleniowej, w przypadku gdy stwierdzi, że podmiot ten zagraża bezpieczeństwu w ruchu lotniczym, bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu lub przestał spełniać wymagania niezbędne dla prowadzenia działalności szkoleniowej.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wykreśla podmiot szkolący z rejestru podmiotów szkolących.”;

61) w art. 95g:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czynności członków personelu pokładowego na statku powietrznym wykonują osoby posiadające ważne świadectwo dopuszczenia do pracy, o którym mowa w załączniku V do rozporządzenia nr 1178/2011/UE, ważne kwalifikacje na typ oraz wersję statku powietrznego, a także ważne badania lotniczo-lekarskie.”,

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenia kandydatów na członków personelu pokładowego prowadzi certyfikowany przewoźnik lotniczy upoważniony w tym zakresie albo organizacja szkoleniowa zatwierdzona przez Prezesa Urzędu w drodze decyzji administracyjnej.”,

- c) dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Organizacja szkoleniowa, o której mowa w ust. 3, przekazuje Prezesowi Urzędu do końca każdego roku kalendarzowego wykaz przeprowadzonych szkoleń, o których mowa w ust. 3.

6. Prezes Urzędu może zawiesić albo cofnąć świadectwo dopuszczenia do pracy w przypadku, o którym mowa w CC.CCA.110 lit. a załącznika V do rozporządzenia nr 1178/2011/UE.

7. Zawieszenie albo cofnięcie świadectwa dopuszczenia do pracy sporządza się na piśmie i doręcza się na adres poczty elektronicznej – w przypadku gdy członek personelu pokładowego wskaże taki adres do doręczeń, albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu.”;

- 62) w art. 96:

- a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odpowiada wymaganiom w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej, określonym na podstawie art. 104 ust. 2, potwierdzonym orzeczeniem o zdolności lub niezdolności do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych, o którym mowa w art. 110;”;

- b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W celu uzyskania licencji członka personelu lotniczego osoba ubiegająca się o nią musi spełnić następujące wymagania dla poszczególnych specjalności w zakresie wieku:

- 1) pilot szybowcowy – ukończone 16 lat, a jeżeli z licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota – ukończone 18 lat;
- 2) pilot rekreacyjny samolotowy i śmigłowcowy – ukończone 17 lat;
- 3) pilot rekreacyjny szybowcowy i balonowy – ukończone 16 lat;
- 4) pilot turystyczny, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 17 lat;
- 5) pilot zawodowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 18 lat;
- 6) pilot liniowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 21 lat;
- 7) pilot balonowy – ukończone 16 lat, a jeżeli z licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota – ukończone 18 lat;
- 8) mechanik lotniczy obsługi technicznej – ukończone 18 lat;
- 9) kontroler ruchu lotniczego – określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2015/340 z dnia 20 lutego 2015 r. ustanawiającym wymagania techniczne i procedury administracyjne dotyczące licencji i certyfikatów kontrolerów ruchu lotniczego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008, zmieniającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 923/2012 i uchylającym rozporządzenie Komisji (UE) nr 805/2011 (Dz. Urz. UE L 63 z 06.03.2015, str. 1);
- 10) praktykant – kontroler ruchu lotniczego – określone w rozporządzeniu nr 2015/340/UE;
- 11) dyspozytor lotniczy – ukończone 21 lat;
- 12) członek personelu lotniczego, o którym mowa w art. 94 ust. 9 – ukończone 16 lat;
- 13) pozostałe specjalności członków personelu lotniczego – ukończone 18 lat.

3. Prezes Urzędu:

- 1) wydaje, zmienia, zawiesza, przywraca, cofa lub wznawia ważność,
 - 2) uznaje, zawiesza uznanie, przywraca uznanie albo cofa uznanie
- licencji, świadectw kwalifikacji lub uprawnień do nich wpisywanych w drodze decyzji administracyjnej.”;

- c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Przedłużenia ważności licencji, świadectw kwalifikacji i uprawnień do nich wpisywanych dokonuje się w okresie ich ważności.

3b. Sposób oraz warunki przedłużenia ważności licencji, świadectw kwalifikacji i uprawnień do nich wpisywanych określają przepisy wydane na podstawie art. 104 ust. 1 i 1a.”;

- d) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Licencja wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w zakresie nieobjętym przepisami rozporządzenia nr 1178/2001/UE dla specjalności personelu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1, 3 i 5, jest uznawana w Rzeczypospolitej Polskiej za ważną na równi z licencją wydaną przez Prezesa Urzędu, chyba że wymagania stawiane przy jej wydaniu były łagodniejsze od stawianych w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- e) w ust. 5b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa obcego, zgodnie z wymaganiami międzynarodowymi ustanowionymi przez Zrzeszenie Władz Lotniczych (JAA) albo Unię Europejską, z wyjątkiem licencji kontrolera ruchu lotniczego i praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, które uznaje się na zasadach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących kwalifikacji personelu lotniczego.”;

- 63) w art. 97:

- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonywania czynności lotniczych przez osobę nieposiadającą licencji lub świadectwa kwalifikacji, o ile posiadanie licencji lub świadectwa kwalifikacji do wykonywania czynności lotniczych jest wymagane, albo niespełniającą wymagań, o których mowa w art. 95g ust. 1;”;

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakazy określone w ust. 1 nie dotyczą szkolenia lotniczego oraz części praktycznej egzaminu państwowego.”;

- 64) w art. 98 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Ważność licencji jest uzależniona od wyniku okresowego sprawdzenia sprawności psychicznej i fizycznej członka personelu lotniczego, stwierdzonej w badaniach lotniczo-lekarskich, i utrzymania w okresie ważności licencji wiadomości i umiejętności nie mniejszych niż wymagane do uzyskania licencji lub uprawnień do niej wpisywanych, o ile są wymagane lub o ile przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące kwalifikacji personelu lotniczego nie stanowią inaczej.

3. Ważność uprawnień wpisanych do licencji, o których mowa w art. 94 ust. 7, jest uzależniona od wyniku okresowego sprawdzenia posiadanych wiadomości i umiejętności, które nie powinny być mniejsze niż wymagane do uzyskania wpisu uprawnienia do licencji, o ile przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące kwalifikacji personelu lotniczego nie stanowią inaczej.”;

- 65) w art. 99:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Warunkiem uzyskania licencji jest pozytywny wynik egzaminu państwowego składającego się z części teoretycznej lub praktycznej, złożonego przed komisją egzaminacyjną, chyba że przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące kwalifikacji personelu lotniczego stanowią inaczej.

2. Prezes Urzędu powołuje członków komisji egzaminacyjnej spośród osób wyróżniających się odpowiednimi kwalifikacjami, wiedzą i doświadczeniem w zakresie lotnictwa, z uwzględnieniem przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących egzaminowania personelu lotniczego.”;

- b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Prezes Urzędu odwołuje członka komisji, o której mowa w ust. 2, przed upływem 3 lat, w przypadku gdy członkowi komisji zawieszono, ograniczono lub cofnięto posiadaną licencję lub wynikające z niej uprawnienia, jeżeli zawieszona, ograniczona lub cofnięta licencja lub wynikające z niej uprawnienia są niezbędne do pełnienia funkcji członka tej komisji.”;

- 66) uchyla się art. 101;

- 67) po art. 102 dodaje się art. 102a i art. 102b w brzmieniu:

„Art. 102a. 1. Czas pracy członków załóg statków powietrznych nie może przekraczać 1900 godzin w ciągu okresu rozliczeniowego wynoszącego rok kalendarzowy.

2. Członkom załóg statków powietrznych niezależnie od urlopu wypoczynkowego przysługuje tyle dni wolnych od wszelkich zajęć, ile w przyjętym okresie rozliczeniowym przypada dni wolnych od pracy, w tym co najmniej:

- 1) 7 dni w porcie macierzystym w każdym miesiącu kalendarzowym, z których jeden dzień przypada w niedzielę lub święto,
- 2) 96 dni w porcie macierzystym w każdym roku kalendarzowym

– z zastrzeżeniem art. 103b ust. 1.

Art. 102b. 1. Czas pracy członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu, z wyłączeniem członków załóg, o których mowa w art. 103ca ust. 1, określają przepisy podczęści FTL załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE w zakresie okresu służby, w tym w zakresie okresu pełnienia czynności lotniczych.

2. Dyżur członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu, z wyłączeniem członków załóg, o których mowa w art. 103ca ust. 2, określa podczęść FTL załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE w zakresie gotowości.

3. Okresy wypoczynku, określone w podczęści FTL załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE, członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu, z wyłączeniem członków załóg, o których mowa w art. 103ca ust. 1, mogą być udzielane w dniach wolnych od pracy.”;

68) w art. 103:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W zakresie czasu pracy w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu obowiązuje typ wczesny grafiku zakłócającego, o którym mowa w ORO.FTL.105 pkt 8 lit. a załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

3b. Maksymalny okres pełnienia czynności lotniczych przez członka załogi w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu na symulatorze lotu lub w przypadku lotów szkoleniowych nie może przekroczyć jednorazowo 10 godzin w ciągu kolejnych 24 godzin i jest wliczany do okresu pełnienia czynności lotniczych członka załogi w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu.”,

b) uchyla się ust. 4;

69) w art. 103a uchyla się ust. 1;

70) po art. 103c dodaje się art. 103ca w brzmieniu:

„Art. 103ca. 1. Czas pracy członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego określają przepisy części Q załącznika III do rozporządzenia nr 3922/91²⁾ w zakresie okresu służby, w tym w zakresie okresu pełnienia czynności lotniczych.

2. Dyżur członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego określają przepisy części Q załącznika III do rozporządzenia nr 3922/91 w zakresie gotowości oraz przepisy wydane na podstawie ust. 10.

3. Okresy wypoczynku, określone w części Q załącznika III do rozporządzenia nr 3922/91, członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego mogą być udzielane w dniach wolnych od pracy.

4. Służba ratownictwa medycznego jest misją składającą się z dołotu, transportu i powrotu do portu macierzystego, wykonywaną przy użyciu samolotu zgodnie z certyfikatem przewoźnika lotniczego, której celem jest udzielenie pomocy medycznej w stanie nagłego zagrożenia zdrowia, kiedy zasadnicze znaczenie ma bezzwłoczny i szybki transport:

- 1) chorych lub rannych oraz innych osób, których to bezpośrednio dotyczy, lub
- 2) personelu medycznego, lub
- 3) materiałów biologicznych i materiałów lub urządzeń wykorzystywanych do udzielenia świadczeń zdrowotnych.

²⁾ W brzmieniu nadanym rozporządzeniem Komisji (WE) nr 859/2008 z dnia 20 sierpnia 2008 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 w odniesieniu do wspólnych wymagań technicznych i procedur administracyjnych mających zastosowanie do komercyjnego transportu lotniczego (Dz. Urz. UE L 254 z 20.9.2008, str. 1) w związku z treścią art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 965/2012/UE.

5. Maksymalny okres pełnienia czynności lotniczych członka załogi w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu w załodze jednoosobowej nie może przekraczać 10 godzin w ciągu kolejnych 24 godzin.

6. Maksymalny okres pełnienia czynności lotniczych członka załogi w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu w służbie ratownictwa medycznego nie może przekraczać 12 godzin w ciągu kolejnych 24 godzin.

7. Okres pełnienia czynności lotniczych członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego może zostać wydłużony zgodnie z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

8. Okres wypoczynku członków załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego, należny w związku z pełnieniem czynności lotniczych, może zostać skrócony albo wydłużony, z zachowaniem wymagań określonych w art. 102a ust. 2 oraz w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

9. Niezależnie od okresu wypoczynku, o którym mowa w ust. 8, członkom załóg statków powietrznych w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego przysługuje wypoczynek dodatkowy jako kompensata wpływu różnic stref czasowych na członków załogi statku powietrznego, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

10. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze konieczność zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz zapobieżenia skutkom skumulowanego zmęczenia, a także uwzględniając przepisy części Q załącznika III do rozporządzenia nr 3922/91 oraz podczęści FTL załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE, określi, w drodze rozporządzenia, dla członków załóg w przewozie lotniczym przy użyciu samolotu:

- 1) wykonywanym taksówką powietrzną, w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego:
 - a) warunki i okresy wypoczynku należne w związku z pełnieniem czynności lotniczych oraz sposób skracania i wydłużania okresu wypoczynku,
 - b) warunki i okresy wypoczynku dodatkowego stanowiącego kompensatę wpływu różnic stref czasowych na członków załogi statku powietrznego,
 - c) formy i warunki pełnienia gotowości, jej limity oraz sposób wliczania gotowości do okresu służby i okresu pełnienia czynności lotniczych;
- 2) wykonywanym taksówką powietrzną oraz w służbie ratownictwa medycznego wydłużony okres pełnienia czynności lotniczych ze względu na zwiększenie składu personelu lotniczego w załodze wieloosobowej;
- 3) w załodze jednoosobowej oraz w służbie ratownictwa medycznego sposób wliczania czasu przemieszczania członka załogi w celu zajęcia stanowiska do okresu służby i okresu pełnienia czynności lotniczych;
- 4) wykonywanym taksówką powietrzną przerwy w pełnieniu czynności lotniczych oraz wydłużony okres pełnienia czynności lotniczych ze względu na zastosowaną przerwę;
- 5) w załodze jednoosobowej szczegółowy sposób określania okresu pełnienia czynności lotniczych w zależności od czasu zgłoszenia się do lotu oraz liczby odcinków;
- 6) w służbie ratownictwa medycznego wydłużony okres pełnienia czynności lotniczych ze względu na udział w akcji ratowniczej lub wystąpienie nieprzewidzianych okoliczności podczas operacji lotniczej.”;

71) art. 103d otrzymuje brzmienie:

„Art. 103d. W sprawach dotyczących czasu pracy członków załóg statków powietrznych, nieuregulowanych w przepisach art. 102a–103ca, stosuje się przepisy Kodeksu pracy.”;

72) w art. 106:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Badania lotniczo-lekarskie przeprowadzają i wydają orzeczenia o zdolności lub niezdolności do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych, zwane dalej „orzeczeniami lotniczo-lekarskimi”:

- 1) centra medycyny lotniczej;
- 2) lekarze orzecznicy medycyny lotniczej.”;

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od orzeczenia lotniczo-lekarskiego wydanego przez centrum medycyny lotniczej lub lekarza orzecznika medycyny lotniczej osobie zainteresowanej przysługuje odwołanie do Naczelnego Lekarza w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia. Do postępowania w sprawie odwołania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Naczelnny Lekarz w celu zbadania zasadności odwołania, o którym mowa w ust. 3, może zlecić przeprowadzenie dodatkowych badań przez lekarza posiadającego tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny związanej z przeprowadzanymi badaniami lotniczo-lekarskimi, który nie brał udziału w badaniach, na podstawie których wydano zaskarżone orzeczenie lotniczo-lekarskie. Naczelnny Lekarz nie jest związany wynikiem badań dodatkowych.”,

e) uchyla się ust. 6 i 7;

73) w art. 107 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zadań Naczelnego Lekarza należy:

- 1) pełnienie funkcji odwoławczych od orzeczeń lotniczo-lekarskich wydawanych przez centra medycyny lotniczej oraz lekarzy orzeczników medycyny lotniczej;
- 2) sprawowanie nadzoru nad działalnością centrów medycyny lotniczej oraz lekarzy orzeczników medycyny lotniczej;
- 3) wnioskowanie do Prezesa Urzędu o wydanie certyfikatu centrum medycyny lotniczej;
- 4) wnioskowanie do Prezesa Urzędu o wydanie lekarzowi orzecznikowi medycyny lotniczej certyfikatu zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie medycyny lotniczej;
- 5) wnioskowanie do Prezesa Urzędu o wydanie, cofnięcie albo zawieszenie lekarzowi orzecznikowi medycyny lotniczej upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich do:
 - a) świadectw kwalifikacji,
 - b) licencji wydawanych dla specjalności personelu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1 lit. j, k, r i s oraz pkt 5;
- 6) dokonywanie kontroli działalności podmiotów, o których mowa w art. 106 ust. 1;
- 7) zatwierdzanie i wdrażanie programu szkolenia dla kandydatów na lekarzy orzeczników medycyny lotniczej;
- 8) organizowanie szkoleń dla kandydatów na lekarzy orzeczników medycyny lotniczej lub lekarzy orzeczników medycyny lotniczej.”;

74) art. 108–110 otrzymują brzmienie:

„Art. 108. 1. Lekarzem orzecznikiem medycyny lotniczej może zostać lekarz, który uzyskał:

- 1) certyfikat lekarza orzecznika medycyny lotniczej albo
- 2) upoważnienie do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich.

2. Warunki wydawania certyfikatu lekarza orzecznika medycyny lotniczej określa Podczęść D Sekcja 1 załącznika IV oraz ARA.MED.200 załącznika VI do rozporządzenia nr 1178/2011/UE.

3. Certyfikat lekarza orzecznika medycyny lotniczej jest wydawany na okres 3 lat.

4. Upoważnienie do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich uzyskuje lekarz, który:

- 1) posiada prawo wykonywania zawodu lekarza;
- 2) posiada tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny związanej z przeprowadzanymi badaniami lotniczo-lekarskimi;
- 3) odbył szkolenie dla kandydatów na lekarzy orzeczników medycyny lotniczej i złożył egzamin;
- 4) złożył wniosek do Naczelnego Lekarza o wydanie upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich.

5. Upoważnienie do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich jest wydawane na okres 3 lat.

6. Wydanie, ograniczenie, zawieszenie albo cofnięcie certyfikatu lekarza orzecznika medycyny lotniczej oraz wydanie, ograniczenie, zawieszenie albo cofnięcie upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich następuje w drodze decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu, wydanej na wniosek zainteresowanego lekarza lub na wniosek Naczelnego Lekarza.

7. Po wydaniu certyfikatu lekarza orzecznika medycyny lotniczej lub upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich Prezes Urzędu dokonuje wpisu lekarza na listę lekarzy orzeczników medycyny lotniczej.

8. Ograniczenie, zawieszenie albo cofnięcie certyfikatu lekarza orzecznika medycyny lotniczej następuje w przypadkach, o których mowa w ARA.MED.250 w załączniku VI do rozporządzenia nr 1178/2011/UE.

9. Naczelny Lekarz występuje z wnioskiem o:

- 1) zawieszenie upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich w przypadku nieusunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 112 ust. 1, potwierdzonej ponowną kontrolą, dokonaną nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy;
- 2) cofnięcie upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich w przypadku:
 - a) utraty albo zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza,
 - b) ograniczenia w wykonywaniu przez lekarza orzecznika medycyny lotniczej czynności medycznych związanych z orzekaniem,
 - c) nieusunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas ponownej kontroli, o której mowa w pkt 1, w terminie 6 miesięcy od dnia zawieszenia upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich.

10. Lekarz orzecznik medycyny lotniczej jest obowiązany poinformować Prezesa Urzędu, za pośrednictwem Naczelnego Lekarza, o zaistnieniu sytuacji, o których mowa w ust. 9 pkt 2 lit. a i b, oraz o wszelkich zmianach w danych wpisywanych na listę lekarzy orzeczników medycyny lotniczej, w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia.

11. Do obowiązków lekarza orzecznika medycyny lotniczej należy:

- 1) przeprowadzanie badań lotniczo-lekarskich i wydawanie orzeczeń lotniczo-lekarskich;
- 2) udostępnianie wyników badań uprawnionym organom oraz zainteresowanemu, na ich żądanie;
- 3) udostępnianie dokumentacji medycznej na żądanie Naczelnego Lekarza;
- 4) przedstawianie Naczelnemu Lekarzowi corocznego sprawozdania z prowadzonej działalności nie później niż do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

12. Lekarz orzecznik medycyny lotniczej ma prawo przetwarzać dane medyczne kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego i kandydatów na członków personelu pokładowego oraz członków personelu pokładowego wyłącznie na potrzeby wykonywanych badań oraz prowadzonych postępowań.

13. Prezes Urzędu prowadzi listę lekarzy orzeczników medycyny lotniczej. Lista lekarzy orzeczników medycyny lotniczej jest jawna i zawiera imię, nazwisko, numer wpisu na listę oraz miejsce wykonywania badań lotniczo-lekarskich przez lekarza orzecznika medycyny lotniczej. Dokumenty stanowiące podstawę do dokonania wpisu na listę podlegają ochronie zgodnie z przepisami o tajemnicach prawnie chronionych.

14. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, w celu efektywnego prowadzenia nadzoru nad lekarzami orzecznikami medycyny lotniczej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór upoważnienia do przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich;
- 2) sposób prowadzenia listy lekarzy orzeczników medycyny lotniczej.

Art. 109. 1. Centrum medycyny lotniczej może zostać podmiot, który uzyskał certyfikat centrum medycyny lotniczej po spełnieniu wymagań określonych w przepisach podczęści AeMC załącznika VII do rozporządzenia 1178/2011/UE, a w przypadku przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich do świadectw kwalifikacji oraz licencji wydawanych dla specjalności personelu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1 lit. j, k, r i s oraz pkt 5, także jeżeli:

- 1) jest wpisany do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- 2) zatrudnia lekarzy orzeczników medycyny lotniczej oraz lekarzy posiadających tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny związanej z przeprowadzanymi badaniami lotniczo-lekarskimi;
- 3) zajmuje się w szczególności problemami klinicznej medycyny lotniczej i dziedzinami pokrewnymi.

2. Certyfikat centrum medycyny lotniczej w zakresie:

- 1) świadectw kwalifikacji,
- 2) licencji wydawanych dla specjalności personelu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1 lit. j, k, r i s oraz pkt 5

– jest wydawany na czas nieokreślony.

3. Wydanie certyfikatu centrum medycyny lotniczej następuje w drodze decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu wydanej na wniosek Naczelnego Lekarza lub zainteresowanego podmiotu.

4. Prezes Urzędu prowadzi listę centrów medycyny lotniczej, która zawiera karty ewidencyjne centrów medycyny lotniczej.

5. Prezes Urzędu wpisuje centrum medycyny lotniczej na listę centrów medycyny lotniczej po uzyskaniu przez nie certyfikatu centrum medycyny lotniczej.

6. Do obowiązków centrum medycyny lotniczej należy:

- 1) przeprowadzanie badań lotniczo-lekarskich i wydawanie orzeczeń lotniczo-lekarskich;
- 2) udostępnianie wyników badań uprawnionym organom oraz zainteresowanemu, na ich żądanie;
- 3) udostępnianie dokumentacji medycznej Naczelnemu Lekarzowi, na jego żądanie;
- 4) przedstawianie Naczelnemu Lekarzowi corocznego sprawozdania z prowadzonej działalności nie później niż do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

7. Centrum medycyny lotniczej ma prawo przetwarzać dane medyczne kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego i kandydatów na członków personelu pokładowego oraz członków personelu pokładowego wyłącznie na potrzeby wykonywanych badań lotniczo-lekarskich oraz prowadzonych postępowań.

8. Naczelny Lekarz wnioskuje do Prezesa Urzędu o skreślenie centrum medycyny lotniczej z listy centrów medycyny lotniczej w przypadku:

- 1) ujemnej corocznej oceny działalności potwierdzonej ponowną oceną, która nie może być dokonana wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia ostatniej oceny;
- 2) niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 1;
- 3) złożenia wniosku przez zainteresowany podmiot.

9. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, w celu zapewnienia wyczerpującej informacji w zakresie podmiotów wykonujących badania lotniczo-lekarskie, określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty ewidencyjnej centrum medycyny lotniczej wpisywanego na listę centrów medycyny lotniczej oraz wzór certyfikatu centrów medycyny lotniczej, o którym mowa w ust. 2.

Art. 110. Posiadanie orzeczenia o zdolności do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych jest niezbędnym warunkiem wydania decyzji o przedłużeniu ważności licencji członka personelu lotniczego.”;

75) art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. 1. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich kandydatów na członków personelu lotniczego i członków personelu lotniczego oraz kandydatów na członków personelu pokładowego i członków personelu pokładowego;
- 2) warunki i tryb:
 - a) wydawania i przechowywania orzeczeń lotniczo-lekarskich,
 - b) kontroli przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich i orzekania, a także sposobu dokumentowania tych kontroli;
- 3) częstotliwość przeprowadzania badań lotniczo-lekarskich;
- 4) sposób postępowania z dokumentacją medyczną badań lotniczo-lekarskich oraz wzory stosowanych dokumentów.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się w szczególności konieczność zapewnienia prawidłowego i kompleksowego przebiegu badań lotniczo-lekarskich, a także konieczność posiadania przez członków personelu lotniczego oraz członków personelu pokładowego odpowiedniego stanu zdrowia niezbędnego do wykonywania czynności lotniczych.”;

76) po art. 119 dodaje się art. 119a w brzmieniu:

„Art. 119a. 1. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego w przypadku niespełnienia przez użytkownika statku powietrznego wymagania lub warunku określonego w:

- 1) art. 144, art. 145a ust. 1, art. 149, art. 153a, art. 193 ust. 1, art. 209 ust. 1, 2, 3 i 4,
- 2) art. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 452/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne dotyczące operacji lotniczych wykonywanych przez operatorów z państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008/WE (Dz. Urz. UE L 133 z 06.05.2014, str. 12)

– nie zezwala na wlot statku powietrznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile odmowa wlotu nie spowoduje bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa lotów.

2. W celu ustalenia okoliczności, czy wymagania lub warunki określone w przepisach wskazanych w ust. 1 zostały spełnione, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego ma prawo żądać od podmiotu składającego plan lotu:

- 1) dodatkowych informacji nieuwjętych w planie lotu, dotyczących w szczególności:
 - a) charakteru lotu, w tym wskazania, czy jest to lot handlowy lub czy lot ten stanowi wykonanie przewozu lotniczego w celu realizacji zadań państwowych,
 - b) liczby miejsc pasażerskich,
 - c) maksymalnej masy startowej (MTOM) statku powietrznego,
 - d) rodzaju i specyfikacji ładunku;
- 2) kopii dokumentu ubezpieczenia, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 785/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wymogów w zakresie ubezpieczenia w odniesieniu do przewoźników lotniczych i operatorów statków powietrznych (Dz. Urz. UE L 138 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 160, z późn. zm.);
- 3) kopii zezwolenia, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia nr 452/2014/UE;
- 4) kopii zezwolenia lub zgody Prezesa Urzędu na wykonanie planowanego lotu.”;

77) w art. 120:

- a) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. W procesie certyfikacji lotniskowej służby informacji powietrznej potwierdzenie spełnienia przez nią wymagań ustalonych dla tej służby następuje przez złożenie oświadczenia o posiadaniu zdolności i środków umożliwiających wywiązywanie się z obowiązków związanych z zapewnianą służbą, o których mowa w przepisach prawa Unii Europejskiej z zakresu wspólnych wymogów dotyczących instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej.”;

- b) po ust. 4a dodaje się ust. 4aa w brzmieniu:

„4aa. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;

78) w art. 121:

- a) uchyla się ust. 5a,

- b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przepisy ruchu lotniczego – w rozumieniu Załącznika 2 do Konwencji, o której mowa w art. 3 ust. 2, biorąc także pod uwagę bezpieczeństwo ruchu lotniczego oraz zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia nr 923/2012/UE, i dokumentów dołączanych do tego wniosku;”;

79) w art. 122 w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Organy, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy cywilny statek powietrzny wykonuje lot wbrew zakazom lub ograniczeniom, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 119 ust. 2, 4 lub 5, zakazowi, o którym mowa w art. 119a, lub gdy istnieją uzasadnione obawy, że cywilny statek powietrzny jest używany do działań sprzecznych z prawem, mogą wezwać statek do:”;

80) w art. 127:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wyznaczenie oraz certyfikacja instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej w polskiej przestrzeni powietrznej są dokonywane zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w tym zakresie, a w szczególności zgodnie z rozporządzeniem nr 550/2004/WE oraz wspólnymi wymogami określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 6 rozporządzenia nr 550/2004/WE.

2. Wyznaczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje, w drodze decyzji administracyjnej, minister właściwy do spraw transportu po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej i Prezesa Urzędu.”;

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Jeżeli w stosunku do instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej Prezes Urzędu wydał decyzję, o której mowa w art. 161 ust. 6, minister właściwy do spraw transportu, w drodze decyzji administracyjnej, cofa wyznaczenie w zakresie odpowiednim do cofniętego, ograniczonego albo zawieszono certyfikatu.

3b. Prezes Urzędu informuje niezwłocznie ministra właściwego do spraw transportu o zaistnieniu okoliczności, o której mowa w ust. 3a.

3c. Jeżeli instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej nie spełnia celu skuteczności działania określonego w planie skuteczności działania, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia nr 390/2013/UE, minister właściwy do spraw transportu może, w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości ruchu lotniczego, cofnąć wyznaczenie, jeżeli podjęte przez tę instytucję działania naprawcze, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 390/2013/UE, nie spowodowały osiągnięcia celu skuteczności działania.”,

- c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zadania państwa członkowskiego określone w art. 11 rozporządzenia nr 549/2004/WE oraz art. 13 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia nr 390/2013/UE wykonuje minister właściwy do spraw transportu.”,

- d) uchyla się ust. 8;

- 81) po art. 127 dodaje się art. 127a w brzmieniu:

„Art. 127a. Prezes Urzędu opracowuje zachęty dla obszaru przepustowości oraz ochrony środowiska, o których mowa w art. 12 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 390/2013/UE.”;

- 82) w art. 128a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej, certyfikowana zgodnie z art. 127 ust. 4, przekazuje Prezesowi Urzędu zatwierdzone zgodnie z obowiązującymi tę instytucję przepisami lub jej procedurami wewnętrznymi sprawozdanie roczne, o którym mowa w pkt 9 załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1035/2011 z dnia 17 października 2011 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące zapewniania służb żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 482/2008 i (UE) nr 691/2010 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 271 z 18.10.2011, str. 23, z późn. zm).”;

- 83) w art. 128b:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej przekazuje Prezesowi Urzędu informacje na temat planowanych zmian w swoich systemach funkcjonalnych, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1034/2011 z dnia 17 października 2011 r. w sprawie nadzoru nad bezpieczeństwem w zarządzaniu ruchem lotniczym i służbach żeglugi powietrznej oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 691/2010 (Dz. Urz. UE L 271 z 18.10.2011, str. 15), w terminie co najmniej 3 miesiące przed ich planowanym wprowadzeniem.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku konieczności wprowadzenia nieplanowanych zmian w systemach funkcjonalnych, o których mowa w rozporządzeniu nr 1034/2011/UE, niezbędnych ze względów operacyjnych lub bezpieczeństwa w ruchu lotniczym, mogą być one wprowadzone z pominięciem terminu, o którym mowa w ust. 1. Informacje na temat tych zmian są przekazywane Prezesowi Urzędu niezwłocznie po stwierdzeniu konieczności ich wprowadzenia.”,

- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Urzędu dokonuje zatwierdzenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1034/2011/UE, zatwierdzenia planowanych zmian, o których mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 1034/2011/UE, oraz zatwierdzenia, o którym mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1034/2011/UE.”,

- d) w ust. 4 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) warunki zatwierdzenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1034/2011/UE, oraz zatwierdzenia planowanych zmian, o których mowa w art. 9 ust. 2 tego rozporządzenia,

3) warunki zatwierdzenia, o którym mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1034/2011/UE”;

- 84) art. 128c otrzymuje brzmienie:

„Art. 128c. Prezes Urzędu wydaje wytyczne w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 rozporządzenia nr 1034/2011/UE, w drodze decyzji administracyjnej.”;

85) w art. 130:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Opłaty nawigacyjne obejmują opłaty trasowe oraz opłaty terminalowe, a stawki tych opłat są ustalane dla stref pobierania tych opłat.

1b. Konsultacje w zakresie opłat nawigacyjnych i ich stawek z przedstawicielami użytkowników przestrzeni powietrznej są prowadzone przez Prezesa Urzędu przy współpracy wyznaczonych instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 391/2013/UE, a w odniesieniu do opłat trasowych także przepisami międzynarodowymi.

1c. W celu przeprowadzenia konsultacji, o których mowa w ust. 1b, instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej przekazuje Prezesowi Urzędu informacje, o których mowa w art. 9 rozporządzenia nr 391/2013/UE, w zakresie dotyczącym działalności tej instytucji. Prezes Urzędu może zażądać od instytucji przedstawienia dodatkowych informacji dotyczących opłat trasowych, w szczególności wynikających z ustaleń wcześniej prowadzonych konsultacji z przedstawicielami użytkowników przestrzeni powietrznej.”

b) uchyla się ust. 2–4,

c) w ust. 6:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nie pobiera się opłat nawigacyjnych za loty.”,

– po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) wojskowe wykonywane przez wojskowe statki powietrzne w ramach programów wielonarodowych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), w których Rzeczpospolita Polska jest stroną, inne niż określone w pkt 1–7.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Udziela się dotacji celowej z budżetu państwa na sfinansowanie instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej kosztów związanych z zapewnieniem służb w przypadku lotów, o których mowa w ust. 6 pkt 1–7a. Koszty te są finansowane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.”,

e) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Dotacji, o której mowa w ust. 7, udziela się na wniosek instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej złożony do ministra właściwego do spraw transportu, w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, którego wniosek dotyczy, pod rygorem utraty prawa do uzyskania dotacji za ten kwartał.”,

f) uchyla się ust. 9,

g) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Wysokość stawek opłat nawigacyjnych jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz zamieszczana w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3.”,

h) uchyla się ust. 11;

86) uchyla się art. 130a;

87) dodaje się art. 130b–130h w brzmieniu:

„Art. 130b. 1. Stawki opłat trasowych są ustalane i zatwierdzane zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej z zakresu Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej, umowami międzynarodowymi oraz przepisami międzynarodowymi.

2. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej wykorzystująca część przychodów pochodzących z opłat trasowych na sfinansowanie projektów, o których mowa w art. 6 ust. 3 rozporządzenia nr 391/2013/UE, jest obowiązana ewidencjonować przychody oraz koszty związane z finansowaniem tych projektów.

3. Ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego podlega zatwierdzona zgodnie z przepisami międzynarodowymi wysokość odsetek za niezapłacone w terminie należności z tytułu opłat trasowych.

Art. 130c. 1. Strefa pobierania opłat terminalowych objętych przepisami prawa Unii Europejskiej z zakresu Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej jest ustalana z uwzględnieniem warunków i kryteriów określonych w tych przepisach oraz kryteriów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 130g.

2. Strefa, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu, na wniosek instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty mają najwyższy udział w kosztach stanowiących podstawę do obliczania stawki opłaty terminalowej dla tej strefy.

3. Minister właściwy do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu, zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, strefę, o której mowa w ust. 1, jeżeli jest ona ustalona zgodnie z przepisami prawa i instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, została wyznaczona w odniesieniu do przestrzeni powietrznej lotnisk objętych daną strefą pobierania opłat terminalowych.

4. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 2, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego przeprowadza konsultacje w sprawie strefy, o której mowa w ust. 1, z przedstawicielami użytkowników przestrzeni powietrznej w rozumieniu przepisów, o których mowa w art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 391/2013/UE.

5. Z konsultacji, o których mowa w ust. 4, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, sporządza sprawozdanie uwzględniające w szczególności opinie i uwagi przedstawicieli użytkowników przestrzeni powietrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 391/2013/UE, oraz stanowisko do tych uwag.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego dołącza uzasadnienie potwierdzające spełnianie przez proponowaną strefę warunków i kryteriów, o których mowa w ust. 1, informację na temat konsultacji, o których mowa w ust. 4, w tym sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5.

7. Strefa, o której mowa w ust. 1, jest zatwierdzana na okres, który pokrywa się z okresem odniesienia, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia nr 390/2013/UE.

8. W przypadku gdy w ramach proponowanej strefy pobierania opłat terminalowych służby ruchu lotniczego są zapewniane przez więcej niż jedną instytucję, koszty zapewniania służb przez wszystkie instytucje są uwzględniane w podstawie kosztowej opłaty terminalowej dla tej strefy. Stronami postępowania w sprawie zatwierdzenia strefy są wyznaczone instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego w tej strefie. Instytucje te realizują wspólnie obowiązki, o których mowa w ust. 4 i 5.

9. Zmiana strefy, o której mowa w ust. 1, w trakcie okresu odniesienia, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia nr 390/2013/UE, w tym w trakcie roku kalendarzowego, może zostać dokonana w przypadku znaczącej zmiany natężenia ruchu lotniczego lub konieczności zapewnienia służb ruchu lotniczego na nowo powstających lotniskach, z uwzględnieniem przepisów art. 5 ust. 5 rozporządzenia nr 391/2013/UE. Przepisy ust. 1–8 stosuje się.

10. Minister właściwy do spraw transportu przekazuje Prezesowi Urzędu kopię decyzji w sprawie strefy pobierania opłat terminalowych.

Art. 130d. 1. Stawki opłat terminalowych objętych przepisami prawa Unii Europejskiej z zakresu Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej są ustalane zgodnie z tymi przepisami.

2. Stawki, o których mowa w ust. 1, podlegają zatwierdzeniu na wniosek instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty mają najwyższy udział w kosztach stanowiących podstawę do obliczania tych stawek, przez Prezesa Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw transportu.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego dołącza informacje, o których mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 391/2013/UE, sporządzone zgodnie z tabelami sprawozdawczymi i przepisami szczególnymi określonymi w załącznikach II, VI i VII do rozporządzenia nr 391/2013/UE.

4. Jeżeli zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 391/2013/UE oraz art. 130h ustalono, że terminalowe służby żeglugi powietrznej funkcjonują w warunkach rynkowych, do wniosku, o którym mowa w ust. 2, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego dołącza informacje, o których mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 391/2013/UE, sporządzone zgodnie z tabelami sprawozdawczymi i przepisami określonymi w załączniku III do rozporządzenia nr 391/2013/UE.

5. Prezes Urzędu może żądać od instytucji, których koszty są uwzględniane przy obliczaniu stawek, o których mowa w ust. 1, przedłożenia dodatkowych informacji w celu weryfikacji zgodności tych stawek z przepisami prawa dotyczącymi opłat nawigacyjnych.

6. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zatwierdza stawki, o których mowa w ust. 1, jeżeli zostały one ustalone zgodnie z przepisami prawa, o których mowa w ust. 1, lub przepisami ustawy.

7. W przypadku braku zatwierdzenia stawek, o których mowa w ust. 1, do dnia 27 grudnia roku poprzedzającego okres ich obowiązywania, Prezes Urzędu ustala stawki w drodze decyzji administracyjnej. Tak ustalone stawki obowiązują od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

8. Przepis art. 130b ust. 2 stosuje się do stawek opłat terminalowych, o których mowa w ust. 1.

Art. 130e. 1. Strefa pobierania opłat terminalowych nieobjętych zakresem przepisów, o których mowa w art. 130c ust. 1, jest ustalana z uwzględnieniem rodzaju i zakresu zapewnianych służb żeglugi powietrznej, rodzaju instytucji zapewniających te służby, kryteriów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 130g oraz roli lotnisk objętych daną strefą w krajowych programach i strategiach dotyczących lotnictwa cywilnego.

2. Strefa, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu na wniosek instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty mają najwyższy udział w kosztach stanowiących podstawę do obliczania stawki opłat terminalowych dla tej strefy.

3. Minister właściwy do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu, zatwierdza w drodze decyzji administracyjnej, strefę, o której mowa w ust. 1, jeżeli jest ona ustalona zgodnie z przepisami prawa i instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, została wyznaczona w odniesieniu do przestrzeni powietrznej lotnisk objętych daną strefą pobierania opłat terminalowych.

4. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, przeprowadza konsultacje w sprawie strefy, o której mowa w ust. 1, z użytkownikami przestrzeni powietrznej korzystającymi z lotnisk objętych daną strefą lub podmiotami reprezentującymi tych użytkowników co najmniej na miesiąc przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 2.

5. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, może zaprosić do udziału w konsultacjach, o których mowa w ust. 4, inne podmioty, w tym zarządzających lotniskami, które mają być objęte daną strefą. Jeżeli zarządzający lotniskiem, które ma być objęte daną strefą, wnosi o udział w konsultacjach, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego zaprasza go do udziału w tych konsultacjach.

6. Użytkownikami przestrzeni powietrznej korzystającymi z lotnisk, o których mowa w ust. 4, są przewoźnicy lotniczy stale korzystający z lotniska, o których mowa w art. 77 ust. 2.

7. Z konsultacji, o których mowa w ust. 4, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 2, sporządza sprawozdanie uwzględniające w szczególności opinie i uwagi podmiotów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz jej stanowisko do tych uwag.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego dołącza uzasadnienie potwierdzające spełnianie przez proponowaną strefę warunków i kryteriów, o których mowa w ust. 1, informację na temat konsultacji, o których mowa w ust. 4, w tym sprawozdanie, o którym mowa w ust. 7.

9. Strefa, o której mowa w ust. 1, jest zatwierdzana na okres roku kalendarzowego albo kilku kolejnych lat kalendarzowych.

10. Zmiana zatwierdzonej strefy, o której mowa w ust. 1, może zostać dokonana w trakcie trwania okresu, o którym mowa w ust. 9, w uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku znaczącej zmiany natężenia ruchu lotniczego lub konieczności zapewnienia służb ruchu lotniczego na nowo powstających lotniskach. Przepisy ust. 1–8 stosuje się.

11. Minister właściwy do spraw transportu przekazuje Prezesowi Urzędu kopię decyzji w sprawie strefy pobierania opłat terminalowych.

Art. 130f. 1. Stawki opłat terminalowych nieobjętych zakresem przepisów, o których mowa w art. 130c ust. 1, są ustalane dla zatwierdzonej strefy pobierania opłat terminalowych na podstawie kosztów ponoszonych przez instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej związanych z zapewnianiem terminalowych służb żeglugi powietrznej, z uwzględnieniem kosztów realizowania przez Prezesa Urzędu zadań państwowej władzy nadzorującej związanych z zapewnianiem tych służb.

2. Stawki, o których mowa w ust. 1, dla danej strefy pobierania opłat terminalowych są ustalane na podstawie kosztów zapewniania terminalowych służb żeglugi powietrznej na lotniskach objętych daną strefą.

3. Stawki, o których mowa w ust. 1, podlegają zatwierdzeniu, na wniosek instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty mają najwyższy udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, przez Prezesa Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw transportu.

4. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, zatwierdza stawki, o których mowa w ust. 1, jeżeli zostały one ustalone zgodnie z ust. 1 i 2 oraz 5–8.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 3, dołącza uzasadnienie wraz z dokumentami niezbędnymi do weryfikacji poprawności skalkulowanych stawek, o których mowa w ust. 1, obejmującymi w szczególności informacje dotyczące:

- 1) wysokości planowanych kosztów w rozbiciu według rodzajów kosztów planowanych do poniesienia;
- 2) wysokości planowanych kosztów w rozbiciu według służb planowanych do zapewniania;

- 3) liczby operacji lotniczych wykonanych na lotniskach objętych strefą pobierania opłat terminalowych, o której mowa w art. 130e ust. 1, w okresie:
 - a) co najmniej ostatnich 3 lat albo
 - b) zapewniania terminalowych służb żeglugi powietrznej – w przypadku gdy okres zapewniania tych służb był krótszy niż 3 lata– jeżeli instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego zapewniała terminalowe służby żeglugi powietrznej na tych lotniskach;
- 4) liczby operacji lotniczych planowanych w okresie, którego dotyczą proponowane stawki opłat terminalowych;
- 5) zrealizowanych kosztów zapewniania terminalowych służb żeglugi powietrznej na lotniskach objętych strefą pobierania opłat terminalowych, o której mowa w art. 130e ust. 1, w okresie:
 - a) co najmniej ostatnich 3 lat albo
 - b) zapewniania terminalowych służb żeglugi powietrznej – w przypadku gdy okres zapewniania tych służb był krótszy niż 3 lata– jeżeli instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego zapewniała terminalowe służby żeglugi powietrznej na tych lotniskach;
- 6) konfiguracji stref pobierania opłat terminalowych w okresie, którego dotyczą proponowane stawki opłat terminalowych;
- 7) przeprowadzonych konsultacji w sprawie stawek.

6. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 3, przeprowadza z użytkownikami przestrzeni powietrznej korzystającymi z lotnisk, o których mowa w art. 130e ust. 6, objętych strefą, o której mowa w art. 130e ust. 1, lub podmiotami reprezentującymi tych użytkowników konsultacje, o których mowa w ust. 5 pkt 7, co najmniej na miesiąc przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 3.

7. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 3, może zaprosić do udziału w konsultacjach, o których mowa w ust. 5 pkt 7, inne podmioty, w tym zarządzających lotniskami, które są albo mają być objęte strefą, o której mowa w art. 130e ust. 1. Jeżeli zarządzający lotniskiem, które jest albo ma być objęte daną strefą, wnosi o udział w konsultacjach, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego zaprasza go do udziału w tych konsultacjach.

8. Konsultacje, o których mowa w ust. 5 pkt 7, mogą być przeprowadzane jednocześnie z konsultacjami, o których mowa w art. 130e ust. 4. Przepisy art. 130e ust. 6 i 7 stosuje się, z zastrzeżeniem że celem konsultacji jest przekazanie przez instytucję, o której mowa w ust. 3, podmiotom biorącym udział w konsultacjach informacji dotyczących proponowanych stawek, o których mowa w ust. 1, i pozyskanie od tych podmiotów opinii na temat stawek.

9. Przed rozpoczęciem konsultacji, o których mowa w ust. 5 pkt 7, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego, o której mowa w ust. 3, może zwrócić się do podmiotów, których koszty związane z zapewnieniem służb żeglugi powietrznej będą uwzględniane w podstawie kosztowej stawek, o których mowa w ust. 1, a które nie są związane z zapewnianiem służb przez tę instytucję, o przedłożenie informacji niezbędnych do rzetelnego i przejrzystego przedstawienia całkowitych kosztów związanych z zapewnieniem służb żeglugi powietrznej w danej strefie pobierania opłat terminalowych.

10. Prezes Urzędu może żądać od instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty są uwzględniane przy obliczaniu stawek, o których mowa w ust. 1, przedłożenia dodatkowych informacji lub wyjaśnień w celu weryfikacji zgodności stawek, o których mowa w ust. 1, z przepisami prawa dotyczącymi opłat nawigacyjnych.

11. W przypadku braku zatwierdzenia stawek, o których mowa w ust. 1, do dnia 27 grudnia roku poprzedzającego okres ich obowiązywania, Prezes Urzędu ustala je w drodze decyzji administracyjnej. W tym celu Prezes Urzędu może żądać od instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, której koszty są uwzględniane przy obliczaniu stawek, o których mowa w ust. 1, dodatkowych wyjaśnień i dokumentów. Tak ustalone stawki obowiązują do czasu ustalenia stawek opłat terminalowych zgodnie z ust. 3.

12. W przypadku braku zatwierdzenia strefy, o której mowa w art. 130c ust. 1, do dnia 31 października roku poprzedzającego okres obowiązywania stawek, o których mowa w ust. 1, są one ustalane przy założeniu, że każde lotnisko stanowi odrębną strefę pobierania opłat terminalowych. Tak ustalone stawki obowiązują do czasu ustalenia stawek opłat terminalowych zgodnie z ust. 1–11.

Art. 130g. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) strefy pobierania opłat trasowych, mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej;

- 2) kryteria ustalania stref pobierania opłat terminalowych, biorąc pod uwagę treść programów i strategii rządowych dotyczących lotnictwa cywilnego oraz mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej;
- 3) sposób konsultacji stref pobierania opłat terminalowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystości ustalania tych stref oraz mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej;
- 4) sposób konsultacji stawek opłat terminalowych oraz szczegółowy zakres informacji dołączanych do wniosku o zatwierdzenie stawek opłat terminalowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystości ustalania stawek oraz mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej;
- 5) procedurę przekazywania i zakres informacji niezbędnych do zatwierdzenia stawek opłat nawigacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystości kalkulacji kosztów i opłat oraz powiązanie wysokości należności z tytułu opłat z liczbą operacji lotniczych oraz mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej;
- 6) sposób ustalania stawek opłat terminalowych nieobjętych zakresem stosowania przepisów, o których mowa w art. 130c ust. 1, w tym kosztów stanowiących podstawę ich ustalenia, biorąc pod uwagę zasadę niedyskryminacji.

Art. 130h. 1. Zadania państwa członkowskiego polegające na przyznaniu odstępstw określonych w:

- 1) art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 390/2013/UE,
- 2) art. 1 ust. 5 rozporządzenia nr 391/2013/UE,
- 3) art. 3 rozporządzenia nr 391/2013/UE

– wykonuje minister właściwy do spraw transportu.

2. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1, może wprowadzić minister właściwy do spraw transportu, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu, przedstawicieli użytkowników przestrzeni powietrznej, o których mowa w art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 391/2013/UE, oraz instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, mając na uwadze uwarunkowania operacyjne i kosztowe prowadzenia działalności przez podmioty, których koszty uwzględniane są w podstawach kosztowych stawek opłat nawigacyjnych.

3. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, odnoszą się do tych samych portów lotniczych.

4. W przypadku wprowadzenia odstępstwa, o którym mowa w ust. 1, do ustalania opłat terminalowych stosuje się przepisy art. 130e i art. 130f oraz przepisy wydane na podstawie art. 130g.”;

88) art. 135a otrzymuje brzmienie:

„Art. 135a. 1. Komisja przyjmuje zgłoszenia w ramach systemu obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, o którym mowa w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 376/2014/UE, w zakresie statków powietrznych objętych przepisami tego rozporządzenia.

2. Następujące podmioty, w zakresie statków powietrznych nieobjętych przepisami rozporządzenia nr 376/2014/UE, w ramach systemu obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, są obowiązane zgłaszać Komisji zaistnienie zdarzenia polegającego na przerwie w działaniu, wadzie, uszkodzeniu statku powietrznego lub jego elementu albo innej okoliczności, która miała lub mogła mieć wpływ na bezpieczeństwo lotu:

- 1) użytkownik lub dowódca statku powietrznego, w szczególności posiadającego silnik turbinowy albo używanego do transportu publicznego;
- 2) przedsiębiorca zajmujący się projektowaniem, produkcją, obsługą lub modyfikacją statków powietrznych, w szczególności posiadających silnik turbinowy albo używanych do transportu publicznego, a także przeznaczonych dla nich urządzeń lub części;
- 3) osoba podpisująca świadectwa zdatności do lotów oraz dokumenty związane z przeglądami statków powietrznych, w szczególności o napędzie turbinowym albo przeznaczonych do transportu publicznego, a także przeznaczonych do nich urządzeń lub części;
- 4) instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej;
- 5) zarządzający lotniskiem;
- 6) podmiot wykonujący obsługę naziemną statków powietrznych;

- 7) osoba pełniąca funkcję związaną z instalowaniem, modyfikacją, konserwacją, naprawami, naprawami głównymi, kontrolą w locie lub inspekcją lotniczych instalacji nawigacyjnych, za których bezpieczeństwo odpowiada nadzór lotniczy;
- 8) jednostka organizacyjna lub związek organizacyjny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, którym przekazano lotnisko wojskowe do użytkowania, przyjmujące polski albo obcy cywilny statek powietrzny, wykonujący lot, o którym mowa w art. 66a ust. 1.

3. Zgłoszenia zdarzenia lotniczego dokonuje się przy użyciu każdego dostępnego środka łączności niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia, jednak nie później niż 72 godziny od jego zaistnienia.

4. O zaistniałych zdarzeniach lotniczych Komisja powiadamia niezwłocznie Prezesa Urzędu. Powiadomienie obejmuje dane o osobach biorących udział w zdarzeniu umożliwiające zidentyfikowanie tych osób w celu podjęcia działań pozwalających na realizację ustawowych zadań Prezesa Urzędu.

5. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia w ramach systemu obowiązkowego zgłaszania zdarzeń są przechowywane nie dłużej niż do dnia zakończenia badania zdarzenia. W przypadku odstąpienia od badania wypadku lub incydentu lotniczego, o którym mowa w art. 135 ust. 6, dane osobowe przechowywane są przez 14 dni od dnia powiadomienia właściwego organu o podejrzeniu naruszenia przepisów karnych.

6. Zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlegają zdarzenia dotyczące statku powietrznego eksploatowanego przez podmioty mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, choćby zaistniały poza tym terytorium.

7. Pracodawca nie może w żaden sposób dyskryminować pracownika, który dokonał zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 albo 2.

8. Z zachowaniem przepisów prawa karnego, nie wszczyna się postępowania w odniesieniu do naruszeń prawa popełnionych z winy nieumyślnej, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa, o którym dowiedziano się tylko na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 albo 2.”;

- 89) w art. 135b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dane osobowe przetwarzane w związku z uzyskaniem od Komisji powiadomieniem, o którym mowa w art. 135a ust. 4, są przechowywane przez 14 dni od dnia powiadomienia.”;

- 90) art. 135c otrzymuje brzmienie:

„Art. 135c. 1. Prezes Urzędu przyjmuje zgłoszenia w ramach systemu dobrowolnego zgłaszania zdarzeń, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 376/2014/UE.

2. Prezes Urzędu, w zakresie statków powietrznych nieobjętych przepisami rozporządzenia nr 376/2014/UE, przyjmuje zgłoszenia w ramach dobrowolnego i poufnego systemu umożliwiającego zgłaszanie, zbieranie i analizowanie informacji o zaobserwowanych w lotnictwie cywilnym nieprawidłowościach, które nie wymagają zgłaszania obowiązkowego, ale które zgłaszający odczuwa jako bieżące lub potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa lotów.

3. Podmioty wykonujące działalność określoną w art. 160 ust. 3 eksploatujące statki powietrzne, o których mowa w ust. 2, prowadzą autonomiczne systemy dobrowolnego zgłaszania zdarzeń lotniczych w ramach działania swoich organizacji i wewnętrznego systemu zarządzania bezpieczeństwem.

4. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, są przechowywane przez 14 dni od dnia zgłoszenia zdarzenia.

5. Informacja dotycząca bezpieczeństwa lotów, z usuniętymi danymi osobowymi, jest przechowywana i udostępniana zainteresowanym podmiotom w celu poprawy bezpieczeństwa lotów.

6. Prezes Urzędu ogłasza w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w drodze obwieszczenia, informacje dotyczące funkcjonowania systemów, o których mowa w ust. 1 i 2.

7. Z zachowaniem przepisów prawa karnego, nie wszczyna się postępowania w odniesieniu do naruszeń prawa popełnionych z winy nieumyślnej, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa, o których dowiedziano się tylko na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 albo 2.”;

- 91) art. 135d otrzymuje brzmienie:

„Art. 135d. Użytkownicy statków powietrznych, które podlegają wpisowi do rejestru statków, składają Prezowi Urzędu w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku sprawozdania, za rok ubiegły, z wykonywania operacji lotniczych, z uwzględnieniem zaistniałych zdarzeń lotniczych, przyjętych zaleceń dotyczących bezpieczeństwa i podjętych działań profilaktycznych.”;

92) po art. 135d dodaje się art. 135e w brzmieniu:

„Art. 135e. 1. Zgłoszenie przez pracownika informacji w ramach obowiązkowego lub dobrowolnego systemu zgłaszania zdarzeń nie może stanowić podstawy do pociągnięcia go przez pracodawcę do odpowiedzialności z tytułu naruszenia, niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, o której mowa w przepisach Kodeksu pracy.

2. Zgłoszenie informacji w ramach obowiązkowego lub dobrowolnego systemu zgłaszania zdarzeń przez osobę wykonującą czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej nie może stanowić podstawy do pociągnięcia jej przez podmiot prowadzący działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, dla którego osoba ta spełnia świadczenie, do odpowiedzialności z tytułu niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania z tytułu umowy wzajemnej.

3. Odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają również pracownicy i osoby wykonujące czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej, którzy zostali wymienieni w zgłoszeniach informacji w ramach obowiązkowego lub dobrowolnego systemu zgłaszania zdarzeń.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w przypadkach określonych w art. 16 ust. 10 rozporządzenia nr 376/2014/UE.”;

93) w art. 140d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostki organizacyjne Sił Zbrojnych, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Policji, podmioty wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz inne podmioty będące w stanie udzielić pomocy w zakresie poszukiwania i ratownictwa lotniczego są obowiązane współdziałać ze służbą ASAR przy wykonywaniu jej zadań.”;

94) art. 145a otrzymuje brzmienie:

„Art. 145a. 1. Prezes Urzędu, na wniosek użytkownika statku powietrznego, może, w drodze decyzji administracyjnej, wydać na czas określony tymczasowe zezwolenie na lot dla obcego statku powietrznego, w przypadku gdy statek:

- 1) nie posiada świadectwa zdatności do lotu,
 - 2) wykonuje lot w warunkach nieprzewidzianych w świadectwie zdatności do lotu
- jeżeli wykonanie lotu przez ten statek nie zagrazi bezpieczeństwu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5. Do wniosku dołącza się dokumenty określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

3. Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego kopię zezwolenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Wylacza się z obowiązku uzyskania zezwolenia na lot, o którym mowa w ust. 1, statki powietrzne zarejestrowane w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które posiadają, wydane w państwie rejestracji, ważne dokumenty potwierdzające zdatność do lotu inne niż świadectwo zdatności do lotu.

5. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa użytkownika statków powietrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) informacje, jakie ma zawierać wniosek o tymczasowe zezwolenie na lot dla obcego statku powietrznego;
- 2) dokumenty dołączane do wniosku o tymczasowe zezwolenie na lot dla obcego statku powietrznego;
- 3) wzór tymczasowego zezwolenia na lot.”;

95) art. 149 otrzymuje brzmienie:

„Art. 149. Wykonywanie lotów międzynarodowych przez obce cywilne statki powietrzne bezzałogowe wymaga zezwolenia udzielonego przez Prezesa Urzędu w porozumieniu z właściwymi organami wojskowymi. Kopię decyzji w przedmiocie zezwolenia Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego.”;

96) w art. 153a dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, niezwłocznie przekazują kopię wydanej przez siebie zgody instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego.”;

97) art. 155a otrzymuje brzmienie:

„Art. 155a. 1. W przypadku, o którym mowa w ARO.RAMP.140 lit. a załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE, Prezes Urzędu, w drodze zawiadomienia, zatrzymuje statek powietrzny na lotnisku albo lądowisku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu przywrócenia stanu zgodnego z umowami lub przepisami międzynarodowymi.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się podmiotowi, któremu zatrzymano statek powietrzny, na adres poczty elektronicznej – w przypadku gdy podmiot wskaże taki adres do doręczeń, albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu.

3. Podmiot, któremu zatrzymano statek powietrzny, może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, złożyć do Prezesa Urzędu, za pomocą poczty elektronicznej z adresu wskazanego do doręczeń albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu, sprzeciw wraz z uzasadnieniem.

4. Prezes Urzędu rozpatruje sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, oraz informuje podmiot, który go złożył, o sposobie jego rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem w terminie 14 dni od jego złożenia. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Prezes Urzędu zwalnia statek powietrzny z zatrzymania, w drodze zawiadomienia, po spełnieniu warunków zgodnie z ARO.RAMP.140 lit. c lub ARO.RAMP.140 lit. d załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE oraz po przeprowadzeniu inspekcji, w wyniku której zostanie potwierdzone spełnienie tych warunków. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. Kopię zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 i 5, Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje instytucji zapewniającej służbę ruchu lotniczego oraz zarządzającemu lotniskiem albo zgłaszającemu lądowisko do ewidencji, na którym zatrzymano statek powietrzny.

7. Instytucja zapewniająca służbę ruchu lotniczego oraz zarządzający lotniskiem albo zgłaszający lądowisko do ewidencji, o których mowa w ust. 6, w zakresie swoich kompetencji podejmują wszystkie działania uniemożliwiające odlot zatrzymanego statku powietrznego.”;

98) uchyla się art. 155b i art. 155c;

99) dodaje się art. 155d w brzmieniu:

„Art. 155d. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kategorii 3, o której mowa w ARO.RAMP.130 pkt 1 załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE, i wystąpienia okoliczności, o których mowa w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 2111/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu przewoźników lotniczych podlegających zakazowi wykonywania przewozów w ramach Wspólnoty i informowania pasażerów korzystających z transportu lotniczego o tożsamości przewoźnika lotniczego wykonującego przewóz oraz uchylającego art. 9 dyrektywy 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 344 z 27.12.2005, str. 15), Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wprowadza czasowy zakaz wykonywania operacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonego statku powietrznego lub wszystkich statków powietrznych użytkowanych przez określonego przewoźnika lotniczego do czasu trwałego usunięcia przyczyn powstałego zagrożenia.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje:

- 1) instytucję zapewniającą służby ruchu lotniczego o zakazie wykonywania operacji przez określonego przewoźnika lotniczego;
- 2) właściwy organ państwa, z którego pochodzi przewoźnik lotniczy, lub państwa, w którym statek powietrzny jest zarejestrowany.

4. Instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego odmawia przyjęcia planu lotu dla statku powietrznego, złożonego przez przewoźnika lotniczego objętego czasowym zakazem wykonywania operacji, i zakazuje wlotu tego statku powietrznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. W przypadku gdy statek powietrzny objęty czasowym zakazem wykonywania operacji wylądował na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, instytucja zapewniająca służby ruchu lotniczego powiadamia o tym niezwłocznie telefonicznie lub środkami komunikacji elektronicznej Prezesa Urzędu i odmawia udzielenia zgody na odlot takiego statku powietrznego.

6. Prezes Urzędu cofa, w drodze decyzji administracyjnej, czasowy zakaz wykonywania operacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ustały przyczyny, dla których decyzja, o której mowa w ust. 1, została wydana, i niezwłocznie informuje o tym instytucję zapewniającą służby ruchu lotniczego.

7. Decyzja, o której mowa w ust. 6, podlega natychmiastowemu wykonaniu.”;

100) w art. 157:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadzór nad eksploatacją statków powietrznych obejmuje całość zagadnień związanych z bezpieczeństwem tej eksploatacji, w tym przestrzeganie przepisów dotyczących zasad eksploatacji i zdatności do lotów statków powietrznych oraz innego sprzętu lotniczego, korzystania z lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych, obsługi naziemnej statków powietrznych, utrzymywania kwalifikacji i uprawnień personelu lotniczego oraz przepisów i zasad ruchu lotniczego.”,

- b) uchyla się ust. 2,

- c) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu sprawdza, czy podmioty, o których mowa w art. 163c i art. 163d, zgłaszające działalność lub posiadające zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka spełniają ustalone przepisami prawa wymagania do ich prowadzenia.”;

101) w art. 158:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Użytkownik statku powietrznego, jeżeli prowadzi działalność podlegającą certyfikacji, posiada wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłosił wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłosił wykonywanie operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub posiada zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, jest obowiązany utworzyć wewnętrzny system bezpiecznej eksploatacji statku powietrznego i zapewnić jego funkcjonowanie.”,

- b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wprowadzić w przedsiębiorstwie instrukcje dotyczące w szczególności eksploatacji, wykonywania lotów, obsługi naziemnej i technicznej statków powietrznych oraz zapewnić odpowiednie szkolenie pracowników”;

- c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3e w brzmieniu:

„3a. Użytkownik statku powietrznego eksploatujący statek powietrzny objęty nadzorem EASA, który posiada świadectwo zdatności do lotu, ale nie spełnia wymagań wynikających z rozporządzenia nr 965/2012/UE, wykonuje w celach niehandlowych operację przebazowania statku powietrznego na potrzeby remontu, naprawy, obsługi technicznej, inspekcji, dostawy lub eksportu, po uzyskaniu zgody Prezesa Urzędu.

3b. Wniosek o zgodę, o której mowa w ust. 3a, zawiera:

- 1) informację o celu operacji;
- 2) szczegółowy opis planowanej trasy;
- 3) informację o znakach rejestracyjnych statku powietrznego, którego operacja dotyczy.

3c. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3b, użytkownik statku powietrznego dołącza:

- 1) kopię świadectwa rejestracji wnioskowanego statku powietrznego;
- 2) kopię świadectwa zdatności do lotu statku powietrznego, którego dotyczy wniosek;
- 3) oświadczenie, że operacja odbędzie się zgodnie z wszystkimi wymaganiami określonymi dla operacji zarobkowego przewozu lotniczego i na podstawie aktualnej instrukcji operacyjnej przewoźnika lotniczego oraz że operacja i statek powietrzny, którego dotyczy wniosek, zostaną objęte systemem zarządzania i monitorowania zgodności oraz zarządzania bezpieczeństwem.

3d. Wniosek, o którym mowa w ust. 3b, użytkownik statku powietrznego składa nie później niż 10 dni przed dniem planowanej operacji.

3e. Prezes Urzędu, mając na uwadze potrzebę, o której mowa w ust. 3a, wskazaną przez użytkownika statku powietrznego we wniosku, o którym mowa w ust. 3b, oraz kierując się względami bezpieczeństwa danej operacji lotniczej, wyraża zgodę, o której mowa w ust. 3a, w drodze decyzji administracyjnej, w której określa warunki wykonania operacji, w szczególności trasę oraz okres ważności zgody.”;

102) w art. 159 uchyla się ust. 2;

103) w art. 160:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wydanie certyfikatu poprzedza się procesem certyfikacji, który jest sprawdzeniem spełnienia przez podmiot wymagań określonych przepisami międzynarodowymi, przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie działalności lotniczej objętej certyfikacją oraz ustawy.”,

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego z wykorzystaniem samolotów, śmigłowców, balonów i szybowców, dla których wymagane jest świadectwo zdatności do lotu;”,

c) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w odniesieniu do przewozu lotniczego – także spełnienia wymagań niezbędnych do uzyskania zatwierdzeń szczególnych;”,

104) w art. 161:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Prezes Urzędu, po złożeniu wniosku o wydanie certyfikatu lotniska, ustanawia podstawę certyfikacji, o której mowa w ADP.AR.C.020 załącznika II do rozporządzenia nr 139/2014/UE, dla lotnisk, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 2018/1139/UE, i doręcza ją podmiotowi wnioskującemu o wydanie certyfikatu lotniska na adres poczty elektronicznej – w przypadku gdy wnioskodawca wskaże taki adres do doręczeń, albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu.

1b. Podmiot wnioskujący o wydanie certyfikatu lotniska, dla którego Prezes Urzędu ustanowił podstawę certyfikacji, może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej podstawy, złożyć do Prezesa Urzędu, za pomocą poczty elektronicznej z adresu wskazanego do doręczeń albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu, sprzeciw dotyczący jej zakresu wraz z uzasadnieniem.

1c. Prezes Urzędu rozpatruje sprzeciw, o którym mowa w ust. 1b, i informuje podmiot, który go złożył, o sposobie jego rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku stwierdzenia, że posiadacz certyfikatu przestał spełniać wymagania przewidziane przepisami prawa do wydania lub utrzymania certyfikatu, Prezes Urzędu wzywa podmiot do przywrócenia stanu zgodnego z przepisami prawa w określonym terminie. Jeżeli przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie działalności lotniczej objętej certyfikacją tak stanowią, podmiot dodatkowo opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu program naprawczy.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Program naprawczy, o którym mowa w ust. 5, podlega ocenie zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie działalności lotniczej objętej certyfikacją oraz zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu.

5b. Na odmowę zatwierdzenia programu naprawczego nie służy środek zaskarżenia. Podmiot może skarżyć odmowę zatwierdzenia programu naprawczego we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją, o której mowa w ust. 6.”,

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje certyfikat, zmienia, w tym rozszerza lub ogranicza uprawnienia wynikające z certyfikatu, a także zawiesza jego ważność, wznawia, przedłuża ważność albo cofa certyfikat. Nieodłączną część certyfikatu mogą stanowić specyfikacje, w których określa się szczególne uprawnienia albo warunki lub ograniczenia nałożone na posiadacza certyfikatu w związku z korzystaniem z udzielonych w nim uprawnień, o ile przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie działalności lotniczej objętej certyfikacją nie stanowią inaczej.”;

105) w art. 162 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu sprawdza, w szczególności w ramach sprawowania bieżącego nadzoru, czy podmioty, które uzyskały certyfikat, nadal spełniają ustalone przepisami prawa wymagania potrzebne do wydania i utrzymania ważności certyfikatu.”;

106) art. 163 otrzymuje brzmienie:

„Art. 163. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, z uwzględnieniem przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie certyfikacji oraz w celu zapewnienia efektywności procesu certyfikacji:

- 1) szczegółowe wymagania, jakie powinien spełnić podmiot w procesie certyfikacji;
- 2) szczegółowy zakres i tryb prowadzenia procesu certyfikacji oraz dokumenty i informacje wymagane w tym procesie, w tym wydawania po raz pierwszy certyfikatu, rozszerzenia zakresu oraz przedłużania albo wznowienia jego ważności;
- 3) rodzaje i wzory certyfikatów dla poszczególnych rodzajów działalności, o których mowa w art. 160 ust. 3;
- 4) szczegółowe warunki i tryb uznawania certyfikatów zagranicznych, biorąc także pod uwagę postanowienia właściwych umów i przepisów międzynarodowych;
- 5) szczegółowe warunki zawieszania ważności certyfikatów, ograniczenia uprawnień z nich wynikających oraz cofania certyfikatów;
- 6) szczegółowe warunki sprawowania bieżącego nadzoru nad posiadaczami certyfikatu oraz wymagania programu naprawczego.”;

107) w dziale VII dodaje się rozdział 3 w brzmieniu:

„Rozdział 3

Zatwierdzenia szczególne, zezwolenia i zgłoszenia

Art. 163b. 1. Na wniosek podmiotu użytkującego statek powietrzny, którego działalność w lotnictwie cywilnym nie podlega obowiązkowi uzyskania certyfikatu przewoźnika lotniczego, Prezes Urzędu, po przeprowadzeniu oceny spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu nr 965/2012/UE, wydaje wykaz zatwierdzeń szczególnych zawierający zatwierdzenia szczególne w zakresie operacji, o których mowa w załączniku V do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

2. Wykaz zatwierdzeń szczególnych zawierający wpis uzyskanego zatwierdzenia szczególnego stanowi integralną część decyzji, o której mowa w ust. 6.

3. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na spełnianie wymagań zatwierdzenia szczególnego podmiot, który posiada wykaz zatwierdzeń szczególnych, przedstawia Prezesowi Urzędu wniosek o zmianę tego wykazu w zakresie zatwierdzenia szczególnego wraz z dokumentacją potwierdzającą zaistniałe zmiany.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 3, składa się nie później niż 30 dni przed dniem pierwszej planowanej operacji danego rodzaju.

5. Prezes Urzędu cofa wykaz zatwierdzeń szczególnych w przypadku niespełniania przez podmiot użytkujący statek powietrzny wymagań określonych w rozporządzeniu nr 965/2012/UE.

6. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje, zmienia oraz cofa wykaz zatwierdzeń szczególnych.

Art. 163c. 1. Na wniosek podmiotu, o którym mowa w ORO.SPO.110 załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE, Prezes Urzędu wydaje zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7, po przeprowadzeniu oceny spełnienia wymagań zgodnie z ORO.SPO.100 załącznika III do tego rozporządzenia.

2. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na warunki wydanego zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, podmiot, który uzyskał zezwolenie, przedstawia Prezesowi Urzędu wniosek o zmianę zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka wraz z dokumentacją potwierdzającą zaistniałe zmiany, celem uzyskania zmiany zezwolenia do wykonywania tych operacji.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, składa się nie później niż 30 dni przed dniem planowanej operacji danego rodzaju.

4. Prezes Urzędu cofa zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka w przypadku niespełniania przez podmiot wymagań określonych w ORO.SPO.110 załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

5. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje, zmienia i cofa zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka oraz ogranicza uprawnienia wynikające z tego zezwolenia.

6. Do podmiotów, które uzyskały zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 161 ust. 5–6 stosuje się odpowiednio.

7. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze konieczność zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz uwzględniając zagrożenia, jakie te operacje mogą stanowić dla terenu, nad którym będą wykonywane, oraz dla osób trzecich, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz operacji uznawanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za operacje specjalistyczne wysokiego ryzyka.

Art. 163d. 1. Podmiot zamierzający wykonywać:

- 1) skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym operacje niezarobkowe, niezarobkowe operacje specjalistyczne lub zarobkowe operacje specjalistyczne składa do Prezesa Urzędu zgłoszenie, o którym mowa w dodatku 1 do załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE, wraz z dokumentacją, o której mowa w ORO.DEC.100 lit. a i b załącznika III do tego rozporządzenia;
- 2) zarobkowe operacje specjalistyczne statkiem powietrznym kategorii specjalnej, o którym mowa w art. 53a ust. 1, oraz statkiem powietrznym, o którym mowa w art. 53a ust. 2 pkt 2, składa Prezesowi Urzędu zgłoszenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 159 ust. 1, wraz z wymaganą w tych przepisach dokumentacją.

2. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na warunki zgłoszenia wykonywania operacji, o których mowa w ust. 1, podmiot, o którym mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1, przedstawia Prezesowi Urzędu zgłoszenie, o którym mowa w ORO.DEC.100 lit. d załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE;
- 2) pkt 2, przedstawia Prezesowi Urzędu zgłoszenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 159 ust. 1.

3. Zgłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2, składa się nie później niż 10 dni przed dniem planowanej operacji danego rodzaju.

4. Prezes Urzędu weryfikuje zgłoszenie zgodnie z wymaganiami określonymi w:

- 1) ORO.DEC.100 załącznika III oraz ARO.GEN.345 lit. b załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE – w przypadku operacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, albo
- 2) przepisach wydanych na podstawie art. 159 ust. 1 – w przypadku statków powietrznych kategorii specjalnej, o których mowa w art. 53a ust. 1, oraz statków powietrznych, o których mowa w art. 53a ust. 2 pkt 2.

5. Jeżeli weryfikacja, o której mowa w ust. 4, jest pozytywna, Prezes Urzędu informuje podmiot, o którym mowa w ust. 1, o przyjęciu zgłoszenia.

6. Jeżeli weryfikacja, o której mowa w ust. 4, jest negatywna, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia przyjęcia zgłoszenia.

7. Do podmiotów, które zgłosiły działalność, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 161 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 163e. Operator z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który zgłosił wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych lub posiada zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, jest obowiązany zgłosić Prezesowi Urzędu zamiar wykonywania danej operacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed jej rozpoczęciem.”;

108) w art. 164:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego udziela Prezes Urzędu zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1008/2008/WE.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku przedsiębiorcy ubiegającego się o koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego będącego spółką akcyjną warunek, o którym mowa w art. 4 lit. e i f rozporządzenia nr 1008/2008/WE, jest spełniony, jeżeli spółka akcyjna emituje więcej niż 50% akcji imiennych. Warunek stosuje się odpowiednio do przewoźników lotniczych oraz do spółek akcyjnych będących udziałowcami albo akcjonariuszami.

1b. Do przedsiębiorcy ubiegającego się o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego obejmującego eksploatację statków powietrznych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 10 ton lub o liczbie miejsc pasażerskich poniżej 20, zamierzającego wykonywać regularne przewozy lotnicze lub którego obrót przekracza 3 000 000 euro rocznie, nie stosuje się art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1008/2008/WE.”;

109) art. 166 otrzymuje brzmienie:

„Art. 166. 1. Koncesja udzielana jest na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy.

2. Wzór wniosku o udzielenie koncesji określają przepisy wydane na podstawie art. 172.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty, oświadczenia i informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 172.

4. Prezes Urzędu może zobowiązać wnioskodawcę do przedłożenia w wyznaczonym terminie dokumentów i informacji innych niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 172, mogących uprawdopodobnić, że spełnia on warunki wykonywania działalności gospodarczej określone w rozporządzeniu nr 1008/2008/WE, biorąc pod uwagę zakres wniosku.”;

110) po art. 166 dodaje się art. 166a w brzmieniu:

„Art. 166a. W przypadku rozpoczęcia przez przedsiębiorcę sprzedaży przewozu lotniczego przed uzyskaniem koncesji, środki pochodzące z tej sprzedaży są gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym i nie są uwzględniane dla celów oceny spełnienia warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1008/2008/WE.”;

111) art. 167 i art. 167a otrzymują brzmienie:

„Art. 167. 1. Koncesję udziela się na eksploatację statków powietrznych:

- 1) o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 10 ton lub o liczbie miejsc pasażerskich poniżej 20 albo
- 2) bez ograniczenia maksymalnej masy startowej (MTOM) lub liczby miejsc pasażerskich.

2. W koncesji określa się:

- 1) firmę koncesjonariusza i jego siedzibę albo miejsce zamieszkania osoby fizycznej,
- 2) zakres działalności gospodarczej objętej koncesją,
- 3) rodzaj przewozu lotniczego (pasażerowie, towar, poczta), typ przewozu lotniczego (regularny lub nieregularny) i rodzaj statków powietrznych, o których mowa w ust. 1

– biorąc pod uwagę zakres wniosku oraz zakres certyfikatu przewoźnika lotniczego.

3. Przewoźnik lotniczy informuje Prezesa Urzędu, bez zbędnej zwłoki, o rozpoczęciu działalności objętej koncesją albo o zaprzestaniu prowadzenia tej działalności.

Art. 167a. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1008/2008/WE, przewoźnik lotniczy przedstawia Prezesowi Urzędu koncesję do zatwierdzenia wraz z wnioskiem o zmianę koncesji przez przyznanie uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego obejmującego eksploatację statków powietrznych bez ograniczenia maksymalnej masy startowej (MTOM) lub liczby miejsc pasażerskich. Przepisu ust. 4 nie stosuje się.

2. W przypadku gdy koncesja podlega zatwierdzeniu, przedstawia się ją do zatwierdzenia wraz z dokumentami, informacjami i oświadczeniami potwierdzającymi spełnianie warunków wymaganych do uzyskania koncesji.

3. Do postępowań w sprawie zatwierdzenia koncesji w odniesieniu do warunków finansowych przewoźnik lotniczy wykazuje możliwość spełnienia przez niego istniejących i potencjalnych zobowiązań w okresie kolejnych 12 miesięcy od dnia przedstawienia koncesji do zatwierdzenia.

4. Prezes Urzędu, w terminie 30 dni od dnia potwierdzenia otrzymania dokumentów, informacji i oświadczeń niezbędnych do zatwierdzenia koncesji, informuje przewoźnika lotniczego o zatwierdzeniu koncesji albo wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia, ograniczenia zakresu lub zawieszenia koncesji. W sprawach szczególnie skomplikowanych Prezes Urzędu może przedłużyć ten termin o kolejne 30 dni, zawiadamiając o tym przewoźnika lotniczego.

5. W przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 1008/2008/WE, Prezes Urzędu wzywa przewoźnika lotniczego do przedłożenia dokumentów, informacji i oświadczeń potwierdzających spełnianie warunków wymaganych do uzyskania koncesji. W przypadku stwierdzenia spełniania warunków wymaganych do uzyskania koncesji, Prezes Urzędu pisemnie informuje o tym przewoźnika lotniczego.”;

112) w art. 171 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, udziela koncesji, zmienia koncesję, zawiesza koncesję na określony czas, wydaje koncesję tymczasową, stwierdza wygaśnięcie koncesji albo cofa koncesję.”;

113) art. 171a i art. 171b otrzymują brzmienie:

„Art. 171a. 1. Polski przewoźnik lotniczy jest obowiązany do przekazania Prezesowi Urzędu kopii aktualnego dokumentu potwierdzającego objęcie tego przewoźnika ważnym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej.

2. Kopia dokumentu, o którym mowa w ust. 1, może być przekazana w języku angielskim. Przepis stosuje się także do przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie koncesji.

3. Kopia dokumentu, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywana nie później niż ostatniego dnia okresu obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia.

4. W przypadku nieprzekazania Prezesowi Urzędu kopii dokumentu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wzywa przewoźnika do jej przekazania w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, a w przypadku nieprzekazania jej w tym terminie zawiesza koncesję przewoźnika lotniczego do czasu przekazania kopii, jednak nie dłużej niż na okres 3 miesięcy. Decyzja o zawieszeniu koncesji podlega natychmiastowemu wykonaniu.

5. Jeżeli przewoźnik lotniczy nie przekaze kopii dokumentu, o którym mowa w ust. 1, w okresie, na jaki została zawieszona koncesja, Prezes Urzędu bez zbędnej zwłoki cofa koncesję. W czasie postępowania w sprawie cofnięcia koncesji koncesja pozostaje zawieszona do czasu dostarczenia kopii dokumentu, o którym mowa w ust. 1.

6. Prezes Urzędu cofa albo zawiesza koncesję bez zbędnej zwłoki w przypadku odpowiednio cofnięcia albo zawieszenia certyfikatu przewoźnika lotniczego oraz zmienia koncesję w zakresie wszystkich zmian wprowadzonych w tym certyfikacie.

7. Do przewoźników lotniczych zajmujących się wyłącznie eksploatacją statków powietrznych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 10 ton lub o liczbie miejsc pasażerskich poniżej 20, wykonujących regularne przewozy lotnicze lub których obrót przekracza 3 000 000 euro rocznie, stosuje się art. 8 ust. 4–6 rozporządzenia nr 1008/2008/WE.

Art. 171b. W celu dokonania szczegółowej oceny sytuacji finansowej, o której mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 1008/2008/WE, przewoźnik lotniczy przedstawia, na żądanie Prezesa Urzędu, dokumenty i informacje określone w treści żądania niezbędne dla oceny sytuacji finansowej przewoźnika, w szczególności informacje, o których mowa w załączniku I pkt 3 do rozporządzenia nr 1008/2008/WE.”;

114) po art. 171b dodaje się art. 171ba–171bc w brzmieniu:

„Art. 171ba. 1. W przypadku nieprzedłożenia na żądanie Prezesa Urzędu dokumentów, informacji lub oświadczeń potwierdzających spełnianie warunków wymaganych do uzyskania koncesji, Prezes Urzędu wzywa przewoźnika lotniczego do ich przedłożenia we wskazanym przez siebie terminie, a w przypadku ich nieprzedłożenia – zawiesza koncesję do czasu przedstawienia żądanych dokumentów, informacji lub oświadczeń, jednak nie dłużej niż na okres 3 miesięcy.

2. Jeżeli przewoźnik lotniczy nie przedłoży dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 1, w okresie, na jaki została zawieszona koncesja, Prezes Urzędu bez zbędnej zwłoki cofa koncesję. W czasie postępowania w sprawie cofnięcia koncesji koncesja pozostaje zawieszona do czasu przedłożenia dokumentów, informacji lub oświadczeń, o których mowa w ust. 1.

Art. 171bb. Oświadczenia w postępowaniu o udzielenie albo zmianę koncesji składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 171bc. Przewoźnik lotniczy posiadający koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego z wykorzystaniem statków powietrznych bez ograniczenia maksymalnej masy startowej (MTOM) lub liczby miejsc pasażerskich może wystąpić do Prezesa Urzędu z wnioskiem o zmianę koncesji przez ograniczenie uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego obejmującego eksploatację statków powietrznych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 10 ton lub o liczbie miejsc pasażerskich poniżej 20.”;

115) art. 172 otrzymuje brzmienie:

„Art. 172. Minister właściwy do spraw transportu, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) wykaz dokumentów, informacji i oświadczeń potwierdzających spełnianie warunków, o których mowa w rozporządzeniu nr 1008/2008/WE, jakie jest obowiązany przedłożyć:
 - a) przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie koncesji,
 - b) przewoźnik lotniczy na żądanie Prezesa Urzędu lub ubiegający się o zatwierdzenie albo zmianę koncesji – z uwzględnieniem zakresu działalności gospodarczej objętej koncesją, rodzaju i typu przewozu lotniczego oraz rodzaju statków powietrznych,
 - 2) wzór wniosku o udzielenie koncesji,
 - 3) wzór informacji potwierdzających spełnianie warunków niezbędnych do utrzymania, zatwierdzenia albo zmiany koncesji
- mając na uwadze przejrzystość przedstawianych informacji oraz efektywność prowadzonego postępowania.”;

116) w art. 175 w ust. 2 w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dokumenty określające status prawny wnioskodawcy (akt zawiązania osoby prawnej, wypis z właściwego rejestru), oświadczenie wnioskodawcy, że nie zgłoszono wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorcy oraz że nie znajduje się on w stanie likwidacji, oraz plan gospodarczy przedsiębiorstwa obejmujący co najmniej 2 lata działalności.”;

117) w art. 186a dodaje się ust. 5–8 w brzmieniu:

„5. Komendant Główny Straży Granicznej może, w celach szkoleniowych, zapewnić na pokładzie statku powietrznego wartę ochronną pełnioną przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, o czym informuje pisemnie przewoźnika lotniczego.

6. Przewoźnik lotniczy jest obowiązany umożliwić wykonywanie warty ochronnej, o której mowa w ust. 5.

7. Koszty związane z pełnieniem warty ochronnej, o której mowa w ust. 5, pokrywa Komendant Główny Straży Granicznej.

8. W przypadku gdy lot statku powietrznego, w trakcie którego została zapewniona warta ochronna przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, został określony przez Prezesa Urzędu jako lot wysokiego ryzyka lub w trakcie tego lotu doszło do przeciwdziałania przez wartę ochronną aktowi bezprawnej ingerencji, koszty związane z pełnieniem warty ochronnej pokrywa przewoźnik lotniczy, na zasadach określonych w ust. 2.”;

118) w art. 186b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za realizację zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa, o której mowa w rozporządzeniu nr 300/2008/WE, odpowiada:

1) zarządzający lotniskiem w stosunku do:

- a) osób innych niż pasażerowie oraz przenoszonych przez nie przedmiotów,
- b) pasażerów i bagażu kabinowego,
- c) bagażu rejestrowanego,
- d) ładunków przewożonych drogą lotniczą i poczty, poczty i materiałów przewoźnika lotniczego, zaopatrzenia pokładowego oraz zaopatrzenia portu lotniczego przed uzyskaniem zezwolenia na dostęp do strefy zastrzeżonej, chyba że zarządzający lotniskiem, przewoźnik lotniczy, znany nadawca zaopatrzenia portu lotniczego lub zarejestrowany dostawca zaopatrzenia pokładowego zastosowali wymagane środki kontroli w zakresie ochrony w rozumieniu rozporządzenia nr 300/2008/WE;

2) zarejestrowany agent w rozumieniu rozporządzenia nr 300/2008/WE w stosunku do ładunku i poczty;

3) zarejestrowany dostawca zaopatrzenia pokładowego w rozumieniu rozporządzenia nr 300/2008/WE w stosunku do zaopatrzenia pokładowego lub przewoźnik lotniczy, który dostarcza zaopatrzenie do własnego statku powietrznego.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zarządzający lotniskiem realizuje zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przez służbę ochrony lotniska.”;

c) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Podmiot wykonujący zadania w zakresie kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym albo podmiot wnioskujący o wyznaczenie przez Prezesa Urzędu jako zarejestrowany agent lub zarejestrowany dostawca zaopatrzenia pokładowego, kierując osobą na szkolenie w celu uzyskania certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa, występuje do komendanta oddziału Straży Granicznej z wnioskiem o ustalenie braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5.”;

d) ust. 19 otrzymuje brzmienie:

„19. Przy ustalaniu braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, stosuje się art. 188a ust. 6 i 7.”;

119) w art. 186c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu wyznacza zarejestrowanego agenta, o którym mowa w art. 186b ust. 1 pkt 2, w drodze decyzji administracyjnej, po sprawdzeniu spełnienia wymagań w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz po uzyskaniu od komendanta oddziału Straży Granicznej informacji o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, dotyczących osób:

- 1) reprezentujących sprawy spółek – w przypadku spółek osobowych;
- 2) wchodzących w skład zarządów i rad nadzorczych – w przypadku spółek kapitałowych;
- 3) reprezentujących sprawy zarejestrowanego agenta – w przypadku podmiotów innych niż określone w pkt 1 i 2.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komendant oddziału Straży Granicznej dokonuje ustaleń w zakresie istnienia przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, i przekazuje informację w tym zakresie Prezesowi Urzędu. Przy ustalaniu braku negatywnych przesłanek stosuje się art. 188a ust. 6 i 7.”;

120) w art. 186d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu wyznacza zarejestrowanego dostawcę zaopatrzenia pokładowego, o którym mowa w art. 186b ust. 1 pkt 3, w drodze decyzji administracyjnej, po sprawdzeniu wymagań w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz po uzyskaniu od komendanta oddziału Straży Granicznej informacji o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, dotyczących osób:

- 1) reprezentujących sprawy spółek – w przypadku spółek osobowych;
- 2) wchodzących w skład zarządów i rad nadzorczych – w przypadku spółek kapitałowych;
- 3) reprezentujących sprawy zarejestrowanego dostawcy zaopatrzenia pokładowego – w przypadku podmiotów innych niż określone w pkt 1 i 2.”;

121) w art. 186e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu wyznacza na podstawie pkt 6.4.1 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. Urz. UE L 299 z 14.11.2015, str. 1) znanego nadawcę, w drodze decyzji administracyjnej, po sprawdzeniu spełnienia wymagań w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz po uzyskaniu od komendanta oddziału Straży Granicznej informacji o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, dotyczących osób:

- 1) reprezentujących sprawy spółek – w przypadku spółek osobowych;
- 2) wchodzących w skład zarządów i rad nadzorczych – w przypadku spółek kapitałowych;
- 3) reprezentujących sprawy znanego nadawcy – w przypadku podmiotów innych niż określone w pkt 1 i 2.”;

b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) program ochrony podmiotu przed aktami bezprawnej ingerencji, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 1, uwzględniający wymogi określone w rozporządzeniu nr 300/2008/WE.”;

122) po art. 186e dodaje się art. 186ea w brzmieniu:

„Art. 186ea. 1. Wobec osoby fizycznej ubiegającej się o wyznaczenie jako unijny podmiot zatwierdzający do spraw ochrony lotnictwa w rozumieniu pkt 11.6.3 załącznika do rozporządzenia nr 2015/1998/UE Prezes Urzędu w ramach sprawdzania przeszłości tej osoby, zgodnie z pkt 11.1.3 tego rozporządzenia:

- 1) ustala tożsamość osoby na podstawie dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) występuje do komendanta oddziału Straży Granicznej o udzielenie informacji o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5;
- 3) analizuje informacje o zatrudnieniu i pobieraniu nauki oraz o wszystkich okresach przerw w zatrudnieniu i pobieraniu nauki z 5 poprzedzających lat na podstawie kopii dokumentów przedstawionych przez tę osobę.

2. Komendant oddziału Straży Granicznej dokonuje ustaleń w zakresie istnienia przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5, i przekazuje informację w tym zakresie Prezesowi Urzędu. Przy ustalaniu braku negatywnych przesłanek stosuje się art. 188a ust. 6 i 7.

3. Sprawdzenie przeszłości jest powtarzane nie rzadziej niż raz na 5 lat.

4. W przypadku podmiotu ubiegającego się o wyznaczenie jako unijny podmiot zatwierdzający do spraw ochrony lotnictwa, sprawdzenie przeszłości, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przeprowadza w stosunku do osób, które mają dokonywać na rzecz tego podmiotu unijnego zatwierdzenia środków ochrony lotnictwa. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się.”;

123) w art. 187:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) dokumentowania stwierdzonych przez Straż Graniczną poważnych uchybień i naruszeń przepisów oraz informowania o nich Prezesa Urzędu;”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) współdziałania, o którym mowa w art. 186b ust. 2, 3 i 6;”;

c) po pkt 7 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) wymogów w zakresie wyznaczania unijnych podmiotów zatwierdzających do spraw ochrony lotnictwa cywilnego”;

124) po art. 187 dodaje się art. 187a w brzmieniu:

„Art. 187a. 1. Lotniska, o których mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 i 2, posiadają ogrodzenie, które spełnia wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinno odpowiadać ogrodzenie lotnisk, o których mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 i 2, mając na uwadze ochronę lotnictwa cywilnego i ograniczenie możliwości dostępu zwierząt na teren lotniska.”;

125) w art. 188 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. W portach lotniczych zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane przy pomocy zespołów ochrony lotniska oraz sztabu kryzysowego powołanych przez zarządzającego lotniskiem.”;

126) w art. 188a:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wystąpienia, o którym mowa w ust. 4, nie dokonuje się wobec żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników służb państwowych, w stosunku do których przełożony potwierdził spełnienie wymogu, o którym mowa w pkt 11.1.3 załącznika do rozporządzenia nr 2015/1998/UE, wykonujących lub mających wykonywać zadania w ramach strefy zastrzeżonej lotniska.”;

b) w ust. 5:

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zaistnieniu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;”;

– uchyla się pkt 3,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) powzięciu wiadomości o wszczęciu postępowania karnego przeciwko osobie lub skazania prawomocnym wyrokiem w związku z przestępstwem o charakterze terrorystycznym, przestępstwem przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, przestępstwem przeciwko obronności, umyślnym przestępstwem przeciwko życiu i zdrowiu, umyślnym przestępstwem przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, umyślnym przestępstwem przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w ruchu powietrznym, umyślnym przestępstwem przeciwko wolności, umyślnym przestępstwem przeciwko porządkowi publicznemu, umyślnym przestępstwem przeciwko ochronie informacji, umyślnym przestępstwem przeciwko wiarygodności dokumentów, umyślnym przestępstwem przeciwko mieniu lub umyślnym przestępstwem określonym w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, 1490 i 1669).”;

c) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Komendant oddziału Straży Granicznej dokonuje ustaleń w zakresie istnienia negatywnych przesłanek, o których mowa w ust. 4 i 5, i udziela informacji w terminie 30 dni od dnia wystąpienia o udzielenie informacji przez zarządzającego lotniskiem lub przewoźnika lotniczego.

7. Organy władzy publicznej, administracji publicznej oraz służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne są obowiązane do udzielenia, na wniosek komendanta oddziału Straży Granicznej, informacji o istnieniu negatywnych przesłanek, o których mowa w ust. 4 i 5, albo ich braku, w terminie 10 dni od dnia otrzymania wniosku.”;

127) w art. 188b:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) co do której komendant oddziału Straży Granicznej udzielił, na wniosek Prezesa Urzędu, informacji o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu negatywnych przesłanek, o których mowa w ust. 1 pkt 3, stosuje się art. 188a ust. 6 i 7.”;

128) po art. 188d dodaje się art. 188e i art. 188f w brzmieniu:

„Art. 188e. 1. Podmiot prowadzący działalność lotniczą prowadzi wewnętrzną kontrolę jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przez:

- 1) sporządzenie rocznego harmonogramu wewnętrznej kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 2) zapewnianie realizacji oraz monitorowanie w sposób udokumentowany czynności kontroli jakości uwzględnionych w rocznym harmonogramie wewnętrznej kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) przekazywanie Prezesowi Urzędu rocznego sprawozdania z wykonanych czynności wewnętrznej kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

2. Audytor wewnętrzny realizuje czynności wewnętrznej kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego na rzecz podmiotu, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 2.

Art. 188f. Kontrolę jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w odniesieniu do zespołu składającego się z psa do wykrywania materiałów wybuchowych i jego przewodnika prowadzi się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 2.”;

129) w art. 189 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego, określi, w drodze rozporządzenia, Krajowy Program Kontroli Jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, obejmujący:

- 1) organizację systemu kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa, w tym rodzaje prowadzonych kontroli;
- 2) szczegółowy tryb prowadzenia egzaminu certyfikującego, wymagane kwalifikacje oraz zakres obowiązków i uprawnień audytorów, o których mowa w art. 188d;
- 3) sposób prowadzenia listy audytorów krajowych i listy audytorów wewnętrznych oraz zakres danych ujętych na tych listach;
- 4) sposób prowadzenia kontroli jakości dotyczący zakresu i częstotliwości audytów, inspekcji, testów i dochodzeń w zakresie ochrony lotnictwa, a także klasyfikację wyników prowadzonych kontroli jakości;
- 5) sposób prowadzenia przeglądu, jeżeli zachodzi konieczność dokonania ponownej oceny potrzeb w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 6) sposób prowadzenia kontroli jakości w odniesieniu do zespołu składającego się z psa do wykrywania materiałów wybuchowych i jego przewodnika;
- 7) sposób korygowania nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli jakości wspomagający system zgłaszania uchybień oraz mający na celu zapewnienie zgodności z wymogami w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 8) sposób wymiany informacji pomiędzy krajowymi organami na temat poziomu zgodności w przypadkach wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia zagrożenia ochrony lotnictwa cywilnego;

- 9) zakres danych zawartych w sprawozdaniu z przeprowadzonych kontroli jakości;
- 10) wymogi w zakresie realizacji oraz monitorowania czynności wewnętrznej kontroli jakości stosowanych przez podmioty prowadzące działalność związaną z ochroną lotnictwa cywilnego;
- 11) tryb rejestracji i analizowania wyników tego programu w celu określenia tendencji i ukierunkowania przyszłego rozwoju polityki ochrony lotnictwa cywilnego.”;

130) art. 190 otrzymuje brzmienie:

„Art. 190. Przepisy niniejszego działu stosuje się do przewozów lotniczych krajowych oraz, w zakresie nieuregulowanym odmiennie przez umowy międzynarodowe, do przewozów lotniczych międzynarodowych, wykonywanych przez przewoźników lotniczych, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia nr 1008/2008/WE.”;

131) uchyla się art. 190a;

132) dodaje się art. 190b i art. 190c w brzmieniu:

„Art. 190b. Uprawnienia do wykonywania przewozu lotniczego, zwane dalej „prawami przewozowymi”, przyznane przez Prezesa Urzędu w upoważnieniu, o którym mowa w art. 191 ust. 2 i 5, lub zezwoleniu, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, są niezbywalne.

Art. 190c. W sprawach objętych zezwoleniami na przewóz lotniczy, o których mowa w art. 194 ust. 1 pkt 1 i 2, nie stosuje się art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).”;

133) art. 191 otrzymuje brzmienie:

„Art. 191. 1. Polski przewoźnik lotniczy może wykonywać przewozy lotnicze w zakresie i na warunkach określonych w certyfikacie przewoźnika lotniczego i koncesji, z zastrzeżeniem art. 192b.

2. Przewoźnik lotniczy posiadający koncesję udzieloną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym może wykonywać regularne przewozy lotnicze na określonych trasach lub obszarach między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych oraz art. 192a, w zakresie i na warunkach określonych w certyfikacie przewoźnika lotniczego i koncesji, po uzyskaniu upoważnienia wydanego przez Prezesa Urzędu.

3. Przewoźnik lotniczy, o którym mowa w ust. 2, może wykonywać przewozy lotnicze na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz na trasach do i z Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych, bez upoważnienia, o którym mowa w ust. 2.

4. Przewoźnik lotniczy posiadający koncesję udzieloną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym może wykonywać nieregularne przewozy lotnicze na określonych trasach lub obszarach między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim bez upoważnienia, o którym mowa w ust. 2.

5. Przewoźnik lotniczy posiadający koncesję wydaną przez Konfederację Szwajcarską może wykonywać nieregularne przewozy lotnicze na trasach między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim lub przewozy lotnicze na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych, po uzyskaniu upoważnienia wydanego, na jego wniosek, przez Prezesa Urzędu. Do wydania upoważnienia stosuje się odpowiednio przepisy art. 194 ust. 1–4, art. 195 oraz przepisy wydane na podstawie art. 202. Do wniosku o wydanie upoważnienia dołącza się kopię koncesji przewoźnika lotniczego.

6. W upoważnieniu, o którym mowa w ust. 2, określa się:

- 1) nazwę przewoźnika lotniczego i jego siedzibę,
- 2) trasy lub obszar wykonywania przewozów lotniczych,
- 3) rodzaj przewozu lotniczego (przewóz pasażerów, towarów lub poczty),
- 4) warunki wykonywania przewozu lotniczego

– biorąc pod uwagę zakres wniosku, koncesji i certyfikatu przewoźnika lotniczego.

7. Prezes Urzędu wydaje upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy:

- 1) jest to zgodne z umowami międzynarodowymi lub porozumieniami stanowiącymi realizację tych umów międzynarodowych lub z przepisami międzynarodowymi;
- 2) zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 192 ust. 2 oraz art. 192a ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych;

- 3) przewoźnik lotniczy został wybrany w wyniku procedury konkursowej, o której mowa w ust. 16, jeżeli procedura taka została przeprowadzona;
- 4) przewoźnik lotniczy złożył wniosek o wydanie upoważnienia w terminie, o którym mowa w ust. 18;
- 5) przewoźnik lotniczy nie znajduje się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 6) przewoźnik lotniczy nie zamierza wykonywać przewozu lotniczego na podstawie umowy dotyczącej obsługi trasy przy użyciu statku powietrznego wynajętego od innego przewoźnika lotniczego znajdującego się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE.

8. Prezes Urzędu ogranicza upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy:

- 1) przewoźnik lotniczy:
 - a) zawiadomił Prezesa Urzędu o planowanym ograniczeniu korzystania z przyznanych mu praw przewozowych,
 - b) nie rozpoczął wykonywania przewozów lotniczych z wykorzystaniem wszystkich przyznanych mu praw przewozowych do końca sezonu rozkładowego następującego po sezonie, od którego zostały mu przyznane te prawa,
 - c) ograniczył wykonywanie przewozów lotniczych z wykorzystaniem przyznanych mu praw przewozowych w okresie dwóch kolejnych sezonów rozkładowych i nie wznowił ich w czasie kolejnego sezonu rozkładowego– chyba że ograniczenie wykonywania przewozów lotniczych było następstwem okoliczności, na które przewoźnik nie miał wpływu;
- 2) wynika to z oceny efektywności korzystania z przyznanych praw przewozowych, o której mowa w ust. 22, a posiadane prawa przewozowe mogą ulec ograniczeniu.

9. Prezes Urzędu zmienia z urzędu albo na wniosek przewoźnika lotniczego upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w zakresie elementów wskazanych w ust. 6 pkt 1, 3 i 4, na podstawie dokumentów potwierdzających te zmiany, w przypadku gdy:

- 1) przedstawione przez przewoźnika lotniczego dokumenty je potwierdzają;
- 2) jest to zgodne z umowami międzynarodowymi lub porozumieniami stanowiącymi realizację tych umów;
- 3) wnioskowana zmiana nie dotyczy ograniczonych praw przewozowych.

10. Prezes Urzędu cofa upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy:

- 1) przewoźnik lotniczy:
 - a) zawiadomił Prezesa Urzędu o planowanym ograniczeniu albo zaprzestaniu korzystania z przyznanych mu praw przewozowych,
 - b) nie stosuje się do przepisów dotyczących przewozu lotniczego lub warunków lub ograniczeń określonych w upoważnieniu,
 - c) przestał spełniać wymagania określone w art. 192a ust. 2, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych,
 - d) nie rozpoczął wykonywania przewozów lotniczych z wykorzystaniem co najmniej jednego z przyznanych mu praw przewozowych do końca sezonu rozkładowego następującego po sezonie, od którego zostały mu przyznane te prawa,
 - e) zaprzestał wykonywania przewozów lotniczych z wykorzystaniem przyznanych mu praw przewozowych w dwóch kolejnych sezonach rozkładowych i nie wznowił ich w czasie kolejnego sezonu rozkładowego– chyba że niewykonywanie przewozów lotniczych było następstwem okoliczności, na które przewoźnik lotniczy nie miał wpływu;
- 2) wynika to z oceny efektywności korzystania z przyznanych praw przewozowych, o której mowa w ust. 22.

11. Prezes Urzędu ogranicza albo cofa w całości albo w części upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku ograniczenia przedmiotu, zakresu lub obszaru działalności objętej certyfikatem przewoźnika lotniczego lub koncesją.

12. Prezes Urzędu cofa w całości albo w części upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku cofnięcia, uchylecia albo wygaśnięcia koncesji.

13. Przewoźnik lotniczy jest obowiązany zawiadomić Prezesa Urzędu, co najmniej 30 dni przed planowanym ograniczeniem albo zaprzestaniem wykonywania regularnych przewozów lotniczych z wykorzystaniem przyznanych mu praw przewozowych, o planowanym ograniczeniu albo zaprzestaniu, podając ich przyczynę.

14. Prezes Urzędu zawiesza w całości albo w części upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku zawieszenia koncesji.

15. Wydanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, ograniczenie, zmiana, cofnięcie albo zawieszenie następuje w drodze decyzji administracyjnej.

16. W przypadku gdy umowa międzynarodowa lub porozumienia stanowiące realizację tej umowy przewidują ograniczone prawa przewozowe, rozumiane jako ograniczenia w korzystaniu z praw przewozowych dotyczące częstotliwości lub liczby przewoźników lotniczych, którym mogą być przyznane prawa przewozowe polegające na wykonywaniu przewozów lotniczych na trasach lub obszarach między Rzeczpospolitą Polską a danym państwem trzecim, Prezes Urzędu wydaje upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, przewoźnikowi lotniczemu lub przewoźnikom lotniczym wyłonionym w procedurze konkursowej podziału ograniczonych praw przewozowych, zwanej dalej „procedurą konkursową”.

17. Prezes Urzędu, dokonując podziału ograniczonych praw przewozowych, o którym mowa w ust. 16, kierując się zasadą przejrzystości oraz niedyskryminacji, bierze pod uwagę następujące kryteria:

- 1) zapewnienie zrównoważonego rozwoju transportu lotniczego, turystyki i handlu w Unii Europejskiej, w tym zapewnienie przewozów całorocznych;
- 2) zdolności finansowe i operacyjne przewoźnika lotniczego do realizacji przewozów lotniczych objętych wnioskiem;
- 3) zapewnienie najkorzystniejszej oferty konsumentom, uwzględniając:
 - a) liczbę operacji lotniczych w tygodniu na danej trasie, biorąc pod uwagę konieczność wspierania konkurencji między przewoźnikami lotniczymi,
 - b) konkurencyjny poziom opłat za przewóz lotniczy i związane z nim usługi,
 - c) sposób dystrybucji dokumentów przewozowych;
- 4) zapewnienie wysokich standardów bezpieczeństwa i ochrony środowiska, w tym oferowanie przewozów wykonywanych statkami powietrznymi wpisanymi do certyfikatu przewoźnika lotniczego występującego z wnioskiem;
- 5) historię wykonywania przewozów na wnioskowanych trasach lub obszarach, z uwzględnieniem wysokości wcześniej poniesionych nakładów na rozwój przewozów lotniczych do danego państwa, jeżeli zostały poniesione.

18. Prezes Urzędu ogłasza informację o wpłynięciu wniosku o wydanie upoważnienia w przypadku, o którym mowa w ust. 16. W terminie 30 dni od dnia ogłoszenia przewoźnicy lotniczy zainteresowani wydaniem takiego upoważnienia składają wnioski o jego wydanie.

19. Przewoźnicy lotniczy biorący udział w procedurze konkursowej przedkładają dodatkowe informacje i dokumenty określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 23.

20. Stroną postępowania w sprawie wydania upoważnienia w przypadku, o którym mowa w ust. 16, są wszyscy przewoźnicy biorący udział w procedurze konkursowej. W decyzji administracyjnej, poza elementami wskazanymi w ust. 6, wskazuje się również przewoźników lotniczych, którym odmówiono wydania upoważnienia w wyniku procedury konkursowej.

21. W przypadku gdy łączna liczba wnioskowanych przez przewoźników praw przewozowych w ramach jednej procedury konkursowej nie przekracza liczby aktualnie dostępnych praw przewozowych, Prezes Urzędu wydaje upoważnienie bez przeprowadzania procedury konkursowej.

22. Prezes Urzędu, na uzasadniony wniosek zainteresowanego przewoźnika lotniczego, dokonuje oceny efektywności wykorzystywania ograniczonych praw przewozowych.

23. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, procedurę konkursową, w tym:

- 1) zakres informacji o wpłynięciu wniosku o wydanie upoważnienia podlegającej ogłoszeniu oraz sposób jej ogłaszania,
- 2) sposób przeprowadzania procedury konkursowej,
- 3) zakres dodatkowych informacji, jakie powinien zawierać uzupełniony wniosek o wydanie upoważnienia, oraz dokumenty, jakie powinny być dołączone do tego wniosku w celu przeprowadzenia procedury konkursowej

– z uwzględnieniem umów międzynarodowych i porozumień stanowiących realizację tych umów lub przepisów międzynarodowych, przepisów Unii Europejskiej w zakresie negocjacji i wykonywania umów dotyczących usług lotniczych oraz z poszanowaniem zasady niedyskryminacji.”;

134) w art. 191a:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Urzędu zawiesza, na okres do 6 miesięcy, upoważnienie udzielone przewoźnikowi lotniczemu, jeżeli:

- 1) przewoźnik lotniczy znajduje się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 2) przewoźnik lotniczy zamierza wykonywać lub wykonuje przewóz lotniczy przy użyciu statku powietrznego przewoźnika lotniczego znajdującego się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE.”;

135) art. 192 i art. 192a otrzymują brzmienie:

„Art. 192. 1. Upoważnienie, o którym mowa w art. 191 ust. 2, wydaje się na wniosek przewoźnika lotniczego.

2. Wniosek o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2, składa się Prezesowi Urzędu co najmniej 30 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia wykonywania przewozów lotniczych.

3. Wniosek o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2, zawiera informacje dotyczące:

- 1) trasy lub obszaru wykonywania przewozów lotniczych;
- 2) rodzaju przewozu lotniczego (przewóz pasażerów, towarów lub poczty);
- 3) częstotliwości lotów;
- 4) typów statków powietrznych;
- 5) osoby upoważnionej do reprezentowania przewoźnika lotniczego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym imię i nazwisko, adres do doręczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, numer telefonu oraz numer telefaksu lub adres poczty elektronicznej.

4. Do wniosku o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2, w przypadku gdy postanowienia odpowiednich umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych wskazują prawo wnioskującego przewoźnika lotniczego do wykonywania przewozów lotniczych, przewoźnik lotniczy inny niż polski dołącza kopię koncesji.

Art. 192a. 1. Regularne przewozy lotnicze na określonych trasach lub obszarach między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim może wykonywać, z zastrzeżeniem art. 193 ust. 1 oraz z uwzględnieniem postanowień umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych, poza polskim przewoźnikiem lotniczym, tylko przewoźnik lotniczy ustanowiony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał upoważnienie, o którym mowa w art. 191 ust. 2.

2. Przewoźnikiem lotniczym ustanowionym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest przewoźnik lotniczy, który:

- 1) posiada koncesję wydaną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) posiada bazę operacyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) skutecznie i rzeczywiście wykonuje działalność w dziedzinie transportu lotniczego w ramach trwałych porozumień, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 847/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie negocjacji i wykonania umów dotyczących usług lotniczych między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi (Dz. Urz. UE L 157 z 30.04.2004, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 193);
- 4) stale utrzymuje personel odpowiedzialny za bezpieczeństwo i ochronę w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Przewoźnik lotniczy potwierdza ustanowienie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez dołączenie do wniosku o wydanie upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2, kopii umowy zawartej z zarządzającym lotniskiem w sprawie utworzenia bazy operacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub oświadczenie zarządzającego lotniskiem w tej sprawie oraz wskazuje we wniosku imię i nazwisko, adres do doręczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, numer telefonu oraz numer telefaksu lub adres poczty elektronicznej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie bieżących spraw operacyjnych oraz za sprawy bezpieczeństwa i ochrony.”;

136) po art. 192a dodaje się art. 192b w brzmieniu:

„Art. 192b. 1. Jeżeli wymagają tego umowy międzynarodowe zawarte z państwem trzecim, w którego granicach mają być wykonywane przewozy lotnicze, przewoźnik lotniczy, o którym mowa w art. 191 ust. 2, jest wyzna-

czany w trybie i na warunkach określonych w umowie międzynarodowej, po uzyskaniu upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2.

2. Cofnięcie wyznaczenia następuje:

- 1) w trybie i na warunkach określonych w umowie międzynarodowej;
 - 2) w przypadku braku postanowień umownych w tym zakresie – w formie pisemnego powiadomienia właściwego organu państwa trzeciego przez Prezesa Urzędu o cofnięciu wyznaczenia, gdy cofnięto upoważnienie.
3. O cofnięciu wyznaczenia Prezes Urzędu informuje na piśmie zainteresowanego przewoźnika lotniczego.”;

137) art. 193 otrzymuje brzmienie:

„Art. 193. 1. Przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego może wykonywać przewozy lotnicze do lub z Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w zakresie i na warunkach określonych w zezwoleniu wydanym na jego wniosek przez Prezesa Urzędu, z uwzględnieniem postanowień umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych. Kopię decyzji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego.

2. Przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego może wykonywać przewozy lotnicze na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu zezwolenia wydanego, na zasadzie wzajemności, na jego wniosek przez Prezesa Urzędu, z uwzględnieniem umów międzynarodowych i przepisów międzynarodowych.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie jest wymagane w przypadku:

- 1) przewozów pasażerów wykonywanych statkami powietrznymi o pojemności nie większej niż 20 miejsc pasażerskich, wykorzystywanych wyłącznie przez zamawiającego lub zamawiających na trasie przez nich ustalonej;
- 2) przewozów towarów lub poczty wykonywanych statkami o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 10 ton, wykorzystywanych wyłącznie przez zamawiającego lub zamawiających na trasie przez nich ustalonej;
- 3) posiadania zezwolenia, o którym mowa w art. 149a ust. 1.

4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu wydaje na czas określony.

5. Obcy przewoźnik lotniczy może wykonywać loty, o których mowa w art. 66a ust. 1 pkt 2 i 3, do lub z Rzeczypospolitej Polskiej tylko w zakresie i na warunkach określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 149a ust. 1.”;

138) uchyla się art. 193a;

139) art. 194–195a otrzymują brzmienie:

„Art. 194. 1. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, składa się przed zamierzonym rozpoczęciem wykonywania przewozów lotniczych w terminie nie krótszym niż:

- 1) 3 dni robocze – w przypadku przewozów lotniczych obejmujących nie więcej niż 9 nieregularnych lotów handlowych z lądowaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) 14 dni roboczych – w przypadku przewozów lotniczych stanowiących serię nieregularnych lotów handlowych obejmującą co najmniej 10 lotów;
- 3) 30 dni – w przypadku regularnych przewozów lotniczych.

2. W przypadkach przewozów lotniczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, niecierpiących zwłoki, uzasadnionych interesem publicznym lub społecznym, wniosek może być złożony bez zachowania terminu określonego w tym przepisie.

3. We wniosku zamieszcza się informacje określające:

- 1) nazwę, siedzibę i adres przewoźnika lotniczego wskazany w certyfikacie przewoźnika lotniczego;
- 2) trasy, na których mają być wykonywane przewozy lotnicze, oraz rodzaj przewozów lotniczych (przewóz pasażerów, towarów lub poczty);
- 3) oferowaną zdolność przewozową i częstotliwość lotów;
- 4) typy statków powietrznych i ich znaki rejestracyjne;
- 5) nazwę i adres zleceniodawcy na wykonywanie nieregularnych przewozów lotniczych.

4. Domniemywa się, że wniosek złożony został zgodnie z zasadami reprezentacji lub przez osobę należycie umocowaną.

5. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokumenty określające status prawny przewoźnika lotniczego oraz strukturę kapitałową i skuteczną kontrolę regulacyjną nad przewoźnikiem lotniczym – w przypadku regularnych przewozów lotniczych;
- 2) wyznaczenie przez właściwy organ obcego państwa do wykonywania przewozów lotniczych objętych wnioskiem – w przypadku gdy wymaga tego umowa międzynarodowa;
- 3) certyfikat przewoźnika lotniczego wraz ze związanymi specyfikacjami operacyjnymi, wydany przez właściwy organ obcego państwa, albo dokumenty im równoważne – na żądanie Prezesa Urzędu;
- 4) dokument ubezpieczenia stwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z eksploatacją statków powietrznych, przewozem lotniczym pasażerów, towarów lub poczty oraz w stosunku do osób trzecich;
- 5) umowę zawartą ze zleceniodawcą na wykonywanie nieregularnego przewozu lotniczego – na żądanie Prezesa Urzędu;
- 6) świadectwo zdatności do lotu statku powietrznego – na żądanie Prezesa Urzędu;
- 7) świadectwo zdatności w zakresie hałasu – na żądanie Prezesa Urzędu;
- 8) dokument zezwolenia, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia nr 452/2014/UE, wydany przewoźnikowi lotniczemu przez EASA, obejmujący statki powietrzne wskazane we wniosku – na żądanie Prezesa Urzędu;
- 9) dowód uiszczenia opłaty lotniczej, o ile jest wymagana.

Art. 195. 1. Prezes Urzędu udziela zezwolenia, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, jeżeli:

- 1) przemawia za tym interes publiczny;
- 2) polscy przewoźnicy lotniczy korzystają w państwie wnioskującego przewoźnika lotniczego z podobnych praw przewozowych lub uzyskują inne wzajemne korzyści, potwierdzone przez władze lotnicze tego państwa, z zastrzeżeniem umów międzynarodowych;
- 3) zapewniona jest możliwość obsługi lotów i przewozów lotniczych w polskich portach lotniczych;
- 4) jest to zgodne z postanowieniami umów międzynarodowych, porozumień stanowiących realizację tych umów, przepisów międzynarodowych lub z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie przewozów lotniczych;
- 5) zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 194 ust. 1–3 oraz 5;
- 6) jest to zgodne z decyzją ministra właściwego do spraw transportu, o której mowa w art. 195c ust. 3 lub 5, jeżeli z tej decyzji wynika możliwość wykonywania praw przewozowych objętych wnioskiem – w przypadku wydania takiej decyzji;
- 7) przewoźnik lotniczy nie znajduje się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 8) przewoźnik lotniczy zamierza wykonywać przewóz lotniczy przy użyciu statku powietrznego przewoźnika lotniczego nieznajdującego się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 9) Prezes Urzędu nie wprowadził zakazu, o którym mowa w art. 155d ust. 1;
- 10) przewoźnik lotniczy jest wyznaczony do wykonywania przewozów lotniczych na określonych trasach lub obszarach – w przypadku gdy wymaga tego umowa międzynarodowa;
- 11) przewoźnik lotniczy jest odpowiednio certyfikowany przez właściwy organ państwa, w którym jest koncesjonowany.

2. W zezwoleniu, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, określa się:

- 1) firmę i siedzibę przewoźnika lotniczego;
- 2) trasy, na których mają być wykonywane przewozy lotnicze;
- 3) rodzaj przewozów lotniczych (przewóz pasażerów, towarów lub poczty);
- 4) numery rejsów, dni operacji lotniczych, typy statków powietrznych i ich znaki rejestracyjne, nazwę zleceniodawcy – w przypadku nieregularnych przewozów lotniczych;
- 5) warunki wykonywania przewozów lotniczych – w uzasadnionych przypadkach.

3. Prezes Urzędu, biorąc pod uwagę kwotę zadłużenia oraz okres zaległości, może odmówić wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, w przypadku gdy istnieją zaległe płatności przewoźnika lotniczego:

- 1) z tytułu kar nałożonych przez Prezesa Urzędu lub
- 2) w stosunku do polskich podmiotów, w szczególności instytucji zapewniającej służbę ruchu lotniczego, zarządzającego lotniskiem lub podmiotów świadczących obsługę naziemną w porcie lotniczym, obejmujące okres co najmniej 3 miesięcy, zgłoszone i udokumentowane przez te podmioty.

4. Prezes Urzędu cofa zezwolenie na przewozy lotnicze, o których mowa w art. 194 ust. 1 pkt 1 i 2, albo zawiesza, na okres do 6 miesięcy, zezwolenie na przewozy lotnicze, o których mowa w art. 194 ust. 1 pkt 3, w przypadku gdy:

- 1) przewoźnik lotniczy znajduje się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 2) przewoźnik lotniczy zamierza wykonywać lub wykonuje przewóz lotniczy przy użyciu statku powietrznego przewoźnika lotniczego znajdującego się w wykazie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2111/2005/WE;
- 3) wprowadził zakaz, o którym mowa w art. 155d ust. 1;
- 4) wynika to z przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie przewozów lotniczych.

5. Prezes Urzędu cofa zawieszone zezwolenie, jeżeli po upływie okresu zawieszenia nie ustały przyczyny zawieszenia.

6. Prezes Urzędu ogranicza albo cofa zezwolenie, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, w przypadku gdy:

- 1) przewoźnik lotniczy nie stosuje się do przepisów obowiązujących w zakresie przewozu lotniczego lub warunków określonych w zezwoleniu;
- 2) przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, 10 i 11;
- 3) minister właściwy do spraw transportu wydał decyzję, o której mowa w art. 195c ust. 3 lub 5, jeżeli z tej decyzji wynika brak możliwości wykonywania praw przewozowych objętych wnioskiem.

7. Prezes Urzędu, biorąc pod uwagę kwotę zadłużenia oraz okres zaległości, może cofnąć zezwolenie, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, w przypadku gdy istnieją zaległe płatności przewoźnika lotniczego:

- 1) z tytułu kar nałożonych przez Prezesa Urzędu lub
- 2) w stosunku do polskich podmiotów, w szczególności instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego, zarządzającego lotniskiem lub podmiotów świadczących obsługę naziemną w porcie lotniczym, obejmujące okres co najmniej 3 miesięcy, zgłoszone i udokumentowane przez te podmioty.

8. Prezes Urzędu zmienia z urzędu lub na wniosek przewoźnika lotniczego zezwolenie, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, w zakresie elementów wskazanych w ust. 2 pkt 1, 3 i 4 na podstawie dokumentów potwierdzających te zmiany, w przypadku gdy:

- 1) przedstawione przez przewoźnika lotniczego dokumenty je potwierdzają;
- 2) jest to zgodne z umowami międzynarodowymi lub porozumieniami stanowiącymi realizację tych umów lub z przepisami międzynarodowymi.

9. Decyzje administracyjne w przedmiocie zezwolenia, o którym mowa w art. 193 ust. 1 i 2, a także pisma w postępowaniach administracyjnych w tym przedmiocie doręcza się na adres poczty elektronicznej – w przypadku gdy wnioskodawca wskaże taki adres do doręczeń, albo w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu.

10. W wezwaniu do uzupełnienia wniosku w sprawach zezwoleń, o których mowa w art. 194 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2, Prezes Urzędu wskazuje termin do uzupełnienia tych braków. W przypadku niecierpiącym zwłoki treść wezwania może zostać ogłoszona ustnie i utrwalona w aktach sprawy w formie adnotacji.

11. Decyzje, o których mowa w ust. 9, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 195a. Na żądanie Prezesa Urzędu przewoźnik lotniczy wykonujący przewozy lotnicze do, z lub w Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje statystyczne dane przewozowe dotyczące wielkości ruchu lotniczego, przewozów pasażerów, towarów lub poczty, w ujęciu miesięcznym oraz sezonowym, w terminie określonym w żądaniu.”;

140) art. 196b otrzymuje brzmienie:

„Art. 196b. 1. Przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego działający jako przewoźnik umowny w rozumieniu Konwencji o ujednoliceniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, sporządzonej w Montrealu dnia 28 maja 1999 r. (Dz. U. z 2007 r. poz. 235), planujący wykonywanie regularnych przewozów lotniczych na trasach do, z oraz w Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach umowy o dzieleniu oznaczeń linii, jest obowiązany zawiadomić o tym Prezesa Urzędu w formie pisemnej, za pomocą telefaksu lub poczty elektronicznej.

2. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego dołącza następujące dokumenty:

- 1) wyznaczenie do wykonywania przewozów lotniczych objętych wnioskiem wydane przez właściwy organ państwa przewoźnika lotniczego, jeżeli wymaga tego umowa międzynarodowa;
- 2) certyfikat przewoźnika lotniczego wydany przez właściwy organ państwa przewoźnika lotniczego;
- 3) dokument ubezpieczenia stwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z eksploatacją statków powietrznych, przewozem lotniczym pasażerów, towarów lub poczty oraz w stosunku do osób trzecich.

3. Przewoźnik lotniczy może rozpocząć przewozy lotnicze wskazane w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w terminie 21 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, nie zakaze wykonywania przewozów lotniczych, z uwagi na przepisy umów międzynarodowych lub porozumień międzynarodowych stanowiących wykonanie tych umów, przepisy Unii Europejskiej w zakresie wykonywania przewozów lotniczych, brak umów międzynarodowych lub porozumień międzynarodowych lub z uwagi na niedostarczenie, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, dokumentów, o których mowa w ust. 2.

4. Prezes Urzędu, kierując się zakresem naruszenia, może, w drodze decyzji administracyjnej, zakazać wykonywania przewozów lotniczych rozpoczętych po zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli przewoźnik lotniczy nie stosuje się do umów międzynarodowych lub przepisów międzynarodowych lub w inny sposób narusza przepisy Unii Europejskiej w zakresie wykonywania przewozów lotniczych.

5. Do doręczenia decyzji, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz pism w postępowaniu administracyjnym w przedmiocie tych decyzji stosuje się przepis art. 195 ust. 9.

6. Decyzje, o których mowa w ust. 3 i 4, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.”;

141) po art. 196b dodaje się art. 196c w brzmieniu:

„Art. 196c. 1. Przewoźnik lotniczy, posiadający koncesję wydaną przez Prezesa Urzędu, zamierzający zawrzeć umowę w sprawie dzielenia oznaczeń linii z przewoźnikiem z państwa trzeciego, składa do Prezesa Urzędu wniosek o udzielenie zgody na zawarcie umowy w sprawie dzielenia oznaczeń linii co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem wejścia w życie umowy w sprawie dzielenia oznaczeń linii.

2. Zgodnie z ORO.AOC.115 lit. a pkt 2 załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumentację potwierdzającą spełnienie warunku, o którym mowa w ARO.OPS.105 załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE.

3. Prezes Urzędu, po dokonaniu pozytywnej oceny spełnienia przez przewoźnika lotniczego wymagań określonych w ust. 2, zawiadamia go pisemnie o udzieleniu zgody na zawarcie umowy w sprawie dzielenia oznaczeń linii.

4. W przypadku stwierdzenia, że nie zostały spełnione wymagania, o których mowa w ust. 2, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udzielenia zgody na zawarcie umowy o dzieleniu oznaczeń linii.”;

142) art. 198 otrzymuje brzmienie:

„Art. 198. 1. Taryfy lotnicze stosowane w przewozach lotniczych między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim, z którym zawarto umowę międzynarodową regulującą zasady ustalania taryf lotniczych, są przedstawiane Prezesowi Urzędu do zatwierdzenia na zasadach określonych w tej umowie, jeżeli umowa tak stanowi.

2. Taryfy lotnicze i stawki lotnicze stosowane w przewozach lotniczych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej są ustalane zgodnie z rozporządzeniem nr 1008/2008/WE.

3. Uprawnienia Prezesa Urzędu w przedmiocie kontroli sposobu oferowania i publikowania taryf lotniczych i stawek lotniczych, o których mowa w ust. 2, w zakresie zachowania wymogów określonych w art. 23 rozporządzenia nr 1008/2008/WE nie naruszają uprawnień Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wynikających z przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.”;

143) w art. 201 skreśla się oznaczenie ust. 1 i uchyla się ust. 2 i 3;

144) w art. 201a:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Przewoźnik lotniczy posiadający koncesję udzieloną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wykonujący regularne przewozy lotnicze do, z oraz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany na żądanie Prezesa Urzędu przedstawić mu do wiadomości rozkład lotów, stosowany w przewozach lotniczych do, z oraz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego, wykonujący regularne przewozy lotnicze, jest obowiązany przedstawić Prezesowi Urzędu, przed rozpoczęciem przewozów lotniczych lub przed każdym sezonem rozkładowym, rozkład lotów stosowany w przewozach lotniczych do, z oraz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Urzędu zatwierdza w przypadkach wskazanych w odpowiednich umowach międzynarodowych rozkład lotów z uwzględnieniem postanowień umów międzynarodowych, zgodnie z którymi wykonuje się przewozy lotnicze.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przewoźnik lotniczy, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązany poinformować Prezesa Urzędu o zaprzestaniu wykonywania przewozów lotniczych na określonych trasach.”,

c) dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Do rozkładu lotów, o którym mowa w ust. 2, przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego dołącza kopię dokumentu ubezpieczenia potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z eksploatacją statków powietrznych, przewozem lotniczym pasażerów, towarów lub poczty oraz w stosunku do osób trzecich.

6. Przewoźnik lotniczy z państwa trzeciego może rozpocząć wykonywanie przewozów lotniczych w danym sezonie rozkładowym po zatwierdzeniu rozkładu lotów przez Prezesa Urzędu, jeżeli odpowiednia umowa międzynarodowa wymaga zatwierdzenia. Prezes Urzędu zatwierdza rozkład lotów, zgodnie z postanowieniami umowy międzynarodowej i jeżeli pozytywnie zweryfikował posiadanie przez przewoźnika lotniczego dokumentu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia nr 452/2014/UE, oraz dokumentu ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 5.

7. Doręczenie przewoźnikowi lotniczemu informacji w przedmiocie zatwierdzenia rozkładu lotów następuje w formie pisemnej lub za pomocą telefaksu albo na adres poczty elektronicznej, w przypadku gdy w korespondencji przekazującej rozkład lotów przewoźnik wskaże taki adres do doręczeń. Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje kopię informacji do instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego.”;

145) art. 202 otrzymuje brzmienie:

„Art. 202. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania zezwoleń, o których mowa w art. 193 ust. 1 i 2, z uwzględnieniem zakresu przewozów lotniczych oraz możliwości efektywnego wykorzystania przyznanych praw przewozowych.”;

146) w art. 202b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku braku możliwości przekazania lub odebrania informacji w formie elektronicznej przewoźnik lotniczy przekazuje ją telefaksem w terminie, o którym mowa w ust. 1.”;

147) dział Xa „Ochrona praw pasażerów” otrzymuje brzmienie:

„Dział Xa

Ochrona praw pasażerów

Rozdział 1

Postępowanie w sprawach pozasądowego rozwiązywania sporów pasażerskich

Art. 205a. 1. Przy Prezesie Urzędu działa Rzecznik Praw Pasażerów prowadzący postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów pasażerskich między pasażerem a:

- 1) przewoźnikiem lotniczym – w zakresie roszczeń majątkowych wynikających z przepisów rozporządzenia nr 261/2004/WE,
- 2) przewoźnikiem lotniczym, organizatorem turystyki albo sprzedawcą biletów – w zakresie roszczeń majątkowych wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2111/2005/WE

– w przypadku lotów wykonywanych z lotnisk znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz lotów z krajów trzecich na te lotniska, obsługiwanych przez wspólnotowych przewoźników lotniczych.

2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, Rzecznik Praw Pasażerów jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823) oraz osobą prowadzącą to postępowanie w rozumieniu tej ustawy.

3. Rzecznika Praw Pasażera wyznacza Prezes Urzędu na okres 5 lat spośród pracowników Urzędu, którzy:

- 1) są członkami korpusu służby cywilnej;
- 2) posiadają wyższe wykształcenie;
- 3) posiadają wiedzę w zakresie praw pasażerów w transporcie lotniczym;
- 4) posiadają co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z ochroną praw pasażera lub konsumenta.

4. Rzecznik Praw Pasażera wykonuje swoje zadania przy pomocy zespołu, którego członkowie są pracownikami Urzędu i spełniają wymagania określone w ust. 3.

5. Rzecznik Praw Pasażera pisemnie upoważnia członka zespołu do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów pasażerskich. Upoważniony członek zespołu jest osobą prowadzącą postępowanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Upoważnienie jest udzielane na okres 3 lat.

6. Prezes Urzędu cofa wyznaczenie Rzecznika Praw Pasażera przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji;
- 2) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 3) stwierdzenia niespełnienia wymagań określonych w ust. 3;
- 4) złożenia rezygnacji.

7. Rzecznik Praw Pasażera cofa upoważnienie, o którym mowa w ust. 5, przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji;
- 2) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 3) stwierdzenia niespełnienia wymagań określonych w ust. 3;
- 4) złożenia rezygnacji.

8. Datą wszczęcia postępowania, o którym mowa w ust. 1, jest dzień doręczenia Rzecznikowi Praw Pasażera skargi pasażera, obejmującej co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, wniesionej nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia złożenia reklamacji u:

- 1) przewoźnika lotniczego – w przypadku rozporządzenia nr 261/2004/WE;
- 2) przewoźnika lotniczego, organizatora turystyki albo sprzedawcy biletów – w przypadku rozporządzenia nr 2111/2005/WE.

9. Skargę wnosi się w postaci papierowej na adres Urzędu albo w postaci elektronicznej za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) albo zamieszczonego na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu formularza kontaktowego dedykowanego do składania skarg pasażera.

10. Skarga pasażera zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę stron sporu;
- 2) miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz adres korespondencyjny stron sporu;
- 3) datę urodzenia pasażera;
- 4) wskazanie, czy lot był bezpośrednio związany z działalnością gospodarczą lub zawodową pasażera;
- 5) opis okoliczności uzasadniających żądanie.

11. Skarga pasażera może być wniesiona w języku polskim lub angielskim. Do skargi pasażera należy dołączyć co najmniej:

- 1) kopię reklamacji złożonej u przewoźnika lotniczego, organizatora turystyki albo sprzedawcy biletów;
- 2) kopię odpowiedzi na reklamację, o której mowa w pkt 1, albo oświadczenie, że nie została ona udzielona w terminie 30 dni od dnia złożenia reklamacji;
- 3) kopię potwierdzonej rezerwacji w rozumieniu art. 2 lit. g rozporządzenia nr 261/2004/WE, na dany lot.

12. Rzecznik Praw Pasażera może wezwać do uzupełnienia skargi pasażera o dane lub dokumenty niezbędne do rozpatrzenia sporu, potwierdzające informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 8 i 10, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin. Jeżeli skarga pasażera nie została uzupełniona w wyznaczonym terminie, pozostawia się ją bez rozpoznania. W wezwaniu zawiera się pouczenie o skutkach niezachowania terminu.

13. W przypadku gdy skarga pasażera dotyczy lotów innych niż określone w ust. 1, Rzecznik Praw Pasażera pozostawia skargę bez rozpoznania i niezwłocznie informuje pasażera o organie lub podmiocie właściwym do rozpatrzenia skargi.

14. Zadaniem Rzecznika Praw Pasażera jest umożliwienie zbliżenia stanowisk stron postępowania, o którym mowa w ust. 1, w celu rozwiązania przez nie sporu w terminie nie dłuższym niż 90 dni kalendarzowych od dnia otrzymania przez Rzecznika Praw Pasażera kompletnej skargi pasażera. Termin ten może zostać przedłużony na zgodny wniosek stron postępowania.

15. Skargę pasażera pozostawia się bez rozpoznania, w przypadku gdy upłynął rok od dnia, w którym lot będący przedmiotem skargi został wykonany albo miał być wykonany. O pozostawieniu skargi pasażera bez rozpoznania informuje się skarżącego.

16. Rzecznik Praw Pasażera kończy postępowanie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) przewoźnik lotniczy lub organizator turystyki nie wyrazi zgody na udział w tym postępowaniu albo nie udzieli odpowiedzi w terminie 21 dni od dnia otrzymania pisma Rzecznika Praw Pasażerów informującego o wszczęciu postępowania,
 - 2) nie dojdzie do rozwiązania sporu w terminie, o którym mowa w ust. 14
- o czym informuje strony sporu.

17. Rzecznik Praw Pasażera odmawia prowadzenia postępowania, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) skarga pasażera została ponownie złożona w tej samej sprawie do Rzecznika Praw Pasażera;
- 2) sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami jest w toku albo została już rozpatrzona przez podmiot uprawniony, o którym mowa w ustawie z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, inny właściwy podmiot albo sąd;
- 3) skarga pasażera służy spowodowaniu uciążliwości dla przewoźnika lotniczego lub organizatora turystyki.

18. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że spór może być prowadzony pomiędzy przedsiębiorcami.

Rozdział 2

Nadzór w zakresie praw pasażerów

Art. 205b. 1. Prezes Urzędu sprawuje nadzór nad przestrzeganiem:

- 1) rozporządzenia nr 261/2004/WE – przez przewoźników lotniczych,
- 2) rozporządzenia nr 2111/2005/WE – przez przewoźników lotniczych, organizatorów turystyki i sprzedawców biletów,
- 3) rozporządzenia nr 1107/2006/WE – przez przewoźników lotniczych, zarządzających lotniskami i organizatorów turystyki

– zwanych dalej „podmiotami nadzorowanymi”.

2. Prezes Urzędu przeprowadza postępowanie nadzorcze w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, także na pisemny wniosek Rzecznika Praw Pasażera wskazujący zaistnienie uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu prowadzi kontrole, o których mowa w dziale II rozdziale 3, oraz może żądać udzielenia informacji dla wyjaśnienia przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 1.

4. Informacje mogą być przekazywane w języku polskim lub angielskim. Informacje przekazywane w innym języku powinny zostać przetłumaczone przez podmiot nadzorowany na język polski albo angielski, na wniosek Prezesa Urzędu.

5. W przypadku nieprzedstawienia żądanych informacji we wskazanym przez Prezesa Urzędu terminie przyjmuje się, że doszło do naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1.

6. Prezes Urzędu powiadamia na piśmie podmiot nadzorowany o wynikach nadzoru, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości:

- 1) wskazuje ich zakres i wyznacza termin do ich usunięcia – w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia nr 1107/2006/WE;
- 2) wskazuje ich zakres i poucza o treści art. 209uf – w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia nr 261/2006/WE lub rozporządzenia nr 2111/2005/WE.

7. Podmiot nadzorowany, w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o wynikach nadzoru, może zgłosić Prezesa Urzędu pisemnie zastrzeżenia w tym zakresie wraz z uzasadnieniem.

8. W przypadku uchybienia terminu, o którym mowa w ust. 7, Prezes Urzędu przywraca termin na wniosek podmiotu nadzorowanego złożony w terminie 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, jeżeli podmiot ten uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Jednocześnie ze złożeniem wniosku należy zgłosić zastrzeżenia, o których mowa w ust. 7.

9. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Prezes Urzędu dokonuje ich analizy i, jeżeli jest to uzasadnione wynikami dokonanej analizy, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia pisemną informację o wynikach nadzoru.

10. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, Prezes Urzędu informuje o tym podmiot nadzorowany na piśmie.

11. W terminie 3 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego do usunięcia nieprawidłowości podmiot nadzorowany informuje pisemnie Prezesa Urzędu o sposobie usunięcia nieprawidłowości.

12. W przypadku nieprzedstawienia informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości w terminie, o którym mowa w ust. 11, przyjmuje się, że nieprawidłowości nie zostały usunięte.

Rozdział 3

Dochodzenie roszczeń

Art. 205c. 1. Dochodzenie roszczeń majątkowych wynikających z przepisów:

- 1) rozporządzenia nr 261/2004/WE,
- 2) rozporządzenia nr 2111/2005/WE

– przysługuje pasażerowi po wyczerpaniu postępowania reklamacyjnego.

2. Postępowanie reklamacyjne uważa się za wyczerpane w przypadku, gdy przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów rozpatrzył reklamację albo upłynął termin do jej rozpatrzenia. Reklamacja powinna być rozpatrzona w terminie 30 dni od dnia jej złożenia.

3. Reklamację składa się w formie pisemnej albo elektronicznej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

4. Jeżeli przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów zapewnia możliwość złożenia reklamacji drogą elektroniczną, pasażer może także złożyć reklamację w formie dokumentowej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego za pośrednictwem poczty elektronicznej lub formularza elektronicznego zamieszczonego na stronie internetowej tego przewoźnika lotniczego, organizatora turystyki albo sprzedawcy biletów.

5. Przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów ma obowiązek niezwłocznie przesłać pasażerowi na trwałym nośniku informacji potwierdzenie otrzymania reklamacji złożonej w sposób, o którym mowa w ust. 4.

6. Przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów przekazuje pasażerowi odpowiedź na reklamację w formie, w jakiej reklamacja została złożona. Jeżeli przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów nie udzielił odpowiedzi na reklamację w terminie, o którym mowa w ust. 2, uważa się, że uznał reklamację.

7. Roszczenia majątkowe pasażerów wynikające z przepisów, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem 1 roku od dnia wykonania przewozu, a w przypadku gdy przewóz nie został wykonany – od dnia, w którym miał być wykonany.

8. Bieg przedawnienia roszczeń majątkowych zawiesza się na okres od dnia złożenia reklamacji do dnia udzielenia na nią odpowiedzi albo do dnia, w którym upłynął termin na jej rozpatrzenie.”;

148) w art. 209:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Organizacja szkoląca do specjalności, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 4 i 4a oraz w art. 95 ust. 2 pkt 8 i 9, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z prowadzoną działalnością, którego równowartość w złotych, w odniesieniu do jednego zdarzenia, wynosi 50 000 SDR. Obowiązek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powstaje najpóźniej na dzień przed rozpoczęciem działalności szkoleniowej tej organizacji.”;

- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1–5, ustala się na podstawie polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia.”;

149) art. 209a i art. 209b otrzymują brzmienie:

„Art. 209a. 1. Podmiot, który nie usunął niezgodności w wykonywaniu obowiązków określonych w przepisach rozporządzenia nr 2015/1998/UE albo rozporządzenia nr 300/2008/WE, stwierdzonych w ramach kontroli, o której mowa w art. 29b ust. 7, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 do 50 000 zł.

2. Wykaz naruszeń obowiązków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 209b. Podmiot nadzorowany:

- 1) wobec którego na podstawie informacji lub dokumentów uzyskanych w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 205b ust. 1, stwierdzono rażące naruszenie przepisów prawa Unii Europejskiej, o których mowa w art. 205b ust. 1, lub
- 2) który nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 205b ust. 1, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu

– podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.”;

150) w art. 209c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto działa z naruszeniem obowiązków lub warunków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 255/2010/UE, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 do 50 000 zł.”;

151) art. 209e otrzymuje brzmienie:

„Art. 209e. 1. Podmiot, który co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy w odniesieniu do tego samego przepisu narusza obowiązki określone w przepisach rozporządzenia nr 1321/2014/UE lub rozporządzenia nr 748/2012/UE, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

2. Wykaz naruszeń obowiązków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 4 do ustawy.”;

152) w art. 209g wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego, który nie przedstawi w terminie określonym w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 95/93/WE albo w terminie określonym przez Prezesa Urzędu w żądaniu, o którym mowa w art. 68 ust. 3 pkt 8, dokumentów stanowiących analizę przepustowości lotniska, o której mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 95/93/WE, podlega karze pieniężnej w wysokości zależnej od kodu referencyjnego lotniska.”;

153) w art. 209l pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) służb żeglugi powietrznej za naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 9 załącznika nr 1 do rozporządzenia nr 1035/2011/UE”;

154) w art. 209n:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przewoźnik lotniczy wykonujący przewóz lotniczy bez zezwolenia, o którym mowa w art. 193 ust. 1 lub 2, lub upoważnienia, o którym mowa w art. 191 ust. 2 lub 5, podlega karze pieniężnej w wysokości zależnej od podmiotu wykonującego przewóz.”;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) 20 000 zł w przypadku przewoźnika lotniczego z państwa trzeciego.”;

155) art. 209p otrzymuje brzmienie:

„Art. 209p. Użytkownik statku powietrznego, który działa z naruszeniem obowiązków dotyczących bezpiecznej eksploatacji statków powietrznych, podlega karze pieniężnej w zakresie określonym w załączniku nr 5 do ustawy.”;

156) art. 209s i art. 209t otrzymują brzmienie:

„Art. 209s. Kto wykonuje działalność w lotnictwie cywilnym bez:

- 1) ważnego certyfikatu, o którym mowa w art. 160 ust. 1,
- 2) wykazu zatwierdzeń szczególnych, zgłoszenia wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłoszenia wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka

– podlega karze w wysokości do 20 000 zł.

Art. 209t. Kto wykonuje działalność w lotnictwie cywilnym z przekroczeniem uprawnień wynikających z posiadanego certyfikatu, o którym mowa w art. 160 ust. 1, wykazu zatwierdzeń szczególnych, zgłoszenia wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłoszenia wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, podlega karze do 10 000 zł.”;

157) po art. 209uc dodaje się art. 209ud–209um w brzmieniu:

„Art. 209ud. 1. Użytkownik statku powietrznego, który celowo i co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w odniesieniu do tego samego portu lotniczego, wykonuje operacje lotnicze w terminach znacznie różniących się od przydzielonych czasów na start lub lądowanie, bez uzyskania przydzielonych czasów na start lub lądowanie lub wykorzystuje czasy na start lub lądowanie w sposób znacznie różniący się od sposobu wskazanego w chwili przydzielenia, gdy powoduje to zakłócenia w porcie lotniczym lub operacjach lotniczych, podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wymierza po uzyskaniu od koordynatora zawiadomienia o naruszeniu, o którym mowa w ust. 1.

3. Do zawiadomienia koordynator dołącza dokumenty potwierdzające naruszenie wraz z opisem naruszenia, o którym mowa w ust. 1. Wymierzając karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu bierze pod uwagę stopień szkodliwości naruszenia w stosunku do operacji wykonywanych przez innych użytkowników lotniska oraz liczbę naruszeń, których dopuścił się użytkownik statku powietrznego.

Art. 209ue. Członek personelu lotniczego będący posiadaczem licencji wydanej zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 1178/2011/UE, który wbrew obowiązкови, o którym mowa w FCL.070 lit. b załącznika I Część FCL do rozporządzenia nr 1178/2011/UE, nie zwrócił Prezesowi Urzędu zawieszanej albo cofniętej licencji, podlega karze pieniężnej w wysokości 750 zł.

Art. 209uf. Podmiot inny niż wskazany w art. 28 ust. 5a i 5b, który nie usunął stwierdzonych nieprawidłowości w terminie określonym w protokole kontroli, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1000 do 10 000 zł.

Art. 209ug. Użytkownik statku powietrznego użytkujący go na podstawie umowy, o której mowa w art. 41 ust. 1, bez zatwierdzenia, o którym mowa w art. 41, podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł.

Art. 209uh. Podmiot posiadający certyfikat, podmiot, o którym mowa w art. 163c, albo podmiot, o którym mowa w art. 163d, w razie bezskutecznego upływu terminu do przywrócenia stanu zgodnego z przepisami prawa, o którym mowa w art. 161 ust. 5, podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł.

Art. 209ui. Podmiot prowadzący działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, który wbrew przepisom art. 135e ust. 1 pociągnął swojego pracownika do odpowiedzialności z tytułu naruszenia, niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, o których mowa w przepisach Kodeksu pracy, albo wbrew przepisom art. 135e ust. 2 pociągnął osobę wykonującą dla niego czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej do odpowiedzialności z tytułu niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania z tytułu umowy wzajemnej, w związku ze zgłoszeniem zdarzenia w ramach obowiązkowego lub dobrowolnego systemu zgłaszania zdarzeń, o których mowa w rozporządzeniu nr 376/2014/UE, podlega karze pieniężnej w wysokości 25 000 zł.

Art. 209uj. Członek załogi statku powietrznego, który podejmując się wykonywania czynności dla więcej niż jednego podmiotu, narusza obowiązki wynikające z przepisów CAT.GEN.MPA.100 lit. b pkt 4 i 5 załącznika IV, lub NCC.GEN.105 lit. f załącznika VI lub SPO.GEN.105 lit. f załącznika VIII do rozporządzenia nr 965/2012/UE, podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł za każde stwierdzone naruszenie w zależności od liczby godzin przekroczenia limitów czasu pracy.

Art. 209uk. 1. Zarządzający lotniskiem, który narusza obowiązki wynikające z rozporządzenia nr 139/2014/UE, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 do 20 000 zł.

2. Wykaz obowiązków i warunków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 5a do ustawy.

Art. 209ul. Podmiot, który nie usunął niezgodności stwierdzonych w ramach kontroli, o której mowa w art. 29b ust. 7, dotyczących wykonania obowiązków określonych w art. 188e ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości do 5000 zł.

Art. 209um. 1. Przewoźnik lotniczy, który narusza obowiązki lub warunki wynikające z przepisów art. 23 rozporządzenia nr 1008/2008/WE, podlega karze pieniężnej w wysokości do 20 000 zł.

2. Wykaz naruszeń obowiązków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 5b do ustawy.”;

158) art. 209w otrzymuje brzmienie:

„Art. 209w. 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 209a–209um, nakłada Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej.

2. Nakładając kary pieniężne, o których mowa w art. 209a ust. 2, art. 209b, art. 209c ust. 2 w zakresie naruszeń, o których mowa w pkt 3.2–3.6, 3.9 i 3.10 załącznika nr 3 do ustawy, art. 209e, art. 209f, art. 209l, art. 209m, art. 209ua–209uf, art. 209ul lub art. 209um, Prezes Urzędu bierze pod uwagę:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa;
- 2) częstotliwość niedopełniania w przeszłości obowiązku albo naruszania zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu, w następstwie którego ma być nałożona kara;
- 3) stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa;
- 4) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa;
- 5) wielkość przedsiębiorstwa.

3. Nakładając kary pieniężne, o których mowa w art. 209s, art. 209t i art. 209uj, Prezes Urzędu bierze pod uwagę przesłanki określone w ust. 2 pkt 1 i 5.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia, o którym mowa w art. 209h albo art. 209m, Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, określa zakres naruszenia oraz termin jego usunięcia pod rygorem nałożenia kary pieniężnej określonej w tych przepisach w przypadku nieusunięcia naruszenia w wyznaczonym terminie.”;

159) po art. 209w dodaje się art. 209x i art. 209y w brzmieniu:

„Art. 209x. 1. Zarządzający lotniskiem, który wbrew obowiązkowi określone w art. 68 ust. 4 nie zapewnia fizycznego oddzielenia pasażerów lotów wewnętrznych określonych w art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2016/399/UE od pasażerów innych lotów podlegających odprawie granicznej, podlega karze pieniężnej w wysokości 20 000 zł.

2. Zarządzający lotniskiem, przewoźnik lotniczy oraz agent obsługi naziemnej, który wbrew obowiązkowi określone w art. 68 ust. 5 nie skierował pasażerów do odpowiednich części portu lotniczego, podlega karze pieniężnej w wysokości 20 000 zł.

3. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 i 2, nakłada w drodze decyzji administracyjnej komendant placówki Straży Granicznej właściwy dla miejsca położenia lotniska międzynarodowego, na którym jest utworzone lotnicze przejście graniczne.

Art. 209y. Należności z tytułu kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.”;

160) w art. 210 w ust. 1 uchyla się pkt 8, 14 i 15;

161) w art. 211 w ust. 1:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wbrew art. 87 ust. 1, art. 87¹ ust. 6, 7 i 10 i art. 87² ust. 1 ustawy wznosi przeszkody lotnicze, dopuszcza do ich powstania lub ich nie usuwa lub przeszkód takich nie zgłasza lub nie oznakowuje,”;

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) wbrew art. 87⁴ ust. 1 i art. 87⁶ sady, uprawia, lub dopuszcza do wzrostu drzewa lub krzewu stanowiącego przeszkodę lotniczą lub zasłaniającego świetlne systemy podejścia, dokonuje budowy lub rozbudowy obiektu budowlanego, sprzyjającego występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu lotniczego statków powietrznych, a także hoduje lub wypuszcza ptaki stwarzające zagrożenie dla ruchu statków powietrznych,”;

162) po art. 212 dodaje się art. 212a w brzmieniu:

„Art. 212a. Nie podlega karze za przestępstwa nieumyślne określone w dziale XII ustawy oraz w art. 174 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077) oraz wykroczenia nieumyślne określone w dziale XII ustawy, z wyjątkiem art. 210 ust. 1 pkt 1–3a, zgłaszający zdarzenie lotnicze w ramach obowiązkowego lub dobrowolnego systemu zgłaszania zdarzeń, o których mowa w art. 135a i art. 135c, lub osoba wymieniona w zgłoszeniu, jeżeli o przestępstwie albo o wykroczeniu organy ścigania zostały zawiadomione w związku z tym zgłoszeniem, zanim organy te dowiedziały się o tym przestępstwie lub wykroczeniu.”;

163) załącznik nr 1 do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej ustawy;

164) uchyla się załącznik nr 2 do ustawy;

165) w załączniku nr 4 do ustawy:

a) w części 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„Naruszenie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdolności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania”,

– po pkt 1.2 dodaje się pkt 1.2a i 1.2b w brzmieniu:

”

1.2a	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt M.A. 302 (a), (b), (g) załącznika Nr I	500
1.2b	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt M.A. 303 załącznika Nr I	1000

”

– po pkt 1.4 dodaje się pkt 1.4a w brzmieniu:

”

1.4a	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt M.A. 306 załącznika Nr I	3000
------	--	------

”

b) część 2 otrzymuje brzmienie:

”

2	Naruszenie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdolności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących	
2.1	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.2	od 1000 do 5000
2.2	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.3A	1000
2.3	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.44	od 1000 do 5000
2.4	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.61, 21.A.107, 21.A.120A, 21.A.120B lub 21.A.449	3000
2.5	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.129	5000
2.6	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.165	10 000
2.7	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.177	10 000
2.8	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.181 (a) ppkt 1 i 2	5000
2.9	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.265	10 000
2.10	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.723 (a), (b)	10 000
2.11	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.727	5000
2.12	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 21.A.804 lub 21.A.805 lub 21.A.807	od 1000 do 5000

”

- 166) załącznik nr 5 do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej ustawy;
- 167) po załączniku nr 5 do ustawy dodaje się załącznik nr 5a i załącznik nr 5b do ustawy w brzmieniu określonym odpowiednio w załączniku nr 3 i załączniku nr 4 do niniejszej ustawy;
- 168) w załączniku nr 6 do ustawy wprowadza się następujące zmiany:
- a) w „Objaśnieniach terminów użytych w załączniku”:
 - po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) certyfikacie ATO (Approved Training Organization) – należy przez to rozumieć certyfikat podmiotu prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie lotnictwa cywilnego upoważniający do prowadzenia szkolenia członków personelu lotniczego wchodzącego w skład załóg statków powietrznych, z wyjątkiem specjalności, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1 lit. j, k, r oraz s ustawy;”;
 - uchyla się pkt 6,
 - dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) certyfikacie ATCO TO (ATCO TO – Air Traffic Controller Training Organisation) – należy przez to rozumieć certyfikat organizacji szkolącej kontrolerów ruchu lotniczego potwierdzający zdolność podmiotu do prowadzenia szkolenia kontrolerów ruchu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt 4 i 4a ustawy, w zakresie wymaganym do uzyskania licencji oraz wpisywanych do niej uprawnień;

6b) certyfikacie FISP TO (FISP TO – Flight Information Service Personnel Training Organisation) – należy przez to rozumieć certyfikat organizacji szkolącej personel służb informacji powietrznej potwierdzający zdolność podmiotu do prowadzenia szkolenia personelu służb informacji powietrznej, o którym mowa w art. 95 ust. 2 pkt 8 i 9 ustawy, w zakresie wymaganym do uzyskania świadectwa kwalifikacji oraz wpisywanych do niego uprawnień;”;
 - pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) certyfikacie CTO (Certified Training Organization) – należy przez to rozumieć certyfikat podmiotu prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie lotnictwa cywilnego upoważniający do prowadzenia szkolenia członków personelu lotniczego w zakresie wymaganym do uzyskania licencji pilota wiatrakowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, dyspozytora lotniczego lub uprawnień wpisywanych do tych licencji;

8) certyfikacie FSTD (Flight Simulation Training Device) – należy przez to rozumieć certyfikat kwalifikacji szkoleniowego urządzenia symulacji lotów, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiającym wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;”;
 - uchyla się pkt 9 i 12,
 - pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) licencji Part-66 – należy przez to rozumieć licencję na obsługę techniczną statku powietrznego, wydaną zgodnie z załącznikiem III Część 66 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania;”;
 - pkt 18–23 otrzymują brzmienie:

„18) Part-21 – należy przez to rozumieć część 21 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących;

19) Part-66 – należy przez to rozumieć Część 66 załącznika III do rozporządzenia nr 1321/2014/UE;

20) Part-145 – należy przez to rozumieć Część 145 załącznika II do rozporządzenia nr 1321/2014/UE;

21) Part-147 – należy przez to rozumieć Część 147 załącznika IV do rozporządzenia nr 1321/2014/UE;

22) Part M/F – należy przez to rozumieć Część M podsekcję F załącznika I do rozporządzenia nr 1321/2014/UE;

23) Part M/G – należy przez to rozumieć Część M podsekcję G załącznika I do rozporządzenia nr 1321/2014/UE;”;

– po pkt 28 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:

„28a) rozporządzeniu nr 965/2012/UE – należy przez to rozumieć rozporządzenie Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;”;

– w pkt 33 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 34–39,

b) w tabeli nr 1:

– w części I w podczęści 1.2.:

– – ust. 5 otrzymuje brzmienie:

”

5. Rozpatrzenie wniosku o wydanie upoważnienia na wykonywanie przewozów lotniczych na określonych trasach lub obszarach polskiemu przewoźnikowi lotniczemu lub przewoźnikowi lotniczemu posiadającemu koncesję udzieloną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym	2093
--	------

”

– – uchyla się ust. 6,

– – ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

”

7. Rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przez przewoźnika lotniczego z państwa trzeciego przewozów lotniczych do, z lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:	
1) regularnych (zezwolenie eksploatacyjne)	20 927
2) nieregularnych (10 lub więcej nieregularnych lotów handlowych w jednym sezonie rozkładowym – zezwolenie ogólne)	15 695
8. Rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia pojedynczego na wykonywanie przez przewoźnika lotniczego z państwa trzeciego przewozów lotniczych do, z lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	0

”

– – ust. 10 otrzymuje brzmienie:

”

10. Rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia pojedynczego na wykonanie dziesiątego lub kolejnych nieregularnych lotów handlowych, obejmujących lądowanie handlowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w danym sezonie rozkładowym dla przewoźnika lotniczego z państwa trzeciego.	15 695
--	--------

”

– w części II:

– – w podczęści 2.1. ust. 3 otrzymuje brzmienie:

”

3. Wpisanie nowego uprawnienia do licencji, o której mowa w ust. 1, za każde uprawnienie, wznowienie ważności uprawnienia lub przywrócenie jego ważności	108
---	-----

”

– – podczęść 2.2. otrzymuje brzmienie:

”

2.2. Licencje i świadectwa kwalifikacji pozostałych członków personelu lotniczego	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Wydanie licencji po raz pierwszy lub jej przywrócenie dla: 1) pilota samolotowego rekreacyjnego, pilota samolotowego turystycznego, pilota śmigłowcowego rekreacyjnego, pilota śmigłowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego, pilota balonowego rekreacyjnego, pilota balonowego, pilota szybowcowego rekreacyjnego, pilota szybowcowego, pilota sterowcowego 2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego 3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	66 108 215
2. Każde następne wydanie licencji: 1) pilota samolotowego rekreacyjnego, pilota samolotowego turystycznego, pilota śmigłowcowego rekreacyjnego, pilota śmigłowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego, pilota balonowego rekreacyjnego, pilota balonowego, pilota szybowcowego rekreacyjnego, pilota sterowcowego 2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego 3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego, dyspozytora lotniczego	44 108 162
3. Wpisanie nowego uprawnienia do licencji za każde uzyskane uprawnienie, wznowienie ważności uprawnienia, przywrócenie ważności uprawnienia: 1) pilota balonowego rekreacyjnego, pilota balonowego, pilota szybowcowego rekreacyjnego, pilota szybowcowego 2) pilota samolotowego rekreacyjnego, pilota samolotowego turystycznego, pilota śmigłowcowego rekreacyjnego, pilota śmigłowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego, pilota sterowcowego 3) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego 4) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	44 44 108 215

4. Uznanie licencji wydanej przez właściwy organ obcego państwa: 1) pilota samolotowego rekreacyjnego, pilota samolotowego turystycznego, pilota śmigłowcowego rekreacyjnego, pilota śmigłowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego, pilota balonowego rekreacyjnego, pilota balonowego, pilota szybowcowego rekreacyjnego, pilota szybowcowego turystycznego, pilota sterowcowego 2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego 3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	108 1068 1603
5. Wydanie duplikatu licencji, o której mowa w ust. 1, lub wprowadzenie do niej zmian danych adresowych	44
6. Wydanie świadectwa kwalifikacji po raz pierwszy lub jego przywrócenie dla: 1) pilota lotni, pilota paralotni, pilota motolotni, pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, skoczka spadochronowego, operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe 2) informatora służby informacji powietrznej lub informatora lotniskowej służby informacji powietrznej	44 44
7. Każde następne wydanie świadectwa kwalifikacji dla: 1) pilota lotni, pilota paralotni, pilota motolotni, pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, skoczka spadochronowego, operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe 2) informatora służby informacji powietrznej lub informatora lotniskowej służby informacji powietrznej	44 44
8. Wpisanie nowego uprawnienia do świadectwa kwalifikacji, za każde uzyskane uprawnienie, wznowienie ważności uprawnienia, przywrócenie ważności uprawnienia	43
9. Uznanie świadectwa kwalifikacji wydanego przez właściwy organ obcego państwa	108
10. Wydanie duplikatu świadectwa kwalifikacji lub wprowadzenie do niego zmian danych adresowych	44

– w części III:

– – podczęść 3.1. otrzymuje brzmienie:

”

3.1. Certyfikacja podmiotów w zakresie szkolenia lotniczego	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu ATO lub CTO po raz pierwszy lub wznowienie ważności certyfikatu CTO nieważnego dłużej niż 12 miesięcy w zakresie:	Opłata podstawowa 449 zwiększona o opłatę za poszczególne wskazane specjalności
1) pilot samolotowy rekreacyjny	148
2) pilot samolotowy turystyczny	151
3) pilot samolotowy zawodowy	300
4) pilot samolotowy liniowy	748
5) pilot śmigłowcowy rekreacyjny	148
6) pilot śmigłowcowy turystyczny	151
7) pilot śmigłowcowy zawodowy	300
8) pilot śmigłowcowy liniowy	748
9) pilot wiatrakowcowy turystyczny	151
10) pilot wiatrakowcowy zawodowy	449
11) pilot sterowcowy turystyczny	151
12) pilot sterowcowy zawodowy	300
13) pilot balonowy rekreacyjny	148
14) pilot balonowy	151
15) pilot szybowcowy rekreacyjny	148
16) pilot szybowcowy	151
17) nawigator lotniczy	300
18) mechanik pokładowy	300
19) pilot ultralekkiego statku powietrznego	151
20) pilot wiatrakowca ultralekkiego	151
21) pilot motolotni	151
22) instruktor	300

2. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu CTO, ATCO TO lub FISP TO w zakresie wymaganym dla uzyskania licencji lotniczej lub wznowienie ważności certyfikatu nieważnego dłużej niż 12 miesięcy w zakresie: 1) kontroler ruchu lotniczego 2) dyspozytor lotniczy 3) informator służby informacji powietrznej 4) praktykant-kontroler ruchu lotniczego	Oплата podstawowa 300 zwiększona o opłatę za poszczególne specyfikacje 748 449 449 748
3. Przeprowadzenie procesu certyfikacji na rozszerzenie zakresu certyfikatu ATO, CTO, ATCO TO lub FISP TO i wydanie nowego certyfikatu w zakresie: 1) pilot samolotowy rekreacyjny 2) pilot samolotowy turystyczny 3) pilot samolotowy zawodowy 4) pilot samolotowy liniowy 5) pilot śmigłowcowy rekreacyjny 6) pilot śmigłowcowy turystyczny 7) pilot śmigłowcowy zawodowy 8) pilot śmigłowcowy liniowy 9) pilot wiatrakowcowy turystyczny 10) pilot wiatrakowcowy zawodowy 11) pilot sterowcowy turystyczny 12) pilot sterowcowy zawodowy 13) pilot balonowy rekreacyjny 14) pilot balonowy 15) pilot szybowcowy rekreacyjny 16) pilot szybowcowy 17) nawigator lotniczy 18) mechanik pokładowy 19) kontroler ruchu lotniczego 20) dyspozytor lotniczy 21) informator służby informacji powietrznej	Oплата podstawowa 162 zwiększona o opłatę za poszczególne wskazane specjalności 108 108 269 535 108 108 269 535 108 428 108 269 108 108 108 108 162 162 696 535 428

22)	praktykant-kontroler ruchu lotniczego	696
23)	pilot ultralekkiego statku powietrznego	108
24)	pilot wiatrakowca ultralekkiego	108
25)	pilot motolotni	108
26)	instruktor	215
27)	informator lotniskowej służby informacji powietrznej	428
4.	Przeprowadzenie procesu uznania certyfikatu organizacji szkoleniowej lotniczej albo dokumentu równoważnego wydanego przez inne państwo na podstawie wymagań ICAO w zakresie:	Oплата podstawowa 5337 zwiększona o opłatę za poszczególne specjalności
1)	pilota paralotni, pilota lotni, uprawnienia na klasę samolotów jednosilnikowych, uprawnienia do wykonywania lotów nocnych VFR, uprawnienia na motoszybowiec, uprawnienia na klasę balonu, uprawnienia do wykonywania lotów z napędem, uprawnienia do wykonywania lotów na motoparalotni	108 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
2)	pilota samolotowego, pilota sterowcowego, pilota ultralekkiego statku powietrznego, pilota śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 600 kg, pilota wiatrakowca ultralekkiego, pilota motolotni, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego	215 za każdą wskazaną specjalność
3)	uprawnienia do lotów z pasażerem, uprawnienia do zarobkowego wykonywania czynności dowódcy balonu wolnego na gaz, uprawnienia do zarobkowego wykonywania czynności dowódcy balonu wolnego na ogrzane powietrze	322 za każde wskazane uprawnienie
4)	specjalności nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, radiooperatora pokładowego, uprawnienia na klasę samolotów wielosilnikowych	428 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
5)	specjalności instruktora	535 za każde wskazane uprawnienie
6)	uprawnienia do lotów IFR, uprawnienia pilota doświadczalnego	748 za każde wskazane uprawnienie
7)	specjalności pilota zawodowego, uprawnienia na typ samolotu z załogą jednoosobową (wpisywany do licencji), uprawnienia na typ śmigłowca jednosilnikowy z załogą jednoosobową	855 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
8)	specjalności pilota liniowego, informatora służby informacji powietrznej, informatora lotniskowej służby informacji powietrznej, dyspozytora lotniczego, uprawnienia na typ śmigłowca wielosilnikowy z załogą jednoosobową	1603 za każdą specjalność lub uprawnienie
9)	specjalności praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego i kontrolera ruchu lotniczego	2135
10)	uprawnienia na typ samolotu z załogą wieloosobową, uprawnienia na typ śmigłowca z załogą wieloosobową	3202 za każdą specjalność lub uprawnienie

5. Przeprowadzenie procesu certyfikacji urządzenia do szkolenia lotniczego i wydanie certyfikatu po raz pierwszy albo przywrócenie ważności certyfikatu dla: 1) BITD 2) FNPT 3) FTD 4) FFS	535 535 855 855
6. Przeprowadzanie procesu certyfikacji na rozszerzenie zakresu certyfikatu FTD dla wszystkich uprawnień lub specjalności	2135
7. Wydanie certyfikatu kwalifikacji szkoleniowego urządzenia symulacji lotu (FSTD)	535 za każde zatwierdzenie
8. Przeprowadzenie procesu certyfikacji MTO Part-147 po raz pierwszy i wydanie certyfikatu zatwierdzenia albo przywrócenie jego ważności w zakresie do prowadzenia szkoleń podstawowych i egzaminowania, za każdą kategorię lub podkategorię: 1) B1.1, B1.3, B2 2) B1.2, B1.4 3) inne kategorie lub podkategorie	748 642 535
9. Przeprowadzenie procesu certyfikacji MTO Part-147 po raz pierwszy i wydanie certyfikatu zatwierdzenia albo przywrócenie jego ważności w zakresie do prowadzenia szkoleń i egzaminowania, za każdy typ statku powietrznego w poszczególnych kategoriach lub podkategoriach: 1) B1.1, B1.3, B2 2) B1.2, B1.4 3) inne kategorie lub podkategorie	375 322 269
10. Przeprowadzanie procesu certyfikacji MTO Part-147 po raz pierwszy i wydanie certyfikatu zatwierdzenia albo przywrócenie jego ważności w zakresie do prowadzenia egzaminów, za każdy typ statku powietrznego w poszczególnych kategoriach lub podkategoriach: 1) B1.2, B1.4 2) innych kategoriach	647 535
11. Przeprowadzenie procesu certyfikacji MTO w zakresie obsługi technicznej statków powietrznych innych niż samoloty i śmigłowce oraz samolotów i śmigłowców, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia nr 2018/1139/UE, i wydanie certyfikatu na: 1) statek powietrzny jako całość 2) płatowiec 3) silnik 4) awionikę	opłata podstawowa 322 zwiększona o opłatę za każdą specjalność 535 269 269 269

12.	Rozszerzenie zakresu certyfikatu MTO Part-147:	
1)	za każdą kategorię	215
2)	za każdy typ statku powietrznego:	
a)	szkolenie i egzaminowanie	428
b)	egzaminowanie	322
13.	Rozszerzenie zakresu certyfikatu MTO	322
14.	Wpisanie do rejestru podmiotów szkolących i wydanie zaświadczenia o wpisie	162
15.	Rozszerzenie wpisu do rejestru podmiotów szkolących i wydanie zaświadczenia o wpisie	108
16.	Przeprowadzenie procesu zaliczenia wiedzy i kwalifikacji lotniczych do egzaminów z modułów Part-66 za każdą kategorię i podkategorię licencji Part-66	50

”

-- w podczęści 3.4.:

--- w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

”

2) szybowce	55
-------------	----

”

--- ust. 6 otrzymuje brzmienie:

”

6. Wydanie duplikatu dokumentów, o których mowa w ust. 1–5 i 7	55
---	----

”

--- dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

”

7.	Wydanie zezwolenia na wykonanie lotu przez statek powietrzny niemający ważnego świadectwa zdatności do lotu o maksymalnej masie startowej (MTOM):	
1)	do 1000 kg	100
2)	od 1000 kg do 5700 kg	300
3)	od 5700 kg do 20 000 kg	1000
4)	powyżej 20 000 kg	3000
8.	Zatwierdzenie personelu przeglądu zdatności do lotu statku powietrznego wykonującego przeglądy zdatności do lotu na podstawie rozporządzenia nr 1321/2014/UE pkt M.A.901 (g)	300

”

-- w podczęści 3.6.:

--- dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

”

3. Rozszerzenie zakresu certyfikatu AMO o nową kategorię	Stawka jak w ust. 1 w zakresie dodanych kategorii
4. Rozszerzenie zakresu certyfikatu CAMO o nową kategorię	Stawka jak w ust. 2 w zakresie dodanych kategorii

--- objaśnienie skrótów otrzymuje brzmienie:

”

Kategorie: A1 – samoloty o maksymalnej masie startowej (MTOM) powyżej 5700 kg A2 – samoloty o maksymalnej masie startowej (MTOM) 5700 kg i poniżej A3 – śmigłowce A4 – statki powietrzne inne niż kategoria A1, A2 i A3 B1 – silniki turbinowe B2 – silniki tłokowe B3 – silniki pomocnicze APU
--

-- w podczęści 3.8.:

--- ust. 17 otrzymuje brzmienie:

”

17. Wydanie zgody na odstępstwo od wymogów dotyczących powierzchni ograniczających przeszkody	2670
--	------

--- ust. 21 otrzymuje brzmienie:

”

21. Przeprowadzenie procesu certyfikacji, o którym mowa w ust. 19, przedłużającego ważność uprawnień	50% opłaty określonej w ust. 19
---	---------------------------------

”

– – podczęść 3.9. otrzymuje brzmienie:

»

3.9. Certyfikacja zarobkowego transportu lotniczego oraz wydawanie zatwierdzeń szczególnych (zgodnie z rozporządzeniem nr 965/2012/UE)	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu AOC po raz pierwszy lub wznowienie ważności certyfikatu AOC nieważnego dłużej niż 12 miesięcy:	opłata podstawowa
	5000
	zwiększona o opłatę za
1) przewóz pasażerów i ich bagażu	5000
2) przewóz towarów i poczty	5000
3) przewóz sanitarny i medyczny	5000
2. Przeprowadzenie procesu wznowienia ważności certyfikatu AOC, który był cofnięty, zawieszony nie dłużej niż 12 miesięcy	75% opłaty wyliczonej zgodnie z ust. 1
3. Przeprowadzenie procesu związanego z wydaniem zatwierdzenia szczególnego – dla każdego egzemplarza statku powietrznego:	
1) na operacje przy ograniczonej widzialności (LVO):	
a) kategorii II (CAT II)	2135
b) kategorii IIIA (CAT IIIA)	2135
c) kategorii IIIB (CAT IIIB)	2135
d) kategorii IIIC (CAT IIIC)	4270
e) operacja poza standardem w kategorii II (OTS CAT II)	2000
f) operacja poniżej standardu w kategorii I (LTS CAT I)	2000
g) wykonywanie startów przy ograniczonej widzialności (LVTO)	1068
h) operacja podejścia z wykorzystaniem systemów polepszających widzenie (EVS), dla której wykorzystuje się możliwość wykonywania operacji przy minimach widzialności wzdłuż drogi startowej (RVR) zmniejszonych o nie więcej niż jedną trzecią publikowanych RVR	2000
2) na operacje z określonymi specyfikacjami minimalnych osiągnięć nawigacyjnych (MNPS)	2135
3) na operacje o wydłużonym zasięgu samolotami dwusilnikowymi (ETOPS)	4270
4) na operacje z nawigacją w oparciu o charakterystyki systemów (PBN) – za każdą wpisywaną specyfikację PBN	2000
5) na operacje w przestrzeni powietrznej ze zredukowanymi minimami separacji pionowej (RVSM)	3202
6) na operacje śmigłowcowe z użyciem systemu noktowizyjnego (NVIS)	2000
7) na operacje śmigłowcowe z ładunkiem na zaczepie zewnętrznym (HHO)	2000
8) na każde inne zatwierdzenia szczególne, o których mowa w dodatku II do załącznika II (Part-ARO) rozporządzenia nr 965/2012/UE przypis 20	1000

4. Przeprowadzenie procesu związanego z wydaniem zatwierdzenia szczególnego dla organizacji:	
1) na transport materiałów niebezpiecznych (DG)	4270
2) na upoważnienie do prowadzenia szkoleń personelu pokładowego zgodnie z podczęścią CC (Part-CC) załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE	2000
3) na upoważnienie do wydawania świadectw dopuszczenia do pracy personelu pokładowego zgodnie z podczęścią CC (Part-CC) załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE	2000
4) na operacje śmigłowcowych służb ratownictwa medycznego (HEMS)	5000

”

- uchyla się podczęść 3.10.,
 -- podczęść 3.11. otrzymuje brzmienie:

”

3.11. Certyfikacja obsługi naziemnej w portach lotniczych			
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł		
	Wielkość jednostki organizacyjnej²⁾		
	M	Ś	D
1	2	3	4
1. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu AHAC po raz pierwszy lub po upływie 12 miesięcy od daty wygaśnięcia certyfikatu lub jego zawieszenia w zakresie zaopatrywania statków powietrznych w materiały napędowe	980	2100	3100
2. Przeprowadzenie procesu certyfikacji AHAC w zakresie obsługi towarów niebezpiecznych po raz pierwszy lub wznowienie ważności certyfikatu nieważnego dłużej niż 12 miesięcy (z prawem spedycji drogą lotniczą)	1068	1603	2135

”

- w podczęści 3.13.:
 --- ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

”

1. Dodanie statku powietrznego i związana z tym zmiana w certyfikacie AOC (zgodnie z rozporządzeniem 3922/91/EWG), AWC	W zależności od maksymalnej masy startowej (MTOM) statku powietrznego		
	do 10 ton włącznie		więcej niż 10 ton
	210		524
2. Zmiana w certyfikacie lub specyfikacji AOC (zgodnie z rozporządzeniem 3922/91/EWG), AWC niezwiązana z dodaniem statku powietrznego	Wielkość jednostki organizacyjnej ²⁾		
	M	Ś	D
	108	215	428

”

- uchyla się ust. 7,

— — — po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

”

10a. Wydanie certyfikatu wewnętrznego audytora kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego	200
---	-----

”

— — — ust. 12 otrzymuje brzmienie:

”

12. Wydanie certyfikatu dla lekarza orzecznika medycyny lotniczej	215
--	-----

”

— — — ust. 32 otrzymuje brzmienie:

”

32. Wydanie opinii o możliwości lokalizacji inwestycji ze względu na wysokość zabudowy, o ile przepisy prawa nie nakładają obowiązku zajęcia stanowiska przez Prezesa Urzędu	1068
---	------

”

— — — po ust. 37 dodaje się ust. 38 i 39 w brzmieniu:

”

38. Wyznaczenie unijnego podmiotu zatwierdzającego do spraw ochrony lotnictwa cywilnego	300
39. Przeprowadzenie przez Prezesa Urzędu wizji lokalnej w celu potwierdzenia wdrożenia w ramach zatwierdzenia unijnych środków ochrony lotnictwa w odniesieniu do odpowiednich przewozów ładunków wykonywanych przez przewoźnika lotniczego przewożącego ładunki i pocztę z krajów trzecich oraz do zarejestrowanych agentów z krajów trzecich	20 000

”

— — dodaje się podczęść 3.14. w brzmieniu:

”

3.14. Inne certyfikaty, zaświadczenia, zatwierdzenia oraz dokumenty wydane zgodnie z rozporządzeniem nr 965/2012/UE		
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł	
1	2	
1. Zmiana w certyfikacie AOC, specyfikacjach operacyjnych lub w wykazie zatwierdzeń szczególnych w zakresie wykazu statków powietrznych	W zależności od maksymalnej masy startowej (MTOM) statku powietrznego	
	do 10 ton włącznie	więcej niż 10 ton
	215	535
2. Zmiana w certyfikacie AOC lub specyfikacjach operacyjnych, z wyjątkiem zmian, o których mowa w ust. 1	1000	
3. Zatwierdzenie szkoleniowego urządzenia symulacji lotu (FSTD) do prowadzenia szkoleń i sprawdzeń u posiadacza certyfikatu AOC	1000	

4. Postępowanie w sprawie wydania zwolnienia na podstawie art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1139/UE w zakresie podmiotów objętych rozporządzeniem nr 965/2012/UE	10 674
5. Zatwierdzenie indywidualnego programu określającego czas lotu na podstawie ARO.OPS.235 rozporządzenia nr 965/2012/UE	10 000
6. Zatwierdzenie umowy leasingu statku powietrznego, o której mowa w ARO.OPS.110 albo w ARO.OPS.155 w podczęści OPS załącznika II do rozporządzenia nr 965/2012/UE (dry-lease, wet-lease)	1000
7. Zatwierdzenie w zakresie bezpieczeństwa umowy w sprawie dzielenia oznaczeń linii z przewoźnikiem z państwa trzeciego	1000
8. Przyjęcie zgłoszenia wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym	500
9. Przyjęcie zgłoszenia wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych	500
10. Zgłoszenie zawierające zmiany w zgłoszeniu wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym albo wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych	200
11. Rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka	2000
12. Wniosek o zmianę zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, bez względu na ilość i zakres zmian	1000
13. Zatwierdzenie alternatywnych sposobów spełnienia wymagań	2000
14. Zatwierdzenie listy minimalnego wyposażenia lub zmiany tej listy, bez względu na ilość i zakres zmian	2000

c) w tabeli nr 2 część I otrzymuje brzmienie:

»

Część I Egzamin	
1.1. Egzamin teoretyczny oraz teoretyczno-praktyczny na licencje i świadectwa kwalifikacji oraz uprawnienia do nich wpisywane	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na licencję:	
1) praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego	215
2) pilota samolotowego rekreacyjnego, pilota samolotowego turystycznego, pilota śmigłowcowego rekreacyjnego, pilota śmigłowcowego turystycznego, pilota wiatrakowcowego turystycznego, pilota balonowego rekreacyjnego, pilota balonowego, pilota szybowcowego rekreacyjnego, pilota szybowcowego, mechanika lotniczego obsługi technicznej	322
3) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, dyspozytora lotniczego	428
4) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego	1068
2. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego lub egzaminu teoretyczno-praktycznego kandydata na mechanika lotniczego obsługi technicznej Part-66:	
1) za egzamin z każdego modułu Part-66: od M1 do M17	215
2) za każdy egzamin powtórkowy z niezaliczonego modułu Part-66	322
3) za egzamin teoretyczno-praktyczny na typ statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) nieprzekraczającej 5700 kg	322
– za każdą kategorię	
3. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na dodatkowe uprawnienie w zakresie wykonywanych czynności lotniczych, za każde nowe uprawnienie wpisywane do licencji:	
1) zawodowej, liniowej	215
2) do pozostałych licencji	162
4. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na świadectwo kwalifikacji	55
5. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na dodatkowe uprawnienie w zakresie wykonywanych czynności lotniczych, za każde nowe uprawnienie wpisywane do świadectwa kwalifikacji	162
6. Przeprowadzenie częściowego egzaminu teoretycznego na uznanie licencji albo egzaminu wskazanego w decyzji o zawieszeniu lub ograniczeniu licencji albo świadectwa kwalifikacji	108
7. Przeprowadzenie komisyjnego egzaminu teoretycznego, za każdy przedmiot	322

1.2. Egzaminy praktyczne na licencje i świadectwa kwalifikacji oraz uprawnienia do nich wpisywane	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na licencję:	
1) pilota samolotowego rekreacyjnego	855
2) pilota samolotowego turystycznego	855
3) pilota śmigłowcowego rekreacyjnego	855
4) pilota śmigłowcowego turystycznego	855
5) pilota wiatrakowcowego turystycznego	855
6) pilota samolotowego zawodowego	2135
7) pilota śmigłowcowego zawodowego	2135
8) pilota wiatrakowcowego zawodowego	1068
9) pilota sterowcowego zawodowego	1068
10) pilota samolotowego liniowego	3202
11) pilota śmigłowcowego liniowego	3202
12) pilota balonowego rekreacyjnego	535
13) pilota balonowego	535
14) pilota szybowcowego rekreacyjnego	108
15) pilota szybowcowego	108
16) nawigatora lotniczego	1603
17) mechanika pokładowego	1068
18) kontrolera ruchu lotniczego	2670
19) dyspozytora lotniczego	1068
20) mechanika lotniczego obsługi technicznej	1068
21) praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego	1068
2. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego kandydatów na uprawnienia w zakresie znajomości lotniczego języka angielskiego, języka polskiego oraz egzaminu na przedłużenie ważności tego uprawnienia zgodnie z wymaganiami Załącznika 1 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r.	600
3. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego lub oceny kompetencji kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na dodatkowe uprawnienie w zakresie wykonywanych czynności lotniczych, za każde nowe uprawnienie wpisywane do licencji	322

4. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na świadectwo kwalifikacji dla: 1) pilota lotni 66 2) pilota paralotni 44 3) pilota motolotni i motoparalotni 66 4) pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg 66 5) pilota – operatora modelu latającego 23 6) skoczka spadochronowego 44 7) operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe 108 8) pilota wiatrakowca ultralekkiego 66 9) mechanika poświadczenia obsługi statku powietrznego 108 10) informatora służby informacji powietrznej 108 11) informatora lotniskowej służby informacji powietrznej 66	
5. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na dodatkowe uprawnienie w zakresie wykonywanych czynności lotniczych, za każde nowe uprawnienie wpisywane do świadectwa kwalifikacji	108
6. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego, kontroli umiejętności lub oceny kompetencji: 1) na przedłużenie ważności uprawnienia wpisanego do licencji, za każde przedłużane uprawnienie 108 2) na wznowienie ważności uprawnienia wpisywanego do licencji, za każde wznowiane uprawnienie 315 3) w zakresie wykonywanych czynności egzaminacyjnych wymaganych przepisami rozporządzenia 1178/2011/UE 315	
7. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego na przedłużenie lub wznowienie ważności uprawnienia wpisywanego do świadectwa kwalifikacji, za każde przedłużane lub wznowiane uprawnienie	55

d) w tabeli nr 3:

– tytuł części III otrzymuje brzmienie:

„Nadzór nad rynkiem przewozów lotniczych zgodnie z rozporządzeniem nr 3922/91/EWG oraz nad posiadaczami certyfikatu AWC i AHAC”,

– po części III dodaje się część IIIa w brzmieniu:

”

Część IIIa Nadzór nad rynkiem przewozów lotniczych oraz inną działalnością gospodarczą w lotnictwie cywilnym, zgodnie z rozporządzeniem nr 965/2012/UE	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu AOC	Opłata podstawowa w wysokości 100% opłaty podstawowej określonej w tabeli nr 1 część III podczęść 3.9.1 ust. 1
2. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad wydanymi zatwierdzeniami szczególnymi (dla przewoźników AOC oraz pozostałych użytkowników):	
1) na operacje przy ograniczonej widzialności (LVO) – za każde zezwolenie	1068
2) na operacje z określonymi specyfikacjami minimalnych osiągnięć nawigacyjnych (MNPS)	1068
3) na operacje o wydłużonym zasięgu samolotami dwusilnikowymi – ETOPS	3202
4) na operacje z nawigacją w oparciu o charakterystyki systemów (PBN) – za każdą specyfikację PBN	500
5) na operacje w przestrzeni powietrznej ze zredukowanymi minimami separacji pionowej (RVSM)	1000
6) na operacje śmigłowcowe z użyciem systemu noktowizyjnego (NVIS)	1000
7) na operacje śmigłowcowe z ładunkiem na zaczepie zewnętrznym (HHO)	1000
8) na operacje śmigłowcowych służb ratownictwa medycznego (HEMS)	2000
9) na inne zatwierdzenia szczególne wpisywane do specyfikacji operacyjnej, o których mowa w Dodatku II w Part-ARO przypis 20 – za każde zezwolenie	1000
10) na transport materiałów niebezpiecznych – DG	1000
11) na upoważnienie do szkolenia personelu pokładowego zgodnie z podczęścią CC (Part-CC) załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE	1000
12) na upoważnienie do wydawania świadectw dopuszczenia do pracy personelu pokładowego zgodnie z podczęścią CC (Part-CC) załącznika III do rozporządzenia nr 965/2012/UE	1000

3.	Sprawowanie bieżącego nadzoru nad zgłaszającymi wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych	2000
4.	Sprawowanie bieżącego nadzoru nad zgłaszającymi wykonywanie operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym	2000
5.	Sprawowanie bieżącego nadzoru nad posiadaczami zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, w tym wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych	5000

– część IV otrzymuje brzmienie:

”

Część IV Sprawowanie bieżącego nadzoru nad posiadaczami certyfikatu ATO, CTO, ATCO TO, FISP TO oraz MTO	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu ATO, CTO, ATCO TO lub FISP TO:	
1) ATO	750
2) CTO, ATCO TO lub FISP TO	428
2. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu MTO Part-147 szkolącego na kategorię lub podkategorię	1047
3. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad organizacjami szkoleniowymi mechaników lotniczych obsługi technicznej innych niż organizacje MTO Part-147	524

”

– część VI otrzymuje brzmienie:

”

Część VI Sprawowanie bieżącego nadzoru nad działalnością centrów medycyny lotniczej i lekarzy orzeczników medycyny lotniczej	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad działalnością centrum medycyny lotniczej	1068
2. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad działalnością lekarza orzecznika medycyny lotniczej	215

”

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147 i 125) po art. 5a dodaje się art. 5aa w brzmieniu:

„Art. 5aa. 1. Komendant Główny Straży Granicznej może upoważnić podległych funkcjonariuszy lub pracowników do załatwiania spraw w jego imieniu w określonym zakresie.

2. Komendant oddziału Straży Granicznej może upoważnić podległych funkcjonariuszy pełniących służbę w terytorialnym zasięgu działania oddziału lub pracowników do załatwiania spraw w jego imieniu w określonym zakresie.

3. Upoważnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być udzielone, jeżeli zakres danego upoważnienia nie został określony w ustawie albo w przepisach wydanych na podstawie ustawy.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 oraz z 2019 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w pkt 5 w lit. k średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. l w brzmieniu:

„l) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w zakresie ustalonym w art. 86 ust. 7 i art. 87⁷ pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637 oraz z 2019 r. poz. 235);”;

2) w art. 36 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 37¹ ust. 1, żądać od gminy:”;

3) po art. 37 dodaje się art. 37¹ w brzmieniu:

„Art. 37¹. 1. Jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą, w wyniku uwzględnienia ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu związanych z lokalizacją lotniczego urządzenia naziemnego i powierzchni ograniczających zabudowę, o których mowa w art. 86 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej:

1) odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo

2) wykupienia nieruchomości lub jej części.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 36 ust. 2, 3, 5 i 6 oraz art. 37 ust. 1, 3, 5, 9–11 stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 53 w ust. 4 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego w zakresie ustalonym w art. 86 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, a w zakresie ustalonym w art. 87⁷ pkt 1 tej ustawy z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195, z późn. zm.³⁾) w art. 11 w ust. 3 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) na lotniskach w związku z zapewnieniem wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637 oraz z 2019 r. poz. 235);”.

Art. 5. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 1310, 1616 i 1629) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 22 otrzymuje brzmienie:

„22) sprzęt agrolotniczy – sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin montowany na statkach powietrznych w rozumieniu Prawa lotniczego, w tym na samolotach i śmigłowcach;”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 1115, 1544, 1629 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 15 i 60.

2) w art. 39 w ust. 4 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) przez podmiot:

- posiadający zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka lub
- który uzyskał przyjęcie zgłoszenia na wykonywanie operacji specjalistycznych, lub
- który uzyskał przyjęcie zgłoszenia na świadczenie usług lotniczych przy wykorzystaniu urządzeń latających o których mowa w przepisach Prawa lotniczego,”.

Art. 6. 1. Licencje pilota balonu wolnego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do końca okresu, na jaki zostały wydane.

2. W sprawach o wznowienie lub przedłużenie licencji, o której mowa w ust. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy złożone wnioski podlegają rozpatrzeniu jako wnioski o wydanie licencji pilota balonowego, na warunkach określonych w art. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 311 z 25.11.2011, str. 1, z późn. zm.).

Art. 7. 1. Badania lotniczo-lekarskie przeprowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania funkcji członka personelu lotniczego oraz członka personelu pokładowego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w imieniu centrum medycyny lotniczej przez komisję, o której mowa w art. 106 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują ważność.

2. Orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania funkcji członka personelu lotniczego oraz członka personelu pokładowego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym traktuje się jako orzeczenia o zdolności lub niezdolności do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych.

Art. 8. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz Minister Obrony Narodowej, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazują do właściwego starosty dokumentację w sprawach postępowań prowadzonych na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 7 ustawy, zmienianej w art. 1, w celu dalszego procedowania zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 7 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Informacje o braku negatywnych przesłanek, o których mowa w art. 188a ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, oraz informacje o braku negatywnych przesłanek dotyczących istnienia zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego albo zdrowia publicznego, udzielone przez komendanta oddziału Straży Granicznej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, uprawniają do wykonywania czynności lub prowadzenia działalności, w związku z którymi zostały udzielone.

Art. 10. Certyfikaty lotnisk, wydane na podstawie art. 59a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane.

Art. 11. 1. Rzecznik Praw Pasażera, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dane objęte rejestrem, o którym mowa w art. 20 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823).

2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonuje wpisu Rzecznika Praw Pasażera do rejestru, o którym mowa w art. 20 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z urzędu, niezwłocznie po otrzymaniu danych.

3. Brak wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 20 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, nie stanowi przeszkody do wszczęcia przez Rzecznika Praw Pasażera postępowania, o którym mowa w art. 205a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 12. 1. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie zmiany wydanych koncesji w celu ich dostosowania do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie zmiany wydanych upoważnień obejmujących uprawnienie do wykonywania przewozów regularnych w celu ich dostosowania do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Upoważnienia obejmujące uprawnienie do wykonywania wyłącznie serii przewozów nieregularnych wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Przewoźnicy lotniczy działający w formie spółki akcyjnej dostosują swoją strukturę kapitałową do wymogów, o których mowa w art. 164 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy tworzy się komitety przewoźników, o których mowa w art. 67 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Koordynator powołany przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego na podstawie przepisów dotychczasowych staje się koordynatorem w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. 1. Strefy pobierania opłat terminalowych oraz zatwierdzone dla nich stawki jednostkowe opłat terminalowych, zatwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i obowiązujące w dniu jej wejścia w życie, obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zatwierdzone.

2. W przypadku gdy zatwierdzenie stref, o których mowa w ust. 1, po raz pierwszy na podstawie niniejszej ustawy będzie następowało po dniu 1 stycznia pierwszego roku okresu odniesienia, którego strefy te dotyczą, okres, o którym mowa w art. 130c ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, obejmie okres od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym strefy te są zatwierdzane, do dnia 31 grudnia roku kończącego okres odniesienia trwający w momencie wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że w sprawach związanych z:

- 1) przewozem lotniczym, o którym mowa w dziale X ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) udzieleniem przez komendanta oddziału Straży Granicznej informacji o braku negatywnych przesłanek do uzyskania dostępu do strefy zastrzeżonej lotniska, o którym mowa w art. 188a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1,
- 3) usuwaniem przeszkód lotniczych, które nie są obiektami budowlanymi, a stanowią zagrożenie bezpieczeństwa ruchu lotniczego,
- 4) wydaniem promesy zezwolenia, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, i zezwoleniem na założenie lotniska, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1

– stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Postępowania w przedmiocie wydania decyzji określającej zakres naruszenia oraz termin usunięcia nieprawidłowości wszczęte na podstawie art. 29 ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają umorzeniu.

3. Zarządzający lotniskiem zobowiązany przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do przeprowadzenia analizy przepustowości przeprowadza analizę w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Przepis art. 205c ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się wyłącznie do przewozów lotniczych wykonanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy oraz przewozów lotniczych niewykonanych, które miały być wykonane po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Przepisu art. 87⁶ pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się do obiektów budowlanych istniejących lub rozbudowywanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. Opłatę lotniczą za sprawowanie bieżącego nadzoru nad podmiotami, o których mowa w:

- 1) art. 26a ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, posiadającymi certyfikat w zakresie działalności wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w przypadku gdy ważność certyfikatu kończy się w okresie krótszym niż pełnych 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – wnosi się w wysokości proporcjonalnej do liczby pełnych miesięcy kalendarzowych ważności tego certyfikatu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) art. 26a ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, posiadającymi certyfikat w zakresie działalności wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, którym cofnięto certyfikat lub które zawiesiły prowadzoną działalność po wejściu w życie niniejszej ustawy, a przed upływem 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie – wnosi się w wysokości proporcjonalnej do liczby pełnych miesięcy wykonywania działalności;

- 3) art. 26a ust. 1 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 1, posiadającymi wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłoszenie wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłoszenie wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy – wnosi się w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli podmiot prowadził działalność przed jej wejściem w życie;
- 4) art. 26a ust. 1 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 1, posiadającymi wykaz zatwierdzeń szczególnych, zgłoszenie wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych, zgłoszenie wykonywania operacji niezarobkowych skomplikowanym statkiem powietrznym z napędem silnikowym lub zezwolenie na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, którym cofnięto zatwierdzenie, informację o przyjęciu zgłoszenia lub które zawiesiły prowadzoną działalność po wejściu w życie niniejszej ustawy, a przed upływem 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie – wnosi się w wysokości proporcjonalnej do liczby pełnych miesięcy wykonywania działalności.

Art. 18. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30, art. 59a ust. 5 i 6, art. 67 ust. 6, art. 67g, art. 71e pkt 1, art. 87a ust. 4, art. 92, art. 108 ust. 8, art. 109 ust. 8, art. 112 ust. 1, art. 121 ust. 6 pkt 1, art. 128b ust. 4, art. 130 ust. 9, art. 145a ust. 2, art. 163, art. 172, art. 187, art. 189 ust. 2, art. 191 ust. 14 oraz art. 202 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 30, art. 59a ust. 5 i 6, art. 67 ust. 6, art. 67g, art. 71e, art. 87a ust. 4, art. 92, art. 108 ust. 14, art. 109 ust. 9, art. 112 ust. 1, art. 121 ust. 6 pkt 1, art. 128b ust. 4, art. 130g, art. 145a ust. 5, art. 163, art. 172, art. 187, art. 187a ust. 2, art. 189 ust. 2, art. 191 ust. 23 oraz art. 202 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

Załącznik nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. (poz. 235)

„Załącznik nr 1 do ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637)

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość kary w zł
I	II	III
1.	Naruszenie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego	
1.1.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 1.1.1, pkt 1.1.2.2 zdanie drugie, pkt 1.1.2.3 i pkt 1.1.3.3 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.2.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 1.2.1.1–1.2.2.6, pkt 1.2.3.1–1.2.3.4, pkt 1.2.3.7, pkt 1.2.6.3, pkt 1.2.6.7–1.2.7.5 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.3.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 1.3.1.1–1.3.1.6, pkt 1.3.2.1 i pkt 1.3.2.2 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.4.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 1.4.1.1, pkt 1.4.1.2, pkt 1.4.2.1 i pkt 1.4.4.1 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.5.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 1.5 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.6.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 3.1.1.1, pkt 3.1.1.3 i pkt 3.1.3 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.7.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 3.2.1.1, pkt 3.2.2.1–3.2.2.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.8.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 4.1.1.1–4.1.1.6, pkt 4.1.1.9, pkt 4.1.1.10 zdanie pierwsze, drugie i czwarte, pkt 4.1.1.11, pkt 4.1.2.1–4.1.2.9, pkt 4.1.2.11 i pkt 4.1.3.1 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.9.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 4.4 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.10.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 5.1.1–5.1.4 i pkt 5.1.7 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.11.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 5.2.1 i pkt 5.2.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.12.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 5.3.1.1–5.3.2.1 załącznika do rozporządzenia	20 000
1.13.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 5.4 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.14.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.2.1.1, pkt 6.2.1.2, pkt 6.2.1.4–6.2.1.6 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.15.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.3.1.3, pkt 6.3.2.1–6.3.2.3, pkt 6.3.2.5, pkt 6.3.2.6 lit. a, b, d–g, pkt 6.3.2.7 zdanie pierwsze, pkt 6.3.2.8 i pkt 6.3.2.9 zdanie pierwsze załącznika do rozporządzenia	30 000
1.16.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.4.1.3, pkt 6.4.2.1 i pkt 6.4.2.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.17.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.5.1, pkt 6.5.3 i pkt 6.5.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.18.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.6 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.19.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 6.8.3 i pkt 6.8.5.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.20.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 7.1.1 i pkt 7.1.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.21.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 7.2 załącznika do rozporządzenia	30 000

1.22.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 8.1.1.1, pkt 8.1.1.2, pkt 8.1.2.1, pkt 8.1.2.3, pkt 8.1.4.1–8.1.4.3, pkt 8.1.4.4 zdanie drugie i trzecie, pkt 8.1.4.5–8.1.4.7, pkt 8.1.5.1 i pkt 8.1.5.2 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.23.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 8.3.1 i pkt 8.3.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.24.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 9.1.1.1, pkt 9.1.1.3, pkt 9.1.2.1, pkt 9.1.2.3, pkt 9.1.3.1–9.1.3.3, pkt 9.1.3.4 zdanie drugie i trzecie, pkt 9.1.3.5–9.1.3.7 i pkt 9.1.4 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.25.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 9.3.1 i pkt 9.3.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.26.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 11.1.1–11.1.3, pkt 11.1.5–11.1.8 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.27.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 11.2.1.11, pkt 11.2.1.2, pkt 11.2.1.4, pkt 11.2.2–11.2.7 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.28.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 11.3 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.29.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 11.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.30.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 11.5.1 i pkt 11.5.2 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.31.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.1.1, pkt 12.1.2.2–12.1.4 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.32.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.2.2 i pkt 12.2.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.33.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.4.1, pkt 12.4.2.1, pkt 12.4.2.5–12.4.2.9 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.34.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.5.1.1 zdanie pierwsze, czwarte–siódme, pkt 12.5.1.2–12.5.1.4, pkt 12.5.2.1–12.5.2.4 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.35.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.6.1 i pkt 12.6.2 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.36.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.7.1, pkt 12.7.2.2 załącznika do rozporządzenia	50 000
1.37.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.9.1.1, pkt 12.9.1.2, pkt 12.9.1.4–12.9.1.6, pkt 12.9.1.8, pkt 12.9.2.2–12.9.2.8, pkt 12.9.3.1, pkt 12.9.3.3–12.9.3.6, pkt 12.9.3.8–12.9.3.11, pkt 12.9.3.13 i pkt 12.9.3.15 załącznika do rozporządzenia	30 000
1.38.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w pkt 12.11.1 akapity 3–5, pkt 12.11.2.1, pkt 12.12.1, pkt 12.12.2.2–12.12.2.4 załącznika do rozporządzenia	50 000
2.	Naruszenie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2320/2002	
2.1.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 12	10 000
2.2.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 13	10 000
2.3.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 14	10 000

Załącznik nr 2 do ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. (poz. 235)

„Załącznik nr 5 do ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637)

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość kary w zł
I	II	III
	Naruszenie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008	
1.	Użytkowanie statku powietrznego niezgodnie z zatwierdzonym wykazem wyposażenia Minimalnego (MEL) lub z przekroczeniem jego ograniczeń	5000
2.	Wykonywanie operacji lotniczych bez posiadania zatwierdzenia szczególnego wpisanego do specyfikacji operacyjnej AOC albo wykazu zatwierdzeń szczególnych	10 000
3.	Przewóz materiałów niebezpiecznych bez uzyskania od właściwego organu zatwierdzenia do wykonywania takich operacji	10 000
4.	Niezgłoszenie zdarzenia lub incydentu z udziałem materiałów niebezpiecznych	10 000
5.	Przewóz materiałów niebezpiecznych niezgodnie z warunkami określonymi w Instrukcjach Technicznych w rozumieniu pkt 119 załącznika I	10 000
6.	Skasowanie zapisów rejestratorów pokładowych, co stanowi naruszenie obowiązku, o którym mowa w CAT.GEN.MPA.105 lit. a pkt 10 załącznika IV	10 000
7.	Nieprzekazanie do Prezesa Urzędu informacji, o których mowa w CAT.OP.MPA.315 załącznika IV	5000

”

Załącznik nr 3 do ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. (poz. 235)

„Załącznik nr 5a do ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637)

Lp. I	Wyszczególnienie naruszeń II	Wysokość kary w zł III
	Naruszenie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 139/2014 ustanawiającego wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008	
1.	Nieuzyskanie zatwierdzenia Prezesa Urzędu przed wprowadzeniem zmiany mającej wpływ na warunki certyfikatu, podstawę certyfikacji oraz wyposażenie lotniska o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa lub mającej wpływ na elementy systemu zarządzania wykorzystywanego przez zarządzającego lotniskiem, wbrew ADR.OR.B.040 lit. a i b załącznika III	10 000
2.	W przypadku wystąpienia na lotnisku stanu zagrażającego bezpieczeństwu niepodjęcie niezwłocznie wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia, by części lotniska stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa nie były wykorzystywane przez statki powietrzne, wbrew obowiązкови określönemu w ADR.OR.C.005 lit. d załącznika III	20 000
3.	Niewykazanie wdrożenia działań naprawczych w terminie uzgodnionym z Prezesem Urzędu, wbrew obowiązкови określönemu w ADR.OR.C.20 lit. c załącznika III	10 000
4.	Niewdrożenie środków bezpieczeństwa, w tym wytycznych bezpieczeństwa wskazanych przez Prezesa Urzędu, wbrew obowiązкови określönemu w ADR.OR.C.025 załącznika III	20 000

”

Załącznik nr 4 do ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. (poz. 235)

„Załącznik nr 5b do ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637)

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość kary w zł
I	II	III
	Naruszenie przepisów rozporządzenia nr 1008/2008/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty	
1.	Naruszenie obowiązku zawierania obowiązujących warunków przewozu lotniczego, o których mowa w art. 23 ust. 1 zdanie 1, w oferowanych lub opublikowanych taryfach lotniczych i stawkach lotniczych	do 12 000
2.	Naruszenie obowiązku wskazywania w ofercie lub publikacji ostatecznej ceny, którą należy zapłacić, o której mowa w art. 23 ust. 1 zdanie 2	do 20 000
3.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1 lit. a–d, polegające na nieujawnianiu, o ile występują, kwot wymienionych w art. 23 ust. 1 lit. a–d	do 16 000
4.	Naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1 lit. a–d, polegające na podawaniu informacji o poszczególnych częściach składowych ceny w sposób łączny, jako jedną kwotę należną	do 8000
5.	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, polegające na nieprzekazywaniu informacji o dodatkowych dopłatach do ceny na początku procesu rezerwacji w sposób wyraźny, przejrzysty i umożliwiający wyrażenie przez klienta zgody na zasadzie opcjonalnej (opt-in)	do 8000

”